

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Lulla Község Önkormányzata

2022-2027

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	12
Célok	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	15
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	15
2. Stratégiai környezet bemutatása	15
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	22
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	50
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	67
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	77
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	88
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	95
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	97
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	99
1. A HEP IT részletei	99
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	99
Jövőképünk.....	100
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	101
3. Megvalósítás	104
3.1 A megvalósítás előkészítése	104
3.2 A megvalósítás folyamata	104
3.3 Monitoring és visszacsatolás	107
3.4 Nyilvánosság.....	107
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	108
4. Elfogadás módja és dátuma	109

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, *Lulla Község Önkormányzata* Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Külső-Somogyban, a Jaba-patak mellett fekszik. 2012.-ig zsáktelepülés volt, de az M7-es autópályát és Tab települést összekötő közútfejlesztés eredményeként a település közlekedési kapcsolatai is kinyíltak. A 20. század elején még Torvaj községhez tartozott és pusztaként szerepelt. Fiatal település, csak 1947-ben szervezték községgé. A vidék változatos, dombokkal és völgyekkel tagolt. A Jaba patak által táplált Jaba tározó a horgászturizmusban résztvevők számára biztosít kikapcsolódási lehetőséget. A lakosság egy része mezőgazdasággal foglalkozik, illetve a közeli Tab városban találnak munkalehetőséget. A falu úgynevezett szalagtelkes település. Négy falurészt különíthetünk el: Jabapuszta, felső- és alsófalú, valamint Kisecseny. A falu Tabtól 7 km-re, Torvajtól 3 km-re, Szántódpusztától 10 km-re és Sérsekszőlőstől 4 km-re található. A település a tabi járás legészakibb települése, és egyben a legközelebb helyezkedik el a Balaton déli partjához, mely gépjárművel kevesebb, mint negyed óra alatt érhető el. A település területe 10,39 km².

Az Önkormányzat fenntartásában intézmény nem működik, az önkormányzati hivatali feladatokat a Tabi Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

Lulla története

A Jaba-patak völgye már az őskorban is lakott volt. A római uralmat követően a honfoglalásig több barbár törzs is lakta a vidéket a hunok és az avarok ezek közül a legjelentősebbek.

A honfoglalást követően, a 11. század elején a falu már bizonyítottan létezett, először a fehérvári püspökség, majd I. András uralmát követően a tihanyi Bencés apátság birtokaként. A 11.-12.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

századtól több kisebb település jött létre a vidéken egymástól mindössze néhány kilométerre, ezek között megtaláljuk Jabát és Lullát is.

A falunak a 13. században temploma is épült, a templom mellett a korabeli hagyományoknak megfelelően temető és vásártér is létesült. 1264-ben a korabeli oklevelek már említik „Villa Lyula” egyházát. A falu temploma hosszú évszázadokon át létezett, erről a leletanyagok a 12. századtól a 16. századig szolgálnak bizonyítékokkal.

A település 19. század fordulójára szinte teljesen elnéptelenedett, története innentől a szomszédos Torvaj községével fonódott össze, közigazgatásilag is hozzá tartozott.

1907-ben a Perczel család tulajdonát képező Lulla-pusztát parcellázást követően eladták. Új telepesek érkeztek Tolna megyéből, döntő többségük Gyöngyös községből. A Fejér megyei Lajoskomáromból is több család érkezett, további új lakosok jöttek még Somogy és Zala megyéből is.

A falu újkori története 1907-től datálódik, ekkor épült fel a falu a mai helyén, a korábbi településtől hozzávetőleg 2 km-re délre. Az új helységet a telepesek Lullatelepnek nevezték, de hivatalos neve Lulla-puszta volt.

Az újonnan települt falu és Torvaj között félúton pedig kiépült Kisecsény, mely ma Lulla részét képezi. Lakosainak zöme a Somogy megyei Ecsenyből érkezett, innen a településrész neve. A település harmadik részét Lulla-Szőlőhegy alkotta, mely úgynevezett halmaztelepülés volt, házai a dombok, völgyek között elszórtan helyezkedtek el. 32 család élt itt a század első évtizedének fordulóján, ők voltak a település legrégebbi lakói.

1922-ben a három lakóhely (Lulla-puszta, Szőlőhegy és Kisecsény) kérelmet nyújtott be, az egy községgé való egyesítés ügyében, amit végül – azzal az indokkal, hogy az önállósodni kívánó résznek nincs külön iskolája – elutasították.

1925-ben a település evangélikus családjai egyháziilag különváltak Torvajtól, és az év végén az első iskolát is felavatták, melynek épülete mind a mai napig imaházul is szolgál. A község első levita tanítója, Spissák Henrik szorgalmazására állította fel az evangélikus gyülekezet a vasszerkezetes haranglábat, a harangokat pedig már a katolikus gyülekezettel közösen öntették, melynek avatására 1930-ban került sor. Ezek a harangok a mai napig szolgálják a falut.

1940-ben megalakult a katolikus iskola is, melynek létrehozását a tihanyi apátság támogatta, hogy ily módon a jabapusztai birtokán élő gyerekek oktatása is biztosított legyen. Időközben a lakosok 1938-ban újabb kísérletet tettek az önállósodásra, ám ezúttal is elutasításra találtak.

1947-ben a településről 15 német nevű családot telepítettek ki Németországba, több család pedig földönfutóvá vált, helyükre a magyar-csehszlovák lakosságcsere-egyezmény alapján felvidéki magyar családokat telepítettek be. Az újonnan betelepített lakosok Komárom (Komarno) megyéből érkeztek.

1947-ben ismét felvetődött a különválás gondolata, főképp azért, mert immár a jabapusztai lakosok is kérelmezték a megalakítandó községhez csatolásukat. A Belügyminisztérium 1947. december elején kelt rendelete alapján Lulla pusztá, Kisecsény, Szőlőhegy és Jabapuszta 1948. január 1-jével Lulla néven önálló községet alkotott.

Az 1949-es népszámlálás adatai alapján Lulla község lakóinak száma 648 fő volt (ez a 2001-es adatok több mint két és félszerese).

1959-ben újjászervezték a termelőszövetkezetet, melynek következtében a Szőlőhegy fokozatosan elnéptelenedett, megkezdődött a lakosság létszámának csökkenése.

1961-ben villanyt kapott a falu, majd 1968-ra megépült a falut Tabbal összekötő kövesút. Az 1969/1970-es tanévtől kezdődően a felső tagozatot megszüntették és az iskolások az újonnan indított buszjáráttal már Tabra jártak iskolába. 1972-ben megépült az új kultúrház, mely a

napjainkban is helyszíneül szolgál a falu eseményeinek. Az 1989/1990-es tanévtől a megszűnt az összevont alsó tagozatos iskola is Lullán, így „a faluban csak a harangszó marad”.

1990-ben megalakult a községi önkormányzat. Lulla község a tabi körjegyzőséghez tartozik. A körjegyzőség 2013-ban alakult át közös önkormányzati hivatallá.

A 90-es évek elején meghonosodott a faluban több tradíció. Ezek közül kiemelkedik az évente megrendezésre kerülő falunap és idősök napja. Az 1998-as év több szempontból is fordulópont volt Lulla életében. A község önállóvá válásának 50. évfordulóját ünnepelte meg augusztus 20-án összekötve a Lulláról elszármazottak találkozóival. A község 50 éves függetlenségének emlékére és írásos emlékekben való említésének 770 éves évfordulójának tiszteletére kopjafát avatott a két falurész közötti úgynevezett Rétaljban.

1998/1999-ben bevezetésre került a községben a vezetékes gáz. 2002-ben megnyitotta kapuit a helytörténeti gyűjtemény 2006-ban a helytörténeti gyűjtemény kibővült a tanítói lakásból kialakított termekkel, valamint egy új építésű fa épülettel. A Lulla-Balatonendréd összekötő út megépítésével 2012. évben a település zsákfalu jellege megszűnt. Megteremtve a lehetőségét annak, hogy ne csak Tab irányába lehessen munkahelyben gondolkodni, valamint a falusi turizmus is egy új lehetőség lehet a településen élőknek, továbbá a fiataloknak is vonzó lehetőség kínál a letelepedésre.

A település folyamatosan fejlődik a temető felújítása, közösségi tér létrehozása, játszótér kialakítása, falubusz beszerzése, falugondnoki szolgálat elindítása mind mind a településen élők életminőségét javítják.

A település demográfiai jellemzői

Lulla lakossága még az 1990-es évek elején meghaladta a 267 főt, de a lakónépeség folyamatosan csökkent, ma már a 200 főt sem éri el. 2015. és 2020. között a lakónépeség száma növekvő tendenciát mutatott 2019-ig, de 2020-ban jelentősebb csökkentést mutatva visszaállt a 2015-ös szintre.

A népességfogyás így az országos tendenciával ellentétes folyamatot mutat, mely igen pozitív jelenség, tekintettel arra, hogy országos szinten a vizsgált időszakban a népességcsökkenés folyamatos volt.

1. számú táblázat Lakónépeség száma az év végén²

Év	Fő	Változás
2015	178	bázis év
2016	187	105,06%
2017	185	98,93%
2018	194	104,86%
2019	192	98,97%
2020	179	93,23%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

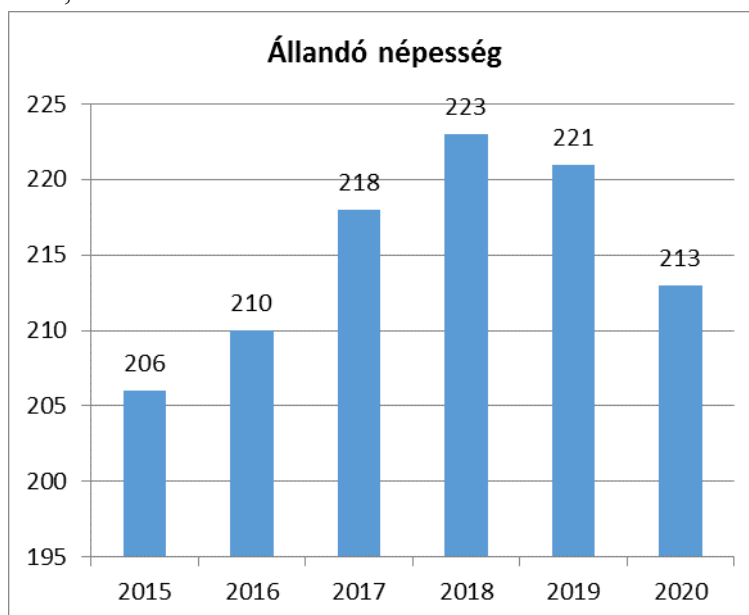
² Lakónépeség: az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

1/A. számú táblázat Állandó népesség száma az év végén³

Év	Fő	Változás
2015	206	bázis év
2016	210	101,94%
2017	218	103,81%
2018	223	102,29%
2019	221	99,10%
2020	213	96,38%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

³ Állandó népesség. A népszámlálások továbbvezetett (számított) adata. Az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk).

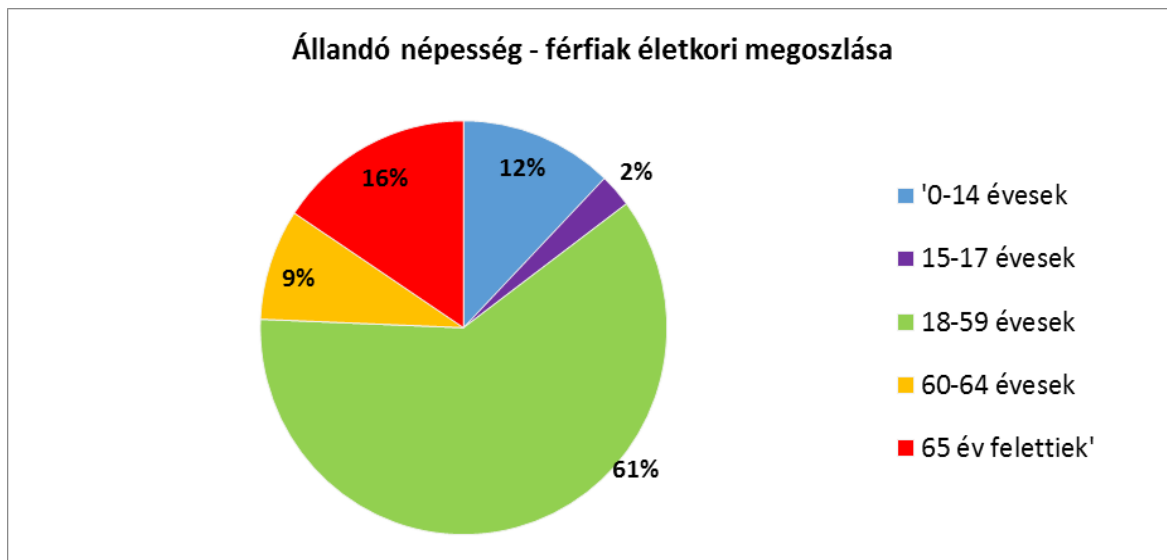
A lakosság nemek közti megoszlását, ha az összlakosságra nézzük, megállapítható, hogy a férfiak aránya nagyobb, mint a nőké, mely szintén ellentétes képet mutat az országos tendenciával, hiszen országos szinten a férfiak és nők közötti megoszlás 47,9-52,1%-os arányt mutat.

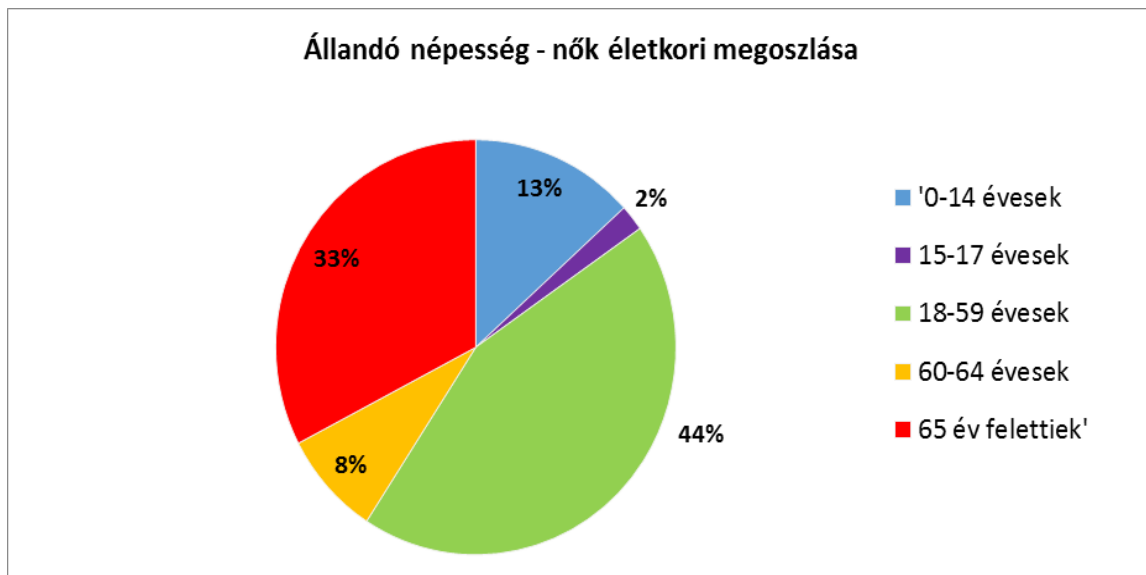
A férfiak aránya a település a korcsoportos megoszlásban egészen az idős korig nagyobb arányt mutat, viszont az idősök között a nők aránya jelentősebb mértékben felülreprezentált. Az országos tendenciával megegyezően a nők várható élettartama magasabb, mint a férfiaké, és ha a korfát nézzük akkor látható, hogy a vizsgált évben országos szinten is megfigyelhető az idős korban a férfiak arányának csökkenése.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint 2020

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	115	98	213	53,99%	46,01%
0-2 évesek			n.a.	-	
0-14 éves	14	13	27	6,57%	6,10%
15-17 éves	3	2	5	1,41%	0,94%
18-59 éves	70	43	113	32,86%	20,19%
60-64 éves	10	8	18	4,69%	3,76%
65 év feletti	18	32	50	8,45%	15 02%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település demográfiai jellemzésében nem csak a lakosságszám és annak nemenkénti, valamint korcsoportos összetétele a meghatározó, hanem a népességmegtartó képességének és jövőjének szempontjából az is, hogy várhatóan hogyan fog alakulni a lakosságszám. Ennek egyik mérőszáma lehet az öregedési index, mely azt mutatja meg, hogy a lakosságon belül a fiatalok vagy idősök vannak-e nagyobb arányban jelen a településen. Ha az idősök száma a magasabb, mint a fiataloké, akkor előregedő településről beszélünk, ahol várhatóan a jövőben csökkenni fog a lakosságszám, hiszen az idős emberek várható élettartama kisebb, mint a fiataloké, valamint hosszú távon már kevésbé számolhat a település azzal, hogy a fiatalok családalapítása a lakosságszámot növeli. Az öregedési index nem csak a demográfiai mutatókat befolyásolja, hanem a helyi közszolgáltatás-szervezési feladatokban is irányt mutat az önkormányzat számára, hiszen nem mindegy, hogy az idősellátás, vagy a gyermekeknek biztosítható ellátási formákra kell fókuszálni a jövőben.

Lulla település sajnos az előregedő települések közé tartozik, az idős emberek aránya jóval meghaladja a fiatalok arányát. Ez a tendencia már évek óta megfigyelhető, mely mind az országra, mind a térségre jellemző.

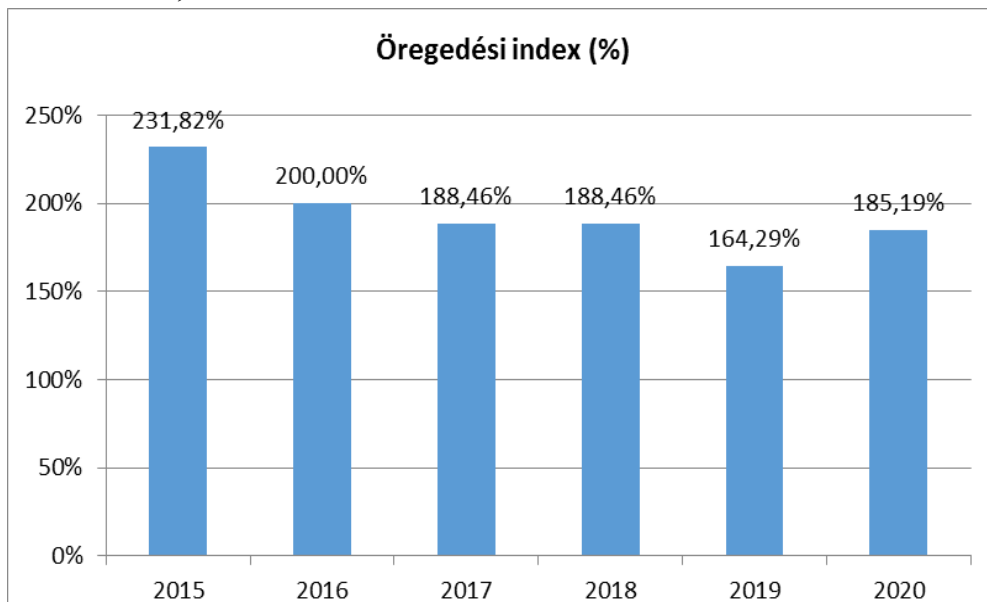
A népességfogyással együtt országos jelenség a társadalom előregedése, de míg országos szinten 2015-ben az öregedési index 123,6% volt, addig Lullán 231%, 2020. évben pedig a 136,6 %-os országos mutatóval áll szemben a 185 %.

Ezek az adatok még inkább rávilágítanak arra, hogy a település előregedése hosszú távon tartós népességfogyást hozhat magával, mivel az idősebb korosztály már nem vállalkozik gyermekvállalásra, így a születések száma is csökkenni fog várhatóan.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index %
2015	51	22	231,82%
2016	50	25	200,00%
2017	49	26	188,46%
2018	49	26	188,46%
2019	46	28	164,29%
2020	50	27	185,19%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A demográfiai mutatók között a település népszerűségét népességmegtartó képesség mutatja a vándorlási egyenleg, azaz egy adott időszakon belül mennyi a be- és elköltöző. A település a vizsgált utolsó két évben veszített népszerűségéből, mely a lakosságszám csökkenésben is visszaköszön. A beköltözők között minden korosztály megtalálható, kisgyermekes családok ugyanúgy, mint az idősebb korosztály. A vándorlási indexben nem jelennek meg a külföldi betelepülők, valamint az ideiglenes lakcímet létesítők, hiszen nem állandó lakosként jelennek meg a statisztikákban.

A település elnéptelenedésétől azonban nem kell tartani, egyrészt a Balaton közelsége, másrészt közlekedési kapcsolatai (autópálya közelsége, járási központokba vezető jó minőségű közutak) miatt is vonzó a letelepedni szándékozók körében.

4. számú táblázat – Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)
20 5	3,40
2016	2,38
2017	2,75
2018	2,69
2019	-0,45
2020	-3,29

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

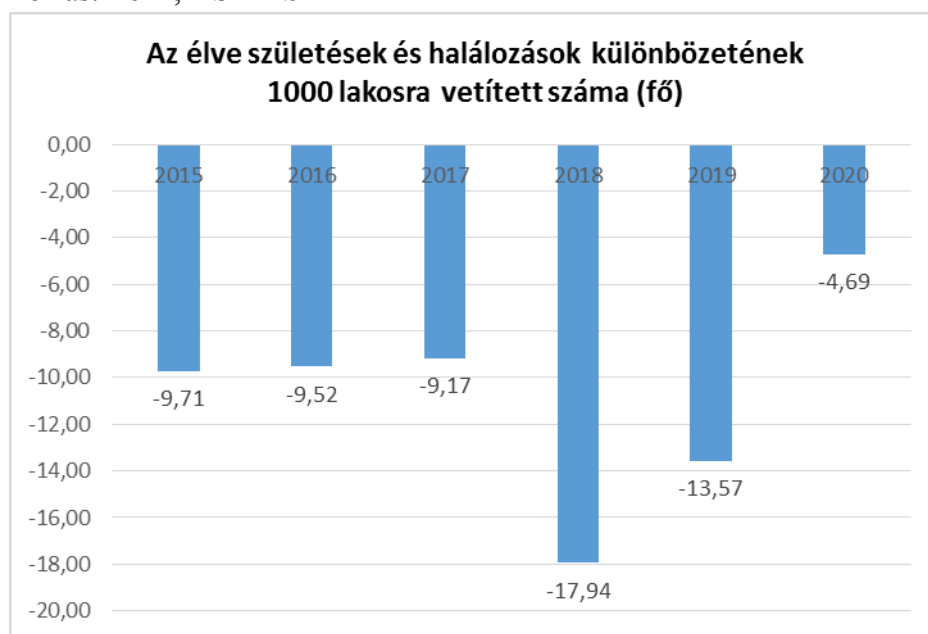

A település demográfiai jellemzői között a születések és halálozások arányát is figyelembe szoktuk venni, mely összefüggésben van a lakosságszám alakulásával, és az öregedési indexszel. Lulla településen az előregedő korszerkezetből adódóan a természetes szaporodás indexe is negatív képet mutat, évről évre több az elhunytak száma, mint a születések száma. Nem csak a szám adatok, de a tendenciák sem pozitívak, mert nem csak maga a folyamat, hanem a tendencia is okot adhatna az aggodalomra.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő)
2015	-9,71
2016	-9,52
2017	-9,17
2018	-17,94
2019	-13,57
2020	-4,69

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település alapvető demográfiai adataiból a 2015. és 2020. év közötti adatokat vizsgálva megállapítható, hogy a település lakossága az országos tendenciától nagyobb arányban csökken. A lakosságszám csökkenést mind az alacsony születésszám, az elvándorlás és a település elöregedése is negatív irányba tolja. A lakosság korcsoportos megoszlásából megállapítható, hogy a településen összességében több férfi él, mint nő, de míg a fiatalabb korosztályban a férfi lakosság dominál, az idős korúak között a nők aránya szignifikáns eltérést mutat. A kor előrehaladtával az arányok a nők felé tolódik el. A település legnagyobb problémáját az elöregedés jelenti, mely 36 %-kal magasabb értéket mutat, mint az országos adat (136,6%) 2020. évben. Hosszabb távon azonban csak akkor fog a lakosság korösszetétele tartósan pozitív irányt venni, ha több gyermek születik, vagy több fiatal költözik a településre, akiknek nagyobb a hajlandósága a gyermekvállalásra, mely visszahat a születések számának pozitív változására. A vándorlási egyenleg nem mutatja, hogy mely korosztály költözik inkább be a településre, vagy inkább el a településről, de az országos tendenciák azt mutatják, hogy a fiatalok inkább a községekből elköltöznek, mely tovább rontja a várható lakosságszám alakulását. A magas arányú idős korú lakosság kiemelt figyelmet igényel a közszolgáltatások szervezése szempontjából, különösen az egészségügy és a szociális ellátás területén.

Lulla Község Önkormányzata (*továbbiakban: Önkormányzat*) a településen élő lakosság életminőségének megőrzése és javítása érdekében kiemelt figyelmet fordít a jogszabályokban meghatározott közszolgáltatások teljes körű biztosítására szem előtt tartva az esélyegyenlőség biztosítását a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára is.

Az Önkormányzat a köznevelési, egészségügyi és szociális alapellátásokat – óvodai nevelés, házi orvosi ellátás, védőnői szolgálat, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás – Tab Város Önkormányzatához csatlakozva látja el. Az általános iskolás korú gyermekek tankötelezettségüket jellemzően Tabon teljesíthetik, míg középfokú tanulmányaikat Tabon, Siófokon vagy Kaposváron folytatják. Az önkormányzati igazgatási feladatokat és a képviselő-testület működésével összefüggő feladatokat is a járásközpont önkormányzatával Tab Város Önkormányzatához csatlakozva a Tabi Közös Önkormányzati Hivatalon keresztül látja el.

A lullai lakosok számára a járásközpontban érhető el a járó beteg szakellátó központ, valamint a járási hivatalban intézhetik ügyeiket a helyi lakosok.

A településen a lakosság a szolgáltatásokhoz korlátozottan fér hozzá, a településen csak mobil posta működik, nincs pénzügyintézet, sem gyógyszertár. A lakosságnak a közüzemi szolgáltatásokkal összefüggő ügyeiket, valamint hivatali ügyeiket Tabon, vagy Siófokon tudják elintézni.

A közművesítés nem teljes körű. Vezetékes ivóvíz kiépített valamennyi településrészén, a vezetékes gáz Jaba-pusztán, mely külterület, nincs kiépítve, és nem teljes körű a csapadékvíz elvezetés sem a településen. Szennyvízhálózat nincs kiépítve a településen, valamint a helyi közlekedésben az utak, járdák felújítása is szükséges amellet, hogy az Önkormányzat forrásai függvényében folyamatosan fejleszti az úthálózatot. A közüzemek hiánya a lakosság komfortérzetét negatívan befolyásolhatja, valamint a település vonzereje is csökkenhet az ideköltözni vágyók szemében.

Az Önkormányzat nem tart fenn intézményt. Az önkormányzati épületek a pályázati források és saját források rendelkezésre állásának függvényében a település lehetőségeihez mérten megújulnak és fejlődnek. Az elmúlt években több, a lakosság életminőségét befolyásoló beruházás is megvalósult a településen, mint a önkormányzat udvarához kapcsolódó közösségi tér, a díszkút felújítása, kialakításra került a turistáknak pihenőhely, a temető felújítása is megtörtént, valamint a közösségi ház is megszépült, és új játszótér is átadásra került.

A Balaton közelsége jelentős fejlesztési potenciál a település számára. A településre látogatók megtekinthetik Erényi Alajos órásmester és festőművész munkásságát bemutató állandó kiállítást, valamint a porcelán és karakterbakákat bemutató Pitzius – babakiállítást.

A régi iskola épületében helytörténeti gyűjtemény található, mely több helyiségben mutatja be a helyi mezőgazdasági, helytörténeti értékeket, de a régi tűzoltó eszközök, járművek is érdekes látnivalók. A helytörténeti múzeum fejlesztése folyamatban van, ahol a közösségi tér fejlesztése is előremutató lehet a település vonzerejének növelésében.

A településen több helyi civil és egyházi szervezet is működik, akikkel az Önkormányzat jó kapcsolatot ápol.

A közszolgáltatási feladatok ellátása - óvodai ellátás, egészségügyi ellátás, gyermekjóléti-szociális alapszolgáltatások, közfoglalkoztatás szervezés, közösségi színtér biztosítása - mind

hozzájárulnak a nők, a gyermekek, idősek, a munkanélküliek, és fogyatékkal élő emberek esélyeinek növeléséhez.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Lulla település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Az Ebktv.-ben foglaltak szerint a Helyi Esélyegyenlőségi Programok intézkedéseinek kapcsolódnia kell az alábbi Európai Unió és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz:

- **Új Roma Stratégia (2019-2030):** a napjainkban is gazdasági nehézségekkel, előítéletekkel küzdő, a többségi társadalomhoz képest leszakadó roma népesség felzárkóztatása érdekében szükséges beavatkozási irányokat meghatározó stratégia, mely a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal együttműködésben kívánja megvalósítani a lefektetett célokat. A stratégia kiemelt figyelmet fordít a roma gyermekek sorsának alakulására.
- **Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024):** a stratégia 2009 és 2024 közötti 15 éves időszakra vonatkozóan fogalmaz meg célokat és feladatokat annak érdekében, hogy az ifjúság „a demokratikus értékek ismerete és elismerése mellett jogaival tudatosan élő, a felnőtt társadalomba zökkenőmentesen beilleszkedő, s azt innovatív szemlélettel folyamatosan megújító erőforrásként biztosítsa saját maga és közössége boldogulását, érvényesülését”. (Nemzeti Ifjúsági Stratégia, 34. o.)² A stratégia egy átfogó célt fogalmaz meg: az ifjúságban rejlő erőforrások kibontásának és a korosztályok társadalmi integrációjának elősegítését. Ezt további specifikus célokra bontja.
- **„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032):** A hosszú távra (2007-2032 közötti időszakra) szóló stratégia célja a gyermekszegénység csökkentése, a gyermekek esélyeinek javítása. Elkészítésének három fő oka volt:
 - A gyermekek és családjaik nélkülözésének csökkentése, a gyermekek fejlődési esélyeinek javítása, azon gyermekekkel a fókuszban, akiknek érdekei a leginkább sérülnek, akik fejlődését a nélkülözés leginkább korlátozza.
 - A szegénységi ciklus megszakítása.
 - Az ország fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődése érdekében szükséges a gyermekek esélyeinek közelítése, a növekvő társadalmi szakadékok szűkítése.
 A stratégia három átfogó célt kíván megvalósítani egy generáció alatt:
 - Jelentősen, a jelenleginek töredékére csökkenjen a gyermekek és családjaik szegénységének aránya, és ezzel egyidejűleg közeledjenek egymáshoz a gyermekek továbbtanulási esélyei, életkilátásai.
 - Szűnjenek meg a gyermeki kirekesztés, szegregálás és mélyszegénység szélsőséges formái, csökkenjen az életesélyeket romboló devianciák előfordulása.
 - Alapvetően alakuljon át azon intézmények és szolgáltatások működés módja és szemlélete, amelyek ma hozzájárulnak a szegénység és kirekesztés újratermelődéséhez. Ezeknek az intézményeknek és szolgáltatásoknak a mainál sokkal nagyobb mértékben kell hozzájárulniuk a gyermekek képességeinek kibontásához, ahhoz, hogy felnőttként értelmes tevékenységek révén, teljes jogú polgárként kapcsolódjanak be a társadalom életébe.
- **Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021):** A stratégia a Kormány abbéli elkötelezettségét fejezi ki, hogy biztosítsa a nők számára a férfiakkal azonos jogokat a mindennapokban, továbbá hogy a nők a férfiakkal azonos esélyt kapjanak az érvényesülésre. A stratégia hat prioritás mentén határozza meg azokat a lépéseket, melyeket a Kormány a nemek közti egyenlőtlenségek csökkentése, a nők és férfiak egyenlőségének elérése érdekében szükségesnek tart. E hat prioritás a következő:
 1. a nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlenségének megteremtése, a fizetési és foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása, a nők és a szegénység, a nők és az egészség szempontjainak figyelembevétele;
 2. a szakmai, a magán- és a családi élet fokozottabb összehangolásának támogatása;

3. a férfi-női részvétel aránytalanságai csökkentésének támogatása a politikai és gazdasági döntéshozatalban, valamint a tudomány területén;
 4. az erőszak elleni hatékony fellépéshez, a megelőzéshez szükséges intézkedések megtétele;
 5. a nemekhez kötődő sztereotípiák visszaszorításának támogatása;
 6. a nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőség politikájának stratégiai elve célkitűzéseinek megvalósításához elengedhetetlen változások szakmai megalapozása (képzés, intézményrendszer, nemekre érzékeny költségvetés, nemekre bontott adatgyűjtés). (1004/2010. (I. 21.) Korm. határozat)
- **Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024):** kapcsolódva a nemzetközi idősügyi politikákhoz, az időspolitika hosszú távú célkitűzéseit tartalmazó dokumentum, mely sokrétű és átfogó változásokat sürget az idősök helyzetének javítása érdekében, továbbá az egyik legfontosabb megoldandó kérdésként jeleníti meg az idősök diszkriminációját, esélyegyenlőségének megteremtését.
 - **Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025):** Az Országgyűlés összhangban a vonatkozó ENSZ egyezményvel, valamint az Európai Fogytékosságügyi Stratégiával, 2015 márciusában elfogadta az Országos Fogytékosságügyi Programot, mely a 2015 és 2025 közötti tíz éves időszakra vonatkozóan határoz meg célokat és feladatokat a fogyatékkal élő személyek élethelyzetének javítása és esélyegyenlőségének megteremtése érdekében. Mivel a fogyatékkal élő emberek gyakorlatilag az élet minden területén hátránnyal indulnak, ezért a program számos szinten kíván beavatkozásokat eszközölni a célok megvalósítása érdekében, ehhez pedig az ágazatközi együttműködés és szakpolitikák gondos összehangolásának szükségességét is megállapítja. (Az Országgyűlés 15/2015. (IV. 7.) OGY hat.)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózási politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A HEP az egyéb, esélyegyenlőség biztosítását célzó alábbi dokumentumokkal összhangban készült:

- Lulla Község Gazdasági Programja

- Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testületének 18/2003. (XII.12.) önkormányzati rendelete a helyi lakáscélú támogatásokról
- Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testületének 12/2004. (VII.5.) önkormányzati rendelete a helyi építési szabályzatról
- Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testületének 24/2004. (XII.20.) önkormányzati rendelete az egészségügyi alapellátások körzeteiről
- Lulla Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2014. (II.5.) rendelete a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatásról
- Lulla Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2014. (VII.10.) önkormányzati rendelete az államháztartáson kívüli forrás átadásáról-átvételéről
- Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2015. (II.20.) önkormányzati rendelete a pénzbeli és természetbeni támogatások rendszeréről, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról
- Lulla Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2017. (VII.14.) önkormányzati rendelete a településfejlesztési és településrendezési dokumentumok, valamint az egyes településrendezési sajátos jogintézmények partnerségi egyeztetésének szabályairól
- Lulla Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2018.(XII.20.) önkormányzati rendelete a településkép védelméről
- Lulla Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2020.(III.31.) önkormányzati rendelete a falugondnoki szolgálatról
- Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2022. (II. 25.) önkormányzati rendelete a közművelődésről

A HEP megalkotása során figyelembe vettük a vonatkozó jogszabályi előírásokat, a hazai és európai uniós ajánlásokat.

Jelen esélyegyenlőségi helyzetelemzés célja az, hogy a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok alapján feltérképezze Lulla település problémáit, lehetőségeit. Az elemzés több területre koncentrálna, melyek között kiemelt helyet foglal el a foglalkoztatás, egészségügy, köznevelés, szociális- és egyéb közszolgáltatások.

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Továbbiakban: Möt.) 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. Lulla Községi Önkormányzat jelenleg hatályos Gazdasági Programja 2014-2019 időszakra szól.

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat a településrendezési feladatokat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi

település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról. Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi építési szabályzatot és ehhez kapcsolódó rendezési terveket utolsó alkalommal Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2018. (XII. 20.) önkormányzati rendelettel módosította.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Dél-Dunántúlon belüli területi egyenlőtlenségeket jelzi, hogy a régió településhálózata erősen polarizált, amelyre egyrészt a középvárosok hiánya jellemző, másrészt kiemelkedően magas az apró- és kistelepülések aránya. A dél-dunántúli kistérségek több mint felét az „elmaradott” és a „stagnáló” kistérségek képezik. Egy részük a régió külső periferiáját képező horvát határ mentén helyezkedik el, más részük a megyehatárok mentén kialakult, ún. belső periferia "stagnáló" térségeiben található.

E térségekben mind a munkanélküliség, mind a migrációs veszteség, mind pedig az idősebb népesség aránya jóval meghaladja az országos átlagot. A térség demográfiai és társadalmi elmaradottságát is alátámasztja, hogy a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendeletben meghatározott, leghátrányosabb helyzetű, így komplex programmal fejlesztendő 36 járást követően a Tabi járás a 38. helyezkedik el az Ország járásainak fejlettségi rangsorában. A térség demográfiai és gazdasági jellemzőit figyelembe véve a kedvezményezett járások közé, ezen belül a fejlesztendő járások közé tartozik. A térség sajátos helyzetét, fejlődési lehetőségeit a megyén belüli elhelyezkedése is meghatározza.

A fejlettségi mutatók területi szórása tekintetében a kistérségen belüli egyenlőtlenségek a döntőek, s mivel a települések fejlettsége kistérségenként más, az eltérő terjedelmek miatt célszerűbb a kistérségek saját átlagát figyelembe venni és ehhez viszonyítani a települések helyzetét. A kisebb heterogenitással rendelkező kistérségek esetében éppúgy felbukkannak fejlett és elmaradott egységek is. A kistérség a kis-közepes szórással rendelkező térségek közé tartozik. Ez egyrészt arra enged következtetni, hogy a fejlettségi mutatók tekintetében nincsenek kiugró különbségek, a gyenge-közepes fejlettségi szintet jelző főkomponens értékek megoszlása egyenletes, illetve fokozatos az átmenet, valamint hiányoznak a valódi növekedési pólusok (szigetek) is. A kistérségi központ funkcionális (közigazgatási, oktatási, egészségügyi) centrum jellege, valamint a városvidéke kapcsolat jól jellemzi a kistérséget. Mindez azt bizonyítja, hogy Tab valódi növekedési központként viselkedik, egyfajta fejlesztési pólusként kistérségi környezetén belül, fejlesztő hatásai környezetére számottevőek. A kistérségi központ egyben járásközpont is a 2013. január 1-vel felálló járási hivatalok felállításával.

Lulla község mind a kistérségi mind a járási besorolás tekintetében Tab központhoz tartozik.

A térségi kapcsolatok tekintetében ki kell emelni, hogy 2013. évtől az önkormányzati hivatalokat érintő jogszabályváltozás alapján a korábbi körjegyzőség közös önkormányzati hivattal alakultak. A közös önkormányzati hivatal illetékességi területe nem csak az igazgatási, hanem a közszolgáltatási feladatok szervezésében is mértékadó lett, az Szt. rendelkezései alapján a közös önkormányzati hivatal illetékességi területével megegyező ellátási területen működhetnek a

családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást biztosító szociális szolgáltató intézmények 2016. évtől.

Lulla Község Önkormányzatának így szoros kapcsolata van Tab Város Önkormányzatával a közszolgáltatások biztosítása tekintetében.

Tab Város Önkormányzat által alapított költségvetési szervek, vagy szolgáltatók útján látja el az alábbi feladatokat Lulla Község Önkormányzata számára:

közfeladat megnevezése	közfeladatot ellátó szervezet
A helyi önkormányzat képviselő-testülete az önkormányzat működésével, valamint a polgármester vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátása	Tabi Közös Önkormányzati Hivatal
egészségügyi alapellátás	Lulla Község ellátási területén belül a felnőtt ellátást Tab Város ellátási területéhez tartozó I. körzet látja el, a gyermekorvosi ellátást Tab Város ellátási területén működő gyermekorvos biztosítja, a fogorvosi ellátást Tab Város ellátási területének II. számú körzete látja el.
	Lulla Község területén a területi védőnői ellátást Tab Város ellátási területén működő II. számú körzet biztosítja.
	Az iskola-egészségügyi ellátást a területi védőnő körzetéhez tartozó feladatként végzi.
	A háziorvosi ügyelet a „Koppány-völgye KEK” Egészségügyi és Szolgáltató Nonprofit Kft. látja el.
gyermekjóléti szolgáltatás, családsegítés	Tabi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ
óvodai nevelés	Tabi Takáts Gyula Óvoda és Bölcsőde Többcélú Intézmény
bölcsődei ellátás	Tabi Takáts Gyula Óvoda és Bölcsőde Többcélú Intézmény

A Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társulás - 24 település társulásával létrejött kistérség - a kölcsönös előnyök alapján a térségben élő lakosság életminősége és a térség megtartó erejének előmozdítása érdekében támogatja a települések gazdasági fejlődését, infrastrukturális beruházását, a minőségi közszolgáltatások igénybevételének lehetőségét. Ma már a társulásnak csak 18 tagja van. Tab Város Önkormányzatának gesztorságával a társulás tagjai Andocs, Bonnya, Bábonymegyér, Fiad, Kisbárapáti, Kára, Lulla, Miklósi, Nágocs, Somogyacsa, Somogydöröcske, Szorosad, Sérsekszőlős, Torvaj, Törökkoppány, Zala és Zics Községi Önkormányzatok.

Bár a társulás feladatai az elmúlt években jelentősen változtak, még ma is több közszolgáltatási feladatot látnak el közösen a települési önkormányzatok a szociális közszolgáltatások terén, mint a szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, vagy az idősek nappali ellátása. A szociális szolgáltatásokat a társulási tanács által alapított Koppány- Völgyi Alapszolgáltatási Központ látja el.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok rendszerét a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. E mellett célszerű és szükséges támaszkodni egyéb adatforrásokra: releváns (helyi, térségi, országos) kutatások adataira, az önkormányzat által gyűjtött adatokra, illetve a partnerek által nyújtott adatszolgáltatásra. Mindezek alapján vázolható fel a település átfogó helyzetképe esélyegyenlőségi szempontból, illetve az is láthatóvá válik, hogy mely területeken szükséges további adatok gyűjtése.

A HEP elkészítése során 2001. és 2011. évi népszámlálási adatokon, a TEIR, a KSH adatbázisán, a köznevelési adatokat tartalmazó Oktatási Hivatal által működtetett Köznevelési Információs Rendszeren túl helyi adatbázisokra is támaszkodunk. A helyi adatbázis:

- a) személyi adat és lakcímnnyilvántartás
- b) a statisztikáról szóló 1993.évi XLVI. tv alapján a KSH felé a települési önkormányzat által kötelezően szolgáltatott statisztikai adatok

A településre vonatkozó a HEP szempontjából releváns adatok hiányoznak az alábbi területeken:

- a) civil szervezetek által nyújtott szolgáltatások, ellátotti adatok: Tab Város Önkormányzatának nincs feladat ellátási szerződése civil szervezettel, ezért egyetlen civil szervezetnek sincs feladat-ellátásáról ilyen irányú beszámolási kötelezettsége a Képviselő-testület felé. Amennyiben civil vagy egyházi szervezet olyan közfeladatot lát el, melyre jogszabály alapján statisztikai adatszolgáltatási kötelezettsége van, akkor KSH adatbázisában szereplő adat e szervezetekre vonatkozó adatokat tartalmaznak települési szintre összesítve.
- b) foglalkoztatási programokban résztvevők nemzetiségi hovatartozására vonatkozó adatok: a nemzetiségi hovatartozás az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény alapján különleges adat, így erre vonatkozóan csak kifejezetten jogszabály alapján, az érintett előzetes hozzájárulásával, meghatározott célra lehet adatot gyűjteni és kezelni. A közfoglalkoztatási programokban nem történt adatgyűjtés a nemzetiségi hovatartozásra, mert nem volt jogszabályi felhatalmazás az adatgyűjtésre.
- c) Fogyatékkal élők tekintetében, a településen élő fogyatékos személyekről nincs éves statisztikai adatgyűjtés, a fogyatékkal élők számáról a népszámlálási adatok adnak információt.

A HEP elkészítésének időpontjában a központi adatbázisokból 2020. év végig nyilvántartott adatokból tudunk adatot gyűjteni és beépíteni a HEP-be.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége is. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza, valamint az egészségügyi állapot megváltozása, megváltozott munkaképesség és eladósodás. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakókörnyezet.

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

Az Szt. meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása.

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat. A fenti törvények részletes áttekintése ad támpontokat a következőkben megadott szempontok szerinti helyzetelemzéshez.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységben élők általános jellemzésében hivatkozott rendszerváltást követően fellépő foglalkoztatottsági mutatók csökkenése településünkre is jellemző. Megszűntek térségben a nagyfoglalkoztatók, valamint a mezőgazdaság tulajdonosi szerkezetének megváltozása is hozzájárult a település foglalkoztatási helyzetének alakulásához.

A településen élő családoknak az új gazdasági környezethez is alkalmazkodni kellett. A településen működő kisvállalkozások nem tudják foglalkoztatni teljes körűen a településen élő munkaképes korú lakosságot. A regisztrált vállalkozások⁴ szám 2017. évben 50 db volt, mely 2012. évhez képest (9db) jelentős növekedést mutat. Az önfoglalkoztatás kevésbé jellemző a településre, 2017. évben a regisztrált főállású egyéni vállalkozók száma 6 fő volt. 2012. évhez képest (3 fő) az egyéni vállalkozók száma 3 fővel emelkedett csak.

Annak ellenére, hogy a térségre jellemző a gazdasági ágazatok közül a mezőgazdaság, a településen a regisztrált östermelők száma 2012. évről 2017. évre 22-ről 15-re csökkent. A helyi lakosságon belül a fiatalok már nem folytatják a szülők, nagyszülők mezőgazdasági tevékenységét, a háztáji gazdálkodás inkább az idősebb korosztályra jellemző.

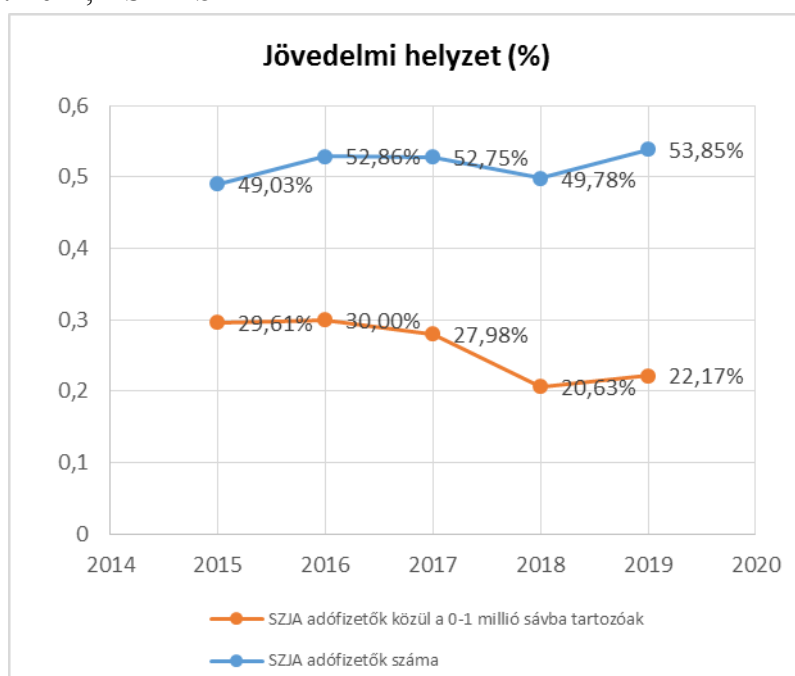
A jelentősebb foglalkoztatók hiánya, valamint a település foglalkoztatási mutatói megmutatkoznak a lakosság jövedelmi helyzetében is. A településen élők jövedelmi helyzetét az 1 főre jutó nettó jövedelem mutatja a legjobban, amely elmarad mind az országos, mind a térségi adatoktól az elmúlt években.

⁴ Gazdasági szervezetekre vonatkozó adatok: TeIR, települési adatok rendszere

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában	az állandó népesség %-ában
2015	49,03%	29,61%
2016	52,86%	30,00%
2017	52,75%	27,98%
2018	49,78%	20,63%
2019	53,85%	22,17%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Lulla Község Önkormányzata mindig is kiemelt céljának tartotta a helyi foglalkoztatás szervezést, a helyi munkaadókkal a kapcsolattartást, lehetőségeihez mérten a megfelelő gazdasági környezet kialakítását. Az Önkormányzat és a képviselő-testület által alapított költségvetési szervek évek óta részt vesznek a foglalkoztatási szervek közreműködésével a közfoglalkoztatásban, függetlenül attól, hogy a 2013. január 1-től hatályos Möt. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – az Önkormányzat biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

A helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- a) közfoglalkoztatást szervez,
- b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit.

Az Ebktv. fenti 21. § - 23. § -ai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében, stb.

Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása. A közfoglalkoztatás szervezés ilyen pozitív diszkriminációt jelent, hiszen csak az Flt. szerint álláskeresőként nyilvántartott személyt lehet közfoglalkoztatásba bevonni.

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötvtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

- a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

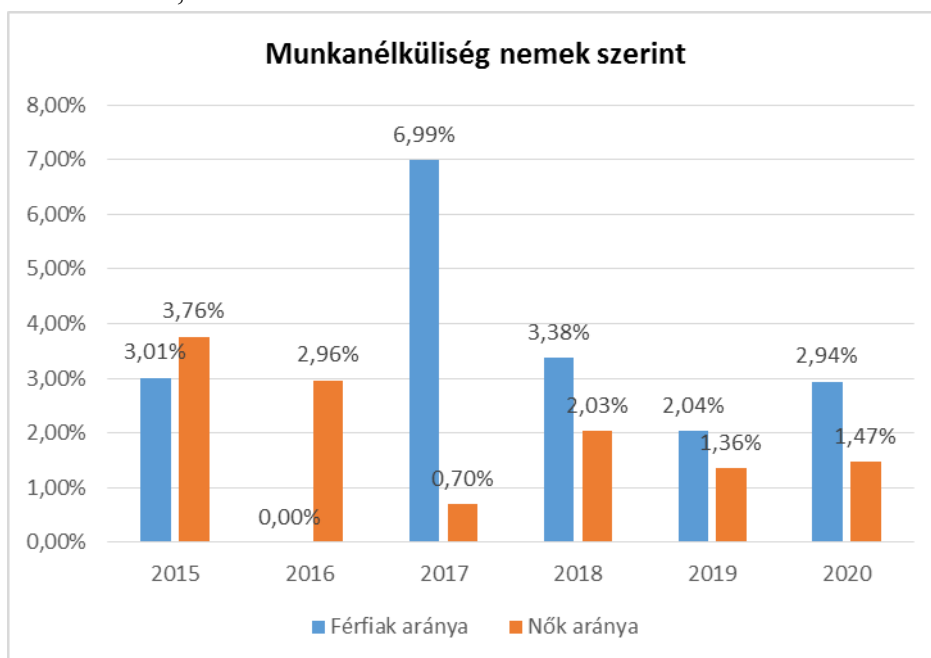
A munkaerő piacon az aktív korú lakosságot a 15-64 év közötti állandó lakónépesség adja, melyből a nyilvántartott álláskeresők számát a járási hivatal foglalkoztatási osztályán regisztrált álláskeresők mutatják meg. A teljes munkanélküliség ettől azonban a valóságban vélhetőleg magasabb, hiszen azok a munkanélküliek akik nem regisztráltatják magukat nincsenek nyilvántartva, a számukat sem országos, sem helyi szinten nem lehet megbecsülni.

A csökkenő munkanélküliség országos jelenség. A pozitív tendenciát mutatja az is, hogy még 2015. évben az országos munkanélküliségi ráta 6,7 %-os volt addig a települési mutató még 6,77 %-on állt, addig 2020. évben az országos mutató 4,2 %-os értéke 4,41%-os, ami szinte megegyezik az országos mutatóval. Az eredmények Lulla tekintetében igen kedvezőek, hiszen a településen a 2012-ben 14,8 %-os munkanélküliség is mérhető volt a korábbi HEP-ben bemutatott számok alapján.

3.2. 1. számú táblázat – Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya	Nők aránya	Összesen
2015	3,01%	3,76%	6,77%
2016	0,00%	2,96%	2,96%
2017	6,99%	0,70%	7,69%
2018	3,38%	2,03%	5,41%
2019	2,04%	1,36%	3,40%
2020	2,94%	1,47%	4,41%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

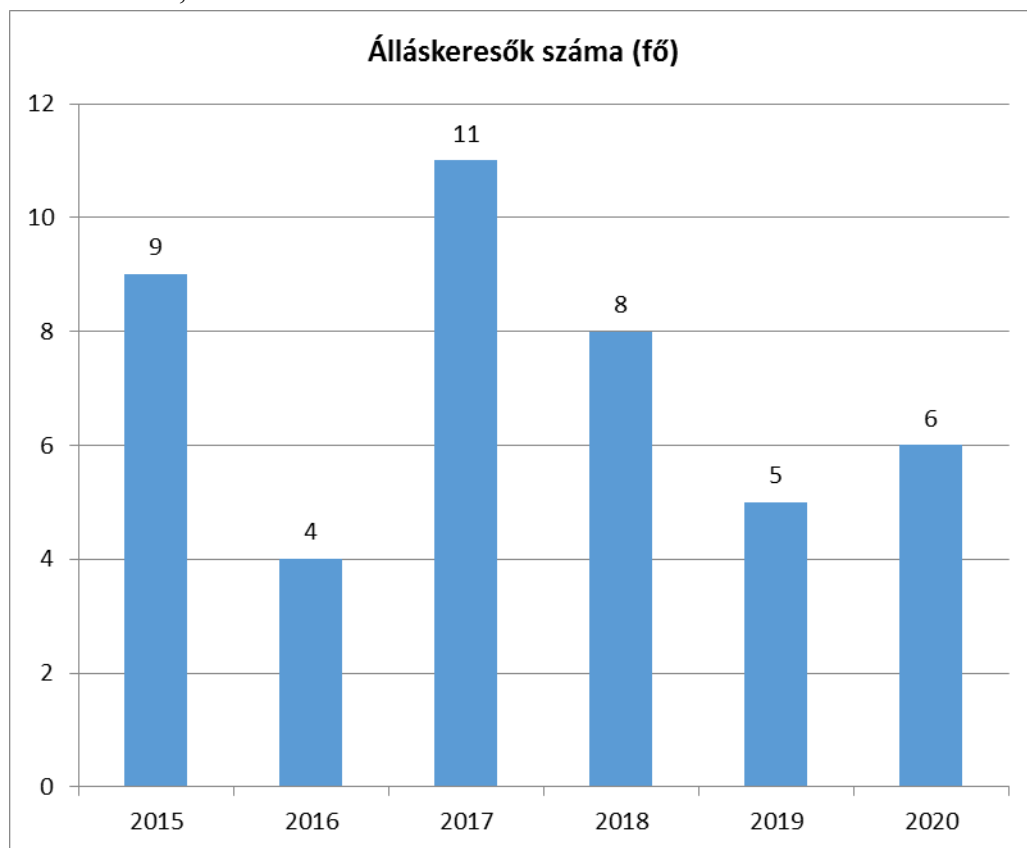

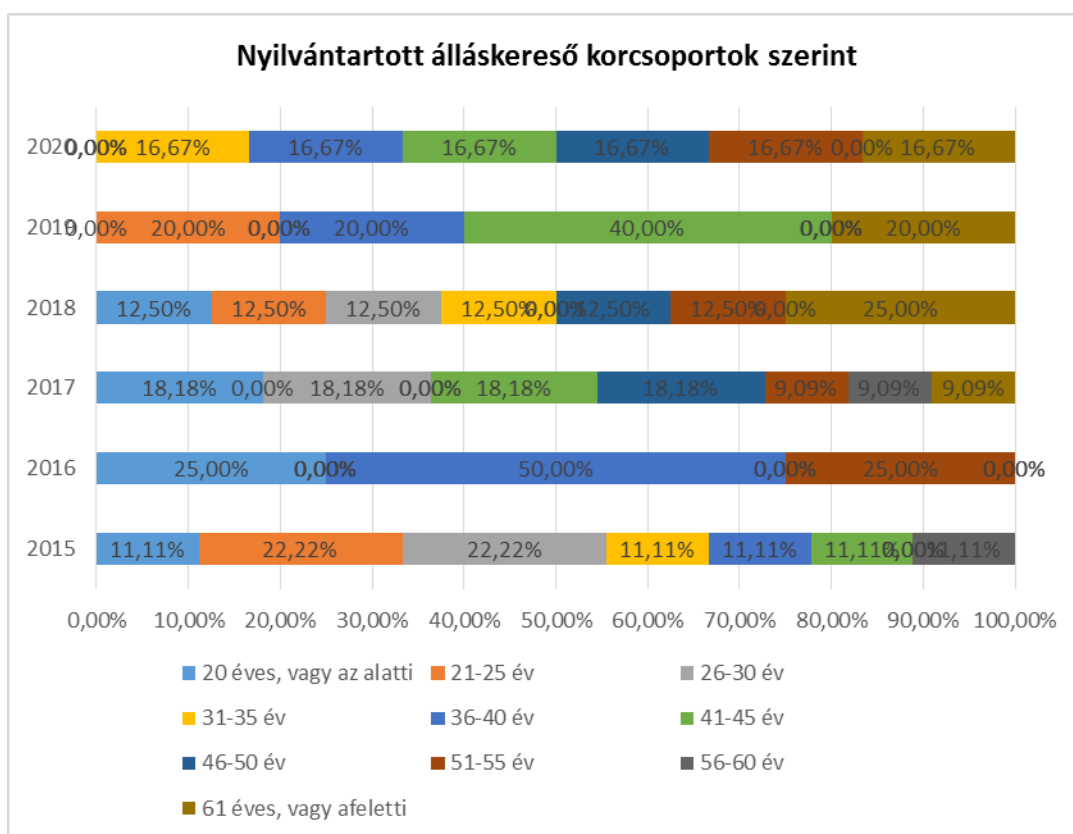
3.2.2. számú táblázat – Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen		9	4	11	8	5
20 éves, vagy az alatti	Fő	1,00	1,00	2,00	1,00	0,00	0,00
	%	11,11%	25,00%	18,18%	12,50%	0,00%	0,00%
21-25 év	Fő	2			1	1	
	%	22,22%	0,00%	0,00%	12,50%	20,00%	0,00%
26-30 év	Fő	2	0	2	1	0	0
	%	22,22%	0,00%	18,18%	12,50%	0,00%	0,00%

31-35 év	Fő	1			1		1
	%	11,11%	0,00%	0,00%	12,50%	0,00%	16,67%
36-40 év	Fő	1	2	0	0	1	1
	%	11,11%	50,00%	0,00%	0,00%	20,00%	16,67%
41-45 év	Fő	1		2		2	1
	%	11,11%	0,00%	18,18%	0,00%	40,00%	16,67%
46-50 év	Fő	0	0	2	1	0	1
	%	0,00%	0,00%	18,18%	12,50%	0,00%	16,67%
51-55 év	Fő	0	1	1	1	0	1
	%	0,00%	25,00%	9,09%	12,50%	0,00%	16,67%
56-60 év	Fő	1		1			
	%	11,11%	0,00%	9,09%	0,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti	Fő	0	0	1	2	1	1
	%	0,00%	0,00%	9,09%	25,00%	20,00%	16,67%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

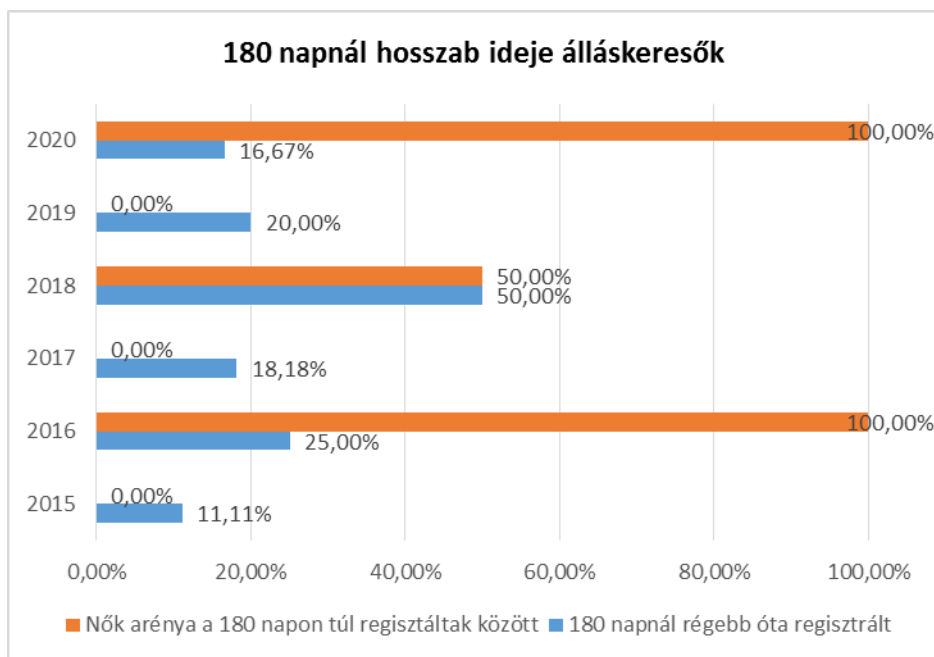

Az álláskeresőket nem csak nemük, hanem koruk is befolyásolja a sikeres elhelyezkedésben. Jellemzően a pályakezdők és a nyugdíjhoz közelebb állók tudnak gyorsan elhelyezkedni. Lullán minden korcsoportban megtalálható 1-2 fő az álláskeresők között, kiugró korcsoport nem jellemző. Mivel nagyon alacsony a munkanélküliek száma, így 1-1 fő különbség, már szignifikáns %-os eltérést ad, ezért látható egyes években egy-egy korcsoportban kiugró eredmény.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül
	%	%
2015	11,11%	0,00%
2016	25,00%	100,00%
2017	18,18%	0,00%
2018	50,00%	50,00%
2019	20,00%	0,00%
2020	16,67%	100,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A munkaerőpiacon általánosan elfogadott tény, hogy a hosszabb idejű munkanélküliség csökkenti az ismételt elhelyezkedés esélyét. A szakemberek a 180. napot tartják a vízváltásnak, ezen időponttól már tartós munkanélkülinek számítanak az álláskeresők, akiknek elhelyezkedési esélyeik még jobban csökkennek a rövidebb ideig állásnélküliekhez képest. Ezt támasztják alá a regisztrált munkanélküliek és ezen belül is a tartós munkanélküliek arányát megjelenítő adatok is. Látható, hogy a tartós munkanélküliek aránya ugyan csökken a munkanélküliek számának csökkenésével, de arányuk már nem olyan mértékű csökkenést mutat.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

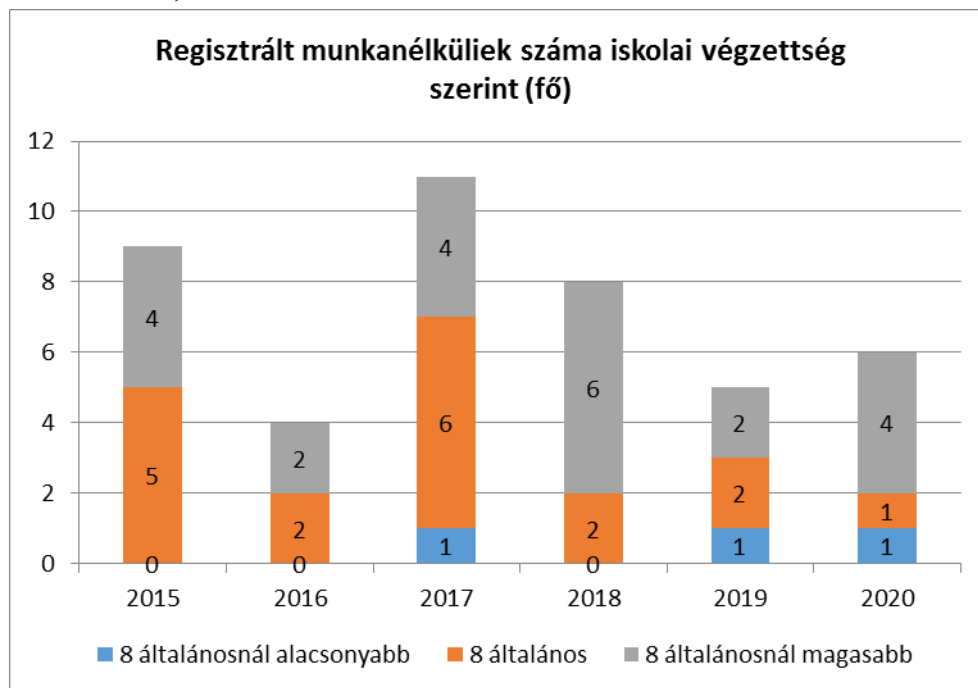
A foglalkoztatási mutatókat nem csak a munkaképes korú lakosság korcsoportos jellemzői, hanem az iskolai végzettség is befolyásolja. Minél alacsonyabb az álláskeresők iskolai végzettsége, annál nehezebben érvényesülnek a munka világában. Ma már egyre kevésbé jellemző az analfabetizmus, és főként a fiatal korosztályra jellemző, hogy legalább az általános iskolai tanulmányaikat sikeresen befejezik, így nem növelik az alacsony iskolai végzettségűek számát.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint		
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség	Általános iskolai végzettség	8 általánosnál magasabb iskolai végzettség

	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	9	0	0,00%	5	55,56%	4	44,44%
2016	4	0	0,00%	2	50,00%	2	50,00%
2017	11	1	9,09%	6	54,55%	4	36,36%
2018	8	0	0,00%	2	25,00%	6	75,00%
2019	5	1	20,00%	2	40,00%	2	40,00%
2020	6	1	16,67%	1	16,67%	4	66,67%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Szakképzettség hiányában nehezebb az elhelyezkedés, ezt több országos kutatás is alátámasztja. Lullán a nyilvántartott álláskeresőnek jellemzően van legalább alapfokú végzettsége.

A települési adatsorból megállapítható, hogy az álláskeresők számának csökkenése mellett a 8 általánosanál magasabb iskolai végzettséggel rendelkező álláskeresők aránya nem csökkent jelentősebb mértékben, mely nem jelent pozitív változást.

Az alapfokú iskolai végzettség hiányával az álláskeresők a felnőttoktatásból is kizárják magukat, hiszen a szakképzés alapfeltétele a sikeres 8 évfolyam elvégzése.

A legalacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők foglalkoztatására a közfoglalkoztatási programok jelentik szinte csak a munkavállalási lehetőséget, azonban ez nem lehet végleges megoldás. Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező álláskeresőknél a legnagyobb esélyt egy piacképes szakképzettség megszerzése jelenti a munkaerő piacon.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A munkaerő piacon megjelenő álláskeresőket az állam mind aktív mind passzív eszközökkel tudja támogatni. Az aktív eszközök funkciója, és ebből adódó jelentősége is az, hogy érdemleges, tartós megoldást kíván adni a munkaerő-piaci szereplőknek. Az aktív eszközök elsősorban a munkahely-teremtésre és az elkerülhető munkahely-megszüntetés támogatására, illetve a mobilitási esély és mobilitási képesség javítására irányulnak (pl: képzési támogatás, vállalkozás indítás támogatása,

munkaerő megtartás támogatása, munkanélküliek foglalkoztatásának támogatása stb.) . Kialakításuk, működtetésük általában jelentős és többnyire csak hosszabb távon megtérülő befektetést igényel a társadalom részéről, a passzív eszközökhöz képest mégis ezt tekintjük a jobb, a hatékonyabb megoldásnak, mert ennek nyomán csökkenhet a munkanélküliség, javulhat a munkaerőpiac egyensúlya. Ezért is jelentős a foglalkoztatási törvénynek azt az alapelve, amelyben az aktív eszközök alkalmazásának primátusát hangsúlyozza.

A munkaerő piaci szereplőket nem csak aktív, hanem passzív eszközökkel is támogatja az állam. A passzív eszközök a foglalkoztatáspolitikai inkább kényszerűségből, kötelezettségből vállalt és alkalmazott, átmeneti eszközei. Az átmenetileg a munkaerőpiac szélére sodródottak megélhetéséről ugyanis mindenképpen gondoskodni kell. A passzív eszközök közé tehát a munkanélküliek pénzügyi ellátása tartozik, melyek feltételhez kötöttek, időszakosak, vagy átmeneti jellegűek, és a szociális ellátórendszerhez is kötődnek.

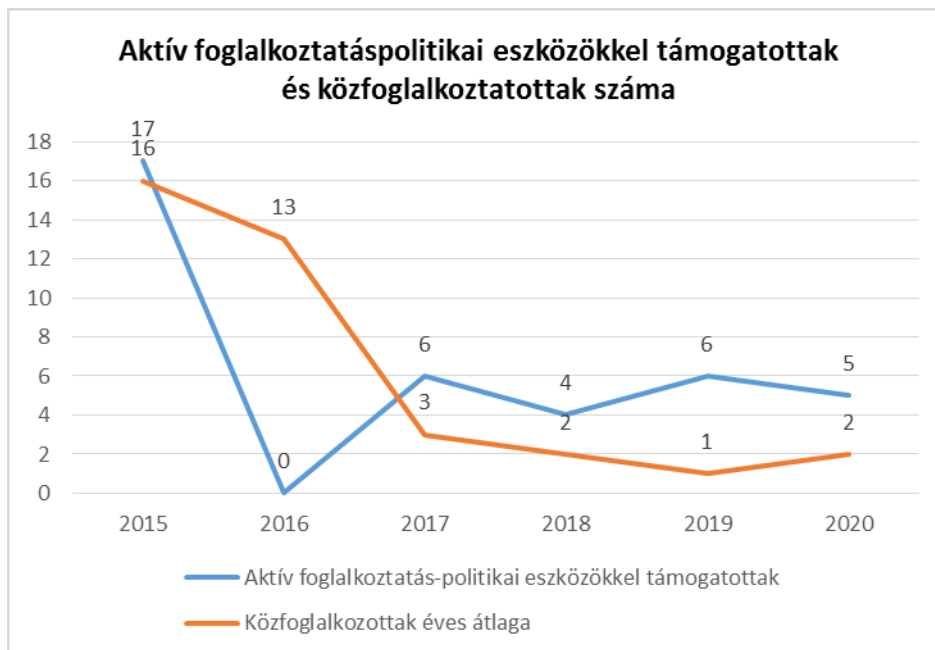
A közfoglalkoztatás a foglalkoztatáspolitikai speciális aktív eszköze, mivel nem a nyílt munkaerőpiacot támogatja, hanem abban nyújt segítséget az álláskeresőknél, hogy segítse őket visszatérni a munka világába.

Lullán az elmúlt években a csökkenő álláskereső száma az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak, és a csökkenő közfoglalkoztatottak számát is magával hozta. Arról nincs kimutatás, hogy az aktív eszközök milyen támogatási formát jelentenek, de az álláskereső számának csökkenésével együtt valószínűsíthető, hogy ezen eszközök is hozzájárultak ahhoz, hogy tartósan el tudjanak helyezkedni a lullai munkanélküliek.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma	Közfoglalkoztatottak száma
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	17	16
2016	0	13
2017	6	3
2018	4	2
2019	6	1
2020	5	2

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Azok a munkavállalók, akik nem a településen vállalnak állást, a közösségi közlekedést vehetik igénybe munkába járáshoz, ha saját gépjárművel nem rendelkeznek. Az autópálya közelsége nem csak a munkavállalást, hanem a gazdasági élet fellendülését is szolgálhatja. A települést vasútvonal nem érinti, így közösségi közlekedésben az autóbusz közlekedést tudják igénybe venni a helyi lakosok. A településen élők mind Tab, mind Siófok irányába közlekednek munkavállalás céljából. Sajnos a Balaton közelsége nem jelent olyan nagy pozitívumot a munkavállalás szempontjából, mert az autóbusz közlekedés nem igazodik a nyári szezonban a turizmushoz kapcsolódó munkahelyekre jellemző késői munkavégzéshez.

További akadályozó tényező lehet a munkavállalás szempontjából, hogy a főváros és a megyeszékhely megközelítése szinte azonos időt vesz igénybe a közlekedőktől, így a térségie foglalkoztatásba nehezebben tudnak bekapcsolódni a lullai lakosok.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A fiatal pályakezdő állás keresőket külön is vizsgálni kell a munkaerőpiacon, hiszen az életkezdést jelentős mértékben befolyásolja, hogy az iskolai tanulmányok után milyen gyorsan tud valaki elhelyezkedni, és a fiatal állás keresők, ha tartósan munkanélküliek maradnak a további foglalkoztatási esélyeket is rontják. A fiatal pályakezdők munkanélküliségi mutatói 2013-ra csúcsosodott ki, ahol a fiatal pályakezdők majd 40 %-a hiába szeretett volna elhelyezkedni, nem talált munkahelyet.

Lullán a fiatal állás keresők száma elenyésző a korcsoporton belül 2012. évben 3,7 %-os, míg 2017. évben 3,0 %-os. Ezen adatok a települési szintű állás keresők és munkaképes korúak arányszámaihoz képest is alacsonyabbak, mely igen pozitív.

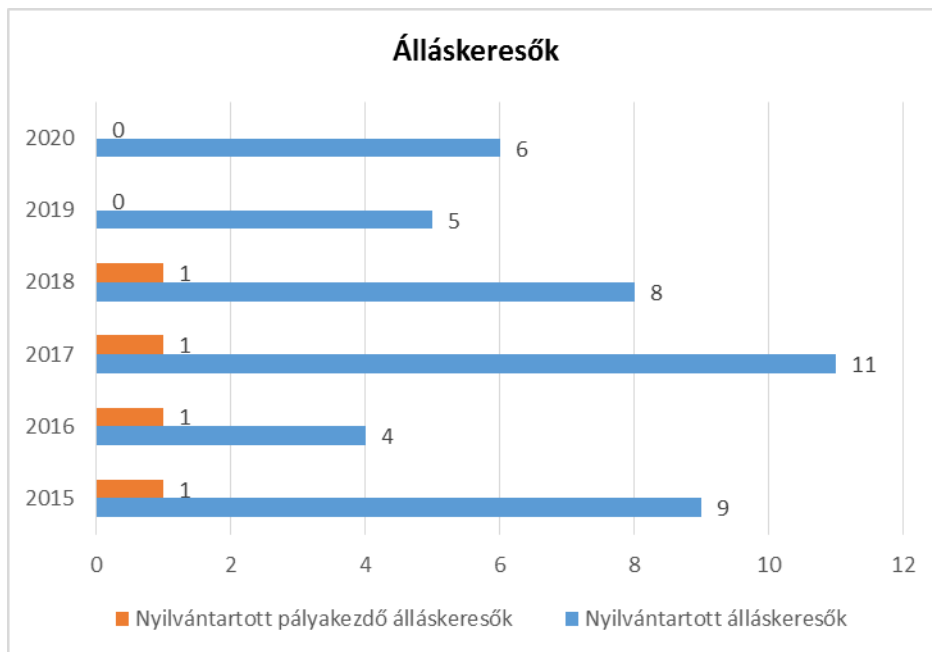
E mutatókból az következik, hogy a lullai fiataloknak jó esélyei vannak a munkaerőpiacon. A pozitív képet azonban árnyalhatja, ha figyelembe vesszük, hogy a fiatalok mobilisabbak és könnyebben települnek át olyan településre ahol állást is találnak. A településen élők jövedelmi helyzete nem mutat teljesen pozitív képet, és ha feltételezzük, hogy a fiatalok állás hiányában elhagyják a települést, azaz az elvándorlók között inkább a fiatalok vannak, akkor a hosszú távú demográfiai előrejelzések sem jóval kecsegtetnek, hiszen a fiatalok elköltözésével csökken a lakosság, csökken a születendő gyermekek száma, azaz növekszik a település öregedési mutatója is. A negatív társadalmi mutatók pedig rontják a befektetői környezetet, hiszen ha a vállalkozások nem találnak helyben munkaerőt, akkor nem telepednek le, vagy a már működő vállalkozások nem, vagy kisebb arányban fejlesztenek, így nem növekszik a munkalehetőségek száma sem.

A település népességmegtartása, a csökkenő lakosságszám visszaszorítása érdekében folyamatosan biztosítani kell a kedvező gazdasági és vállalkozói környezetet, annak érdekében, hogy a fiatalok iskolai tanulmányaik után visszatérjenek szülőfalujukba, és itt telepedjenek le. A fiatalok megtartásához mind a foglalkoztatási lehetőségeknek, mind a lakhatási lehetőségeknek rendelkezésre kell állni a településen.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma

Év	Nyilvántartott állás keresők száma	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma
	Fő	Fő
2015	9	1
2016	4	1
2017	11	1
2018	8	1
2019	5	0
2020	6	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen élő álláskeresők a Somogy Megyei Kormányhivatal területileg illetékes járási hivatalának foglalkoztatási osztálya által szervezett képzési programokban vehet részt. Európai uniós forrásból jelenleg is lehetősége van az álláskeresőknek képzési és foglalkoztatási programokban való részvételre.

A fiatalok munkaerő piaci helyzetének javítása érdekében több programot is szervez a Somogy Megyei Kormányhivatal illetékes szervezeti egysége, melyhez a Torvajon élő fiatalok is hozzáférhetnek.

Mind a pályorientációs programok, mind a képzési vagy vállalkozóvá válását támogató programok hozzájárulnak a jó foglalkoztatási mutatókhoz, növelik a fiatalok életkezdési esélyeit, valamint hozzájárulnak a népességmegtartáshoz is. Fontos, hogy a munkaerő piacra belépők ne csak munkavállalóként, hanem akár jövőbeni foglalkoztatóként is gondoljanak önmagukra, melyhez a vállalkozóvá válást támogató programok nyújthatnak segítséget.

Településünk közelében, Siófokon és Tabon számos munkaerő-piaci szolgáltatás érhető el, ezek hozzáférhetősége a Tabon élők számára megfelelően biztosított. A legfontosabb szolgáltató természetesen a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, mely többek közt a következő tevékenységeket látja el az álláskeresők megsegítése érdekében:

- Munkaerő-közvetítés: amennyiben a munkáltatók bejelentik munkaerőigényüket az Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályához, a munkaerőigény alapján a járási hivatalok foglalkoztatási osztályainak munkatársai megkeresik és kiközvetítik azokat a személyeket, akik a megadott feltételeknek megfelelnek.
- Munkatanácsadás: segítséget nyújt a pályaválasztásban, pályamódosításban, az egyéni munkaerő-piaci lehetőségek tisztázásában, az elhelyezkedési esélyek növelésében, illetve a munkavállalással kapcsolatos egyéb ismeretszerzésben.
- Pályatanácsadás: célja az igénybe vevő személy pályaválasztásának, pályamódosításának elősegítése, érdeklődésének, képességének, személyiségének és munkaerő-piaci igényének megfelelő pályaterv kialakítása.

- Álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub: azok számára ideális, akik munkát akarnak vállalni, valamint állás céljuk egyértelmű és reális, de nem rendelkeznek az állás kereséshez szükséges ismeretekkel, gyakorlattal.
- Rehabilitációs tanácsadás: a megváltozott munkaképességű ügyfelek számára nyújt segítséget a számukra megfelelő munkakör, munkahely, valamint képzés meghatározásában és megtalálásában.
- Pszichológiai tanácsadás: segít feltárni és megoldani az elhelyezkedni nem tudók számára az elhelyezkedésüket akadályozó tényezőket (pl.: életvezetésből, személyiségi problémákból eredő nehézségek).

A fiatalok munkaerő piaci helyzetének javítása érdekében több programot is szervez a Somogy Megyei Kormányhivatal illetékes szervezeti egysége, melyhez a Lullán élő fiatalok is hozzáférhetnek.

Mind a pályorientációs programok, mind a képzési vagy vállalkozóvá válását támogató programok hozzájárulnak a jó foglalkoztatási mutatókhoz, növelik a fiatalok életkezdési esélyeit, valamint hozzájárulnak a népességmegtartáshoz is. Fontos, hogy a munkaerő piacra belépők ne csak munkavállalóként, hanem akár jövőbeni foglalkoztatóként is gondoljanak önmagukra, melyhez a vállalkozóvá válást támogató programok nyújthatnak segítséget.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Az országos adatbázisok a felnőttoktatást végző intézmények helye szerint tartalmazzak adatokat. A településen nincs felnőttképzést biztosító oktatási intézmény ezért azt mérni nem tudjuk.

Felnőttképzés keretében nem csak alapfokú oktatásban, hanem szakképzésben is részt lehet venni, mely felnőttképzés és átképzés fontos szerepet játszik a foglalkoztatáspolitikában.

A településen élő állás keresők a Somogy Megyei Kormányhivatal területileg illetékes járási hivatalának foglalkoztatási osztálya által szervezett képzési programokban vehet részt.

Európai uniós forrásból jelenleg is lehetősége van az állás keresőknek képzési és foglalkoztatási programokban való részvételre.

A foglalkoztatási mutatók javítása érdekében egyik kiemelt céljának kell lenni az önkormányzatnak, hogy segítenie kell a felnőttoktatás, átképzés megszervezését, ezzel növelve az esélyt a munka világába történő bevezetésre.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzat szorosan együttműködik a Somogy Megyei Kormányhivatal Tabi Járási Hivatalával, folyamatosan részt vesz a közfoglalkoztatási programokban, és a jövőben is aktívan részt kíván venni a közfoglalkoztatásban.

A foglalkoztatottak nemzetiségi hovatartozásáról, mivel az különleges személyes adat nincs nyilvántartása az önkormányzatnak, olyan programban nem vett részt melyben a

munkavállalóknak nyilatkozniuk kellett volna, és feltétel lett volna a foglalkoztatásnál a roma származás, ezért erre vonatkozóan nem áll adat rendelkezésünkre.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az Önkormányzat a foglalkoztatás-szervezése során hátrányos megkülönböztetést nem alkalmazott, minden esetben maradéktalanul szem előtt tartja az esélyegyenlőség szempontjait.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei településünkön korlátozottak. Az általános- és középiskolai képzés során évről évre egyre hangsúlyosabb szerepet kap a digitális eszközök alkalmazása, illetve a diákok informatikai ismereteinek bővítése, ezért a fiatal korosztály számára a digitális kompetenciák igen fejlettek. Az idősebb korosztály számára azonban nagyobb feladatot jelent az IT eszközök használata. Ma már azonban elengedhetetlen az álláskeresésében és a legtöbb munkahelyen, hogy legalább minimális informatikai ismerettel rendelkezzen.

Nem szabad megfeledkezni továbbá arról sem, hogy évről évre növekszik az online ügyintézés jelentősége, azaz egyre több ügyben egyre nagyobb mértékben kell használnunk az internetet, a különböző online felületeket. Egyre tájékozottabbnak kell lennünk, hogy milyen ügyeinkben tudunk online eljárni. A mai világban szinte nélkülözhetetlen, hogy saját Ügyfélkapuval rendelkezzen és azt érdemben használni is tudjuk. Szinte minden korosztály körében sokan lehetnek, akik mindezzel kapcsolatban nem elég tájékozottak, illetve nem elég rutinosak. Az online ügyintézésrel kapcsolatos kompetenciafejlesztés tehát fontos feladat, ennek hiányában a most lemaradók a jövőben leszakadókká válhatnak a digitális világ gyors fejlődése miatt.

Összességében a településen élők számára nagyobb arányban célszerű biztosítani a hozzáférést a digitális ismeretek megszerzéséhez és az ahhoz szükséges eszközökhöz, de a további programok és fejlesztések szinte minden korcsoport tekintetében szükségesek lehetnek a jövőben.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a passzív munkaerő-piaciszolgáltatásokat és az álláskeresők számára elérhető támogatásokat. Az Önkormányzat a szociális pénzbeli támogatások közül a települési és rendkívüli települési támogatással tud segíteni az arra rászorulóknak, valamint a szociális intézményhálózat fenntartásán keresztül.

A szociális védőháló erősítését az egyházi és civil fenntartású szociális szolgáltatók és intézmények is segítik.

Az aktív korú nem foglalkoztatott személyek pénzbeli ellátása a jogosultsági feltételektől függően az állam – járási hivatalok foglalkoztatási osztályán keresztül - biztosítja. Az Ft. 25. §-a alapján az álláskereső járadék, az Ft. 30. §-a alapján nyugdíj előtti álláskeresői segély, míg a Szt. 37. §-a alapján az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (korábban: rendszeres szociális

segély), vagy az Szt. 33. § alapján a foglalkoztatást helyettesítő támogatás állapítható meg aktív korú nem foglalkoztatottak részére.

Pénzbeli ellátások között kell megemlíteni az időskorúak járadékát, ápolási díjat, a települési támogatást és rendszeres települési támogatást, melyek szociális célú pénzbeli támogatások, de közvetlenül nem a munkanélküli ellátások kategóriájába tartozik.

Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészen vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók.

Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

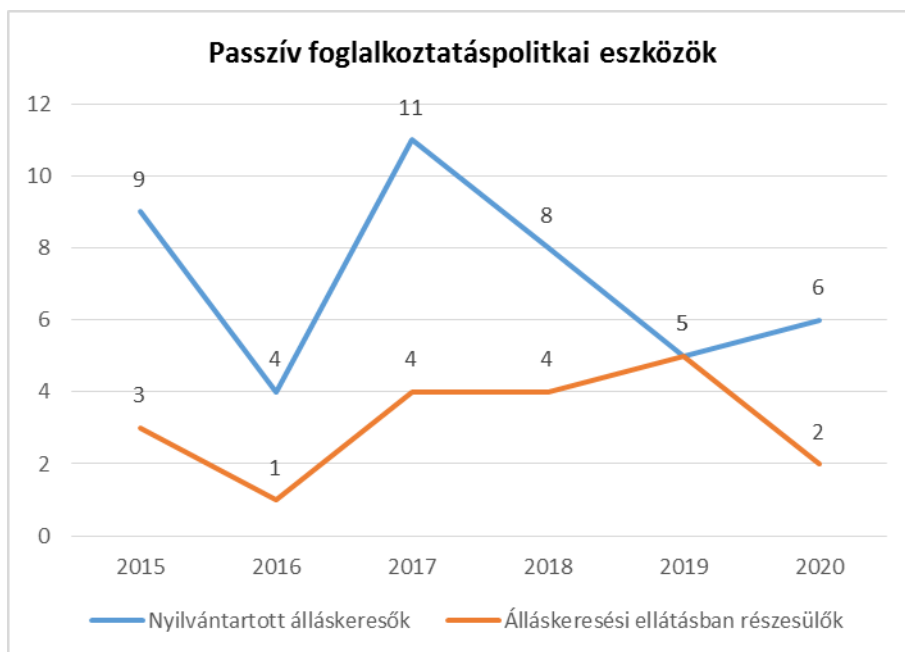
Az aktív korú nem foglalkoztatott személyek pénzbeli ellátásának jogosultsági feltételei, azok folyósításának időtartam és a támogatás összege kiemelt szociálpolitikai intézkedések eredménye. Összességében elmondható, hogy ezen támogatási formák jogi környezete évről évre folyamatosan változik, azonban az egyre szigorodó feltételrendszer minden ellátási formánál megfigyelhető.

A településen nyilvántartott álláskereső személyek (3.2.1. számú táblázat) közül a legalacsonyabb arányt az álláskeresési segélyben jogosultak, majd az álláskeresési járadékra jogosultak teszik ki, majd ezt követi az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás. Legtöbbször az FHT-ra jogosultak száma a településen. A pénzbeli ellátásra jogosultak száma évről évre ingadozó, de általánosságban elmondható, hogy csökkenő tendenciát mutat összefüggésben a munkanélküliek számának csökkenésével.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök -
Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	9	6,77%	3	33,33%
2016	4	2,96%	1	25,00%
2017	11	7,69%	4	36,36%
2018	8	5,41%	4	50,00%
2019	5	3,40%	5	100,00%
2020	6	4,41%	2	33,33%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

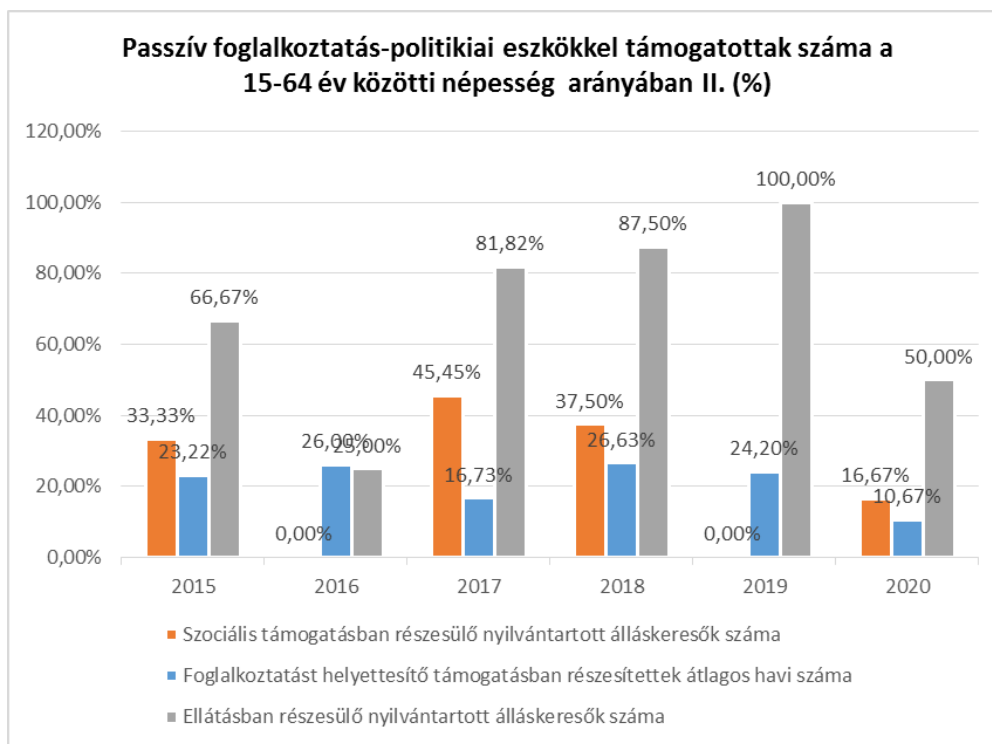

A foglalkoztatást helyettesítő támogatást az az aktív korú nem foglalkoztatott személy kaphat, aki állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal együttműködik, más ellátásra nem jogosult, kereső tevékenységet nem folytat és a háztartás megélhetése más módon nem biztosított. A jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy más foglalkoztatási jogviszony-munkavégzés, egyszerűsített foglalkoztatás, vagy háztartási munka-, vagy képzési programban való részvétel, vagy szociális szövetkezetben közös termelésében való részvétel alapján. Az FHT összege a mindenkori öregségi minimál nyugdíjhoz igazítva, 2011. évtől 22.800 forint. 2011. évtől szigorítás ezen ellátási formánál, hogy egy háztartásban csak egy személy kaphatja az FHT-t.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök -
Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	3	33,33%	2,09	23,22%	6	66,67%
2016	0	0,00%	1,04	26,00%	1	25,00%
2017	5	45,45%	1,84	16,73%	9	81,82%
2018	3	37,50%	2,13	26,63%	7	87,50%
2019	0	0,00%	1,21	24,20%	5	100,00%
2020	1	16,67%	0,64	10,67%	3	50,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

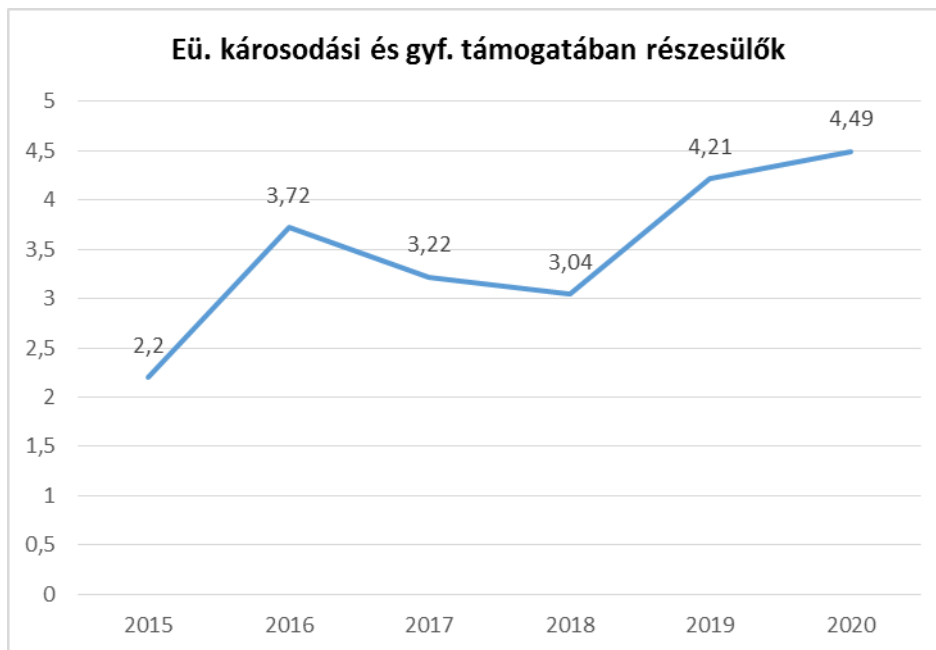

Az aktív korú nem foglalkoztatottak másik típusú ellátási formája az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, melyet az az aktív korú személy kaphat, aki kereső tevékenységet nem folytat és egészségkárosodott, vagy aki 14. életévét be nem töltött gyermeket nevel és a gyermek napközbeni ellátásról az önkormányzat nem tud gondoskodni.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma
	fő
2015	2,2
2016	3,72
2017	3,22
2018	3,04
2019	4,21
2020	4,49

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A közművesítettség Lulla belterületén jónak mondható, a külterületi részeken viszont még meglehetősen nagy hiányosságok tapasztalhatók. A belterület egészen kiépítésre került a vezetékes gáz hálózat, biztosított ez egészséges ivóvíz ellátás. Jaba-pusztán nincs kiépített gázvezeték. A településen nincs csatornahálózat, valamint a csapadékvíz elvezetéssel is vannak problémák, annak ellenére, hogy az önkormányzat folyamatosan dolgozik a helyi viszonyok javításán.

A vezetékes gázszolgáltatást igénybevevő háztartási gázfogyasztók száma 2017. évben 40. Az ivóvízhálózat kapacitása megfelelő, ugyanakkor fejlesztési feladatként jelentkezik a meglévő gerincvezeték karbantartása. A villamos energia ellátás a belterületen közel 100 %-os. A közvilágítási hálózat kisebb fejlesztést igényel.

A hírközlő hálózat szinte nem teljes körűen kiépített, a lakások 50 %-ában van telefon, a különböző mobil rendszerek is évek óta működnek, bár a település elhelyezkedéséből kifolyólag a nem vezetékes internet szolgáltatásnál a lefedettség nem teljes körű. Kábeltelevízió nincs kiépítve a településen. Jelenleg optikai kábelhálózat kiépítése van folyamatban a településen.

A település úthálózata belterületen teljes egészében kiépített. Gondot jelent, hogy több útszakasz felújításra szorul. Külterületen nincs pormentes, kiépített út.

A tömegközlekedés helyzete nem mondható jónak a településen. Az autóbusz éközlekedés nem igazodik a lakosság igényeihez (munka és iskolakezdés), a megyeszékhely és a környező városok (Tab, Siófok, Tamási, Dombóvár) csak jelentős várakozási idővel közelíthetők meg. A volántársasággal egyeztetést folytat a település vezetése a tömegközlekedés lakossági igényeinek

harmonizációjáról. A településen élők mobilitásában a falugondnoki szolgálat nyújt támogató szerepet.

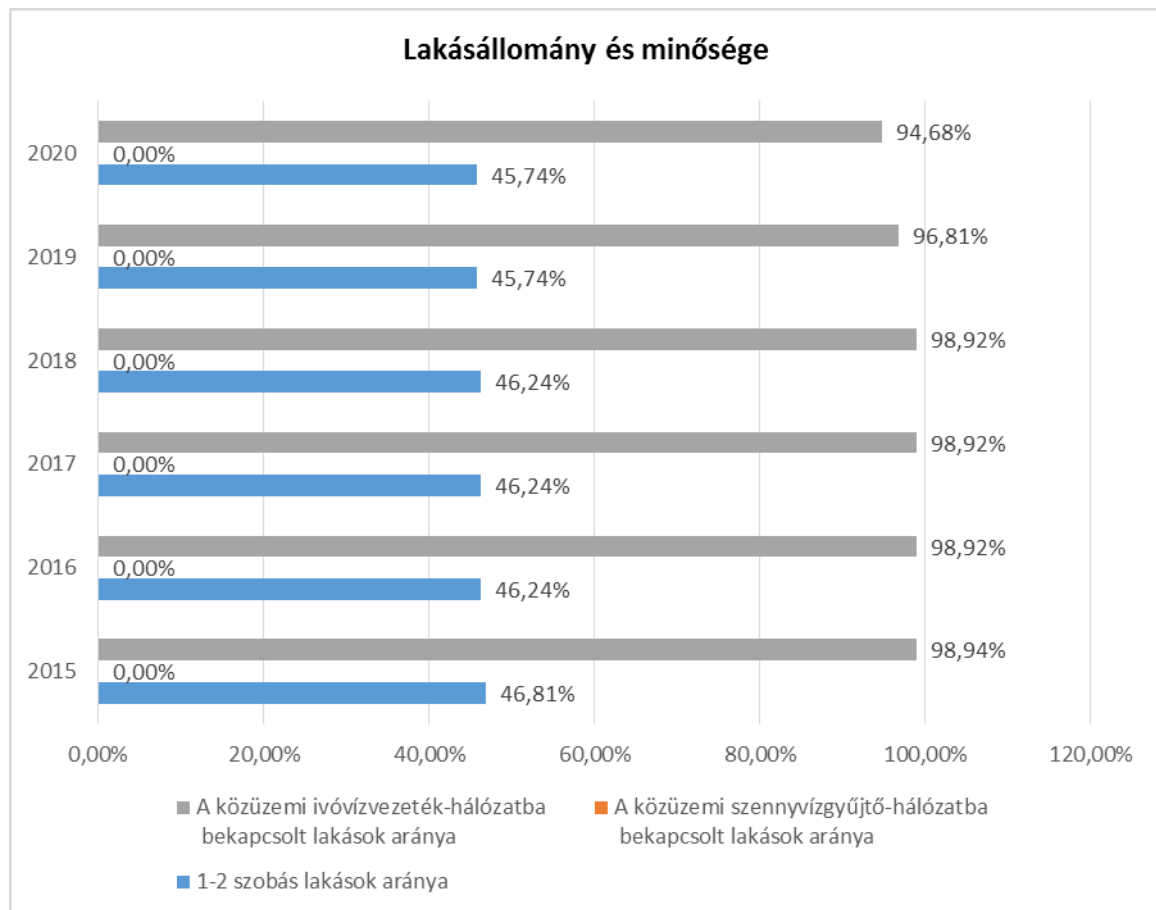
A település lakásállománya a vizsgált időszakban minimálisan csökkent. Évek óta nem került sor új lakás építésére a településen. A lakott lakások száma a 2001. és 2011. évi népszámlálás között csökkent 93-ról 73-ra. A népszámlálási adatok alapján a településen a lakás célját szolgáló ingatlanok több, mint 20 %-a lakatlan.

A településünkön nem jellemző az új ingatlanok építése, inkább a meglévő lakásállomány felújítása, bővítése. A fiatalok otthonteremtését nem mozdította elő, hogy a Balaton közelségének köszönhetően az ingatlan árak jelentős mértékben emelkedtek. Az új otthon teremtéshez az önerő sok esetben hiányzik. Bár az Önkormányzat első lakáshoz jutóknak nyújt támogatást, de szűkös anyagi források miatt, ez inkább jelképes, bár nem elhanyagolható. Az ingatlanok tulajdonosi cseréjének számáról nincs információnk, de tapasztalataink azt mutatják, hogy nem csak állandó lakhatásra vásárolnak ingatlant a településünkön, valamint nem csak magyar állampolgárok.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db)	Épített lakások száma	Épített lakások száma 1000 lakásra	1-2 szobás lakások aránya	A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya	A közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya
	db	db	db	%	%	%
2015	94	0	0	46,81%	-	98,94%
2016	93	0	0	46,24%	-	98,92%
2017	93	0	0.	46,24%	-	98,92%
2018	93	0	0	46,24%	-	98,92%
2019	94	1	4,52	45,74%	-	96,81%
2020	94	0	0.	45,74%	-	94,68%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

a) bérlakás-állomány

Bérlakás állománnyal a települési önkormányzat nem rendelkezik.

b) szociális lakhatás

Szociális bérlakás nincs a településen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscéljára szolgáló ingatlanok nincsenek az Önkormányzat tulajdonában.

e) lakhatást segítő támogatások

Az Szt. által kötelezően nyújtandó támogatási forma volt 2015. évig a lakásfenntartási támogatás, mely beolvad a települési támogatás adható céljai közé.

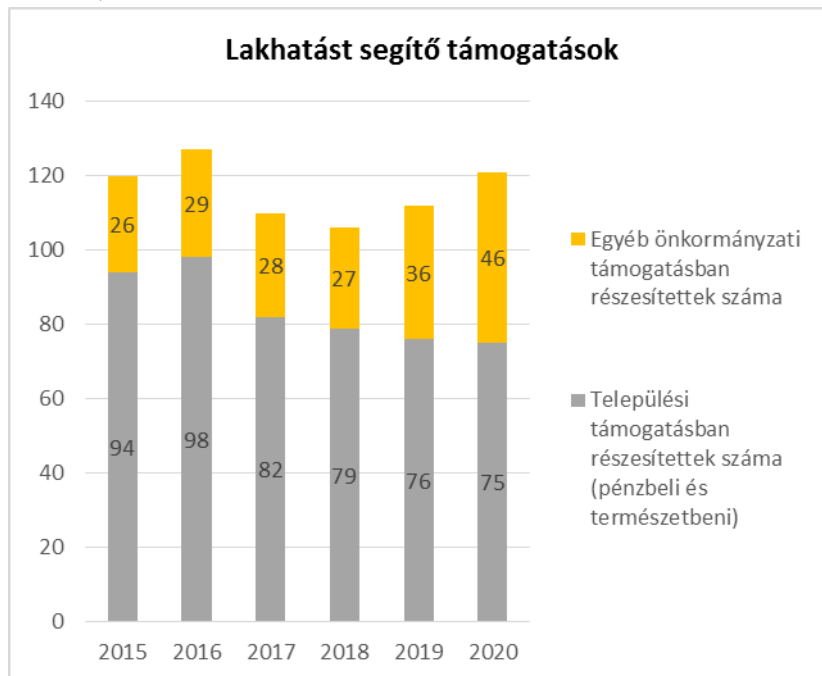
A helyi lakhatási igények támogatására Lulla Községi Önkormányzat Képviselő-testülete A helyi lakáscélú támogatásokról szóló 18/2003. (XII. 12.) önkormányzati rendeletében vissza nem térítendő támogatás formájában nyújt segítséget az önálló életkezdéshez, az arra jogosultaknak.

Vissza nem térítendő támogatás nyújtható A támogatás vissza nem térítendő támogatás formájában adható olyan lakás építéséhez vagy vásárlásához, mely a kérelmezők első közös lakástulajdonát képezi, vagy olyan lakás lakáscélú kölcsöne törlesztő részleteinek megfizetéséhez, mely a kérelmezők első közös lakástulajdonát képezi, vagy komfort nélküli vagy félkomfortos lakás komfortos vagy összkomfortos lakássá történő átalakításához.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások

Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli természetbeni)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma
	Fő	Fő
2015	94	26
2016	98	29
2017	82	28
2018	79	27
2019	76	36
2020	75	46

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

f) eladósodottság

A településen élők eladósodottságáról hivatalos információval nem rendelkezünk. Azonban munkanélküliséggel sújtott családokban nagyobb arányban jellemző az eladósodottság valószínűsége.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Ahogy jelen fejezetben, valamint a település bemutatásánál is kiemeltük a külterületen lakók életminősége, közművekkel ellátottsága, közlekedési paraméterei korlátozottabbak a belterületen élőknél. Jabapuszta ugyan mind a közlekedésbe, mind a közszolgáltatásokba be van csatlakoztatva, belterületként szervesebb része lehetne településünknek.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjanak.

Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét.

Az anti-szegregációs terv elkészítéséhez kidolgozott útmutató nyomán szegregátum az a településrész, ahol az alacsony státuszú lakosság - az aktív korú népességben belül a legfeljebb 8 osztályos iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők - aránya meghaladja az 50%-ot.

Lulla településen nem készült szegregáció kutatás.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,

e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai szintekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapellátás igénybe vehető a településen.

Az egészségügyi alapellátás keretében a felnőtt háziorvosi és házi gyermekorvosi ellátást az Önkormányzat Tab Város Önkormányzata által működtetett orvosi körzeten belül biztosítja. A háziorvosi és házi gyermekorvosi ellátást a településen élők helyben tudják igénybe venni. A településen két orvosi rendelő is található, ahol a védőnői szolgálat is működik. A felnőtt háziorvos hetente, míg a gyermekorvos havonta biztosítja helyben a rendelést. Rendelési időn kívül a lullai lakosok az adott háziorvos tabi rendelőjében is igénybe vehetik a háziorvosi ellátást, vagy felkereshetik a védőnőt. A hétfői orvosi ügyeleti ellátást a környező települések önkormányzataival közösen biztosítja az Önkormányzat. Az egészségügyi ellátást biztosító középületek célnak megfelelnek, de felújításuk, korszerűsítésük időszerű, ahogyan a szakmai munkát segítő orvosi eszközök cseréje, bővítése is az Önkormányzat előtt álló feladat

A család és nővédelmi gondozás (családtervezés, fogamzás előtti gondozás, genetikai tanácsadás, várandós, szoptatós anyák gondozása) a védőnői feladatellátás keretében biztosított a településen Tab Város Önkormányzatával közös védőnői körzeten keresztül.

A járó beteg szakellátás biztosított Tab városában.

Kórházi és sürgősségi ellátást Kaposváron, illetve Siófokon lehet igénybe venni.

Fogyatékos személyek, pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek helyi ellátása megoldott, a városban található a Somogy Megyei Önkormányzat Dr. Takács Imre Szociális Otthona.

Mivel sem önálló orvosi sem önálló védőnői körzettel nem rendelkezik a település, így a statisztikai adatokban nem jelenik meg a feladatellátás, azonban a közös körzeteknek köszönhetően biztosított az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés minden lullai lakos számára.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A szűrési rendszert Magyarországon az Országos Tisztifőorvosi Hivatal irányítja az országos és megyei szűrési koordinátorok segítségével. Az országos szűrési nyilvántartás tartalmazza a szűrővizsgálatra meghívandók listáját, rögzíti a jelentetteket és a távolmaradókat.

Ha a szűrővizsgálat során betegségre utaló jelet találnak, visszahívják, a megfelelő helyre irányítják és nyomon követik az érintettet.

Magyarországon a tüdőszűrés az egyetlen törvény által előírt, kötelező szűrővizsgálat, amelyen a következő csoportokba tartozóknak évente részt kell venni, mint pl: a hajléktalanoknak, a szociális ellátórendszerben vagy az egészségügyi ágazatban dolgozóknak.

Mind a méhnyakrák-, mind az emlőszűréseken alacsony a felnőtt nők részvételi aránya. A szervezett központi szűrővizsgálatokon a helyi romák kis arányban vesznek részt. A kötelező védőoltásokból senki nem maradt ki. A helyi önkormányzat az egészségvédelemmel kapcsolatos ismeretek terjesztésében, a helyi társadalom egészségtudatos attitűdjének formálásában közvetlenül nem vállal szerepet. A hatékony egészségvédelem hangsúlyos eleme a közoktatási intézmények nevelési, oktatási programjának. Az önkormányzat által biztosított közétkeztetés megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó előírásoknak.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Mind az óvodai mind az általános iskolai nevelésben a köznevelési intézmények figyelmet fordítanak a sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal küzdő gyermekek gondozására, fejlesztésére.

A KK által fenntartott Somogy Megyei Pedagógia Szakszolgálat Tabi Tagintézménye biztosítja a gyermeknek a nevelési tanácsadás és logopédiai ellátás keretei között a pedagógiai szakszolgáltatást a fejlesztés és rehabilitáció területén.

A felnőtt korú lakosság rehabilitációs ellátásának biztosítása a járóbeteg és fekvőbeteg szakellátás keretében történik.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Településen a gyermekétkeztetés és a szociális étkeztetés is biztosított. A Képviselő-testület által évente elfogadott ételmezési nyersanyagnorma biztosítja az egészséges táplálékhoz szükséges minőségi alapanyagok felhasználását és változatos étrend kialakítását.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen korlátozott keretek között biztosított a sportolási lehetőség. A gyermekek részére a köznevelési intézmények pedagógiai programjaikba foglalt keretek között biztosítják a szükséges testmozgást. A településen egy sportpálya van, melyet minden korosztály használhat igénye

szerint. A településen sportegyesület nem működik, ha a szülők gyermeküknek rendszeres sportolási lehetőséget kíván biztosítani, arra csak a közeli két városban van rá lehetőség.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. Az egyházi és civil szervezetek az államtól és az önkormányzattól e feladatokat átvállalhatják.

A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás. Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

A szociális alapszolgáltatásokat a Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társuláson keresztül biztosítjuk. A kistérség a feladatok közös ellátását azzal a céllal fogalmazta meg, hogy a kistérség valamennyi lakosának esélyegyenlőséget, azonos szintű feladatellátást tudjon biztosítani, tekintet nélkül arra, hogy mely településen él.

A településen a Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társulás által fenntartott Alapszolgáltatási Központon keresztül biztosított a szociális alapellátásokhoz (szociális étkeztetés házi segítségnyújtás, időskorúak nappali ellátása), való hozzáférés.

A jogszabályváltozások miatt a korábbi társulási formában ellátott családsegítést és gyermekjóléti szolgálati feladatok 2016. évtől a Tabi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ látja el.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

A településen drogprevenációs szolgáltatás nem működik. A családsegítő munkatársai vagy az egészségügyi ellátásban résztvevők tudnak felvilágosítást adni az arra rászorulóknak, hogy hol, milyen formában tudnak segítséget kérni ha drogproblémával küzdenek.

Az iskola integráló szerepet tölt be a drogfogyasztás megakadályozásában, ezért fontos, hogy már az általános iskolákba foglalkozzanak drogmegelőzéssel, például preventációs előadások tartásával. A drogprevenációban az általános iskoláknál is nagyobb szerepe van a középiskolának, hiszen a drogfogyasztó fiatalok elsősorban a középiskolás korosztályból kerülnek ki.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről nincs információnk a közszolgáltatások igénybevételekor, a településen élők egyenlő részére azonos feltételek mellett vehetők igénybe a szolgáltatások.

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság illetékes szakembere negyedévente előre meghirdetett fogadóórát tart Tabon.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Az Önkormányzat a szociális, egészségügyi szolgáltatások széles körének biztosításával előmozdítja a hátrányos társadalmi helyzetből fakadó hátrányok leküzdését. Az alacsony jövedelemmel rendelkezők részére pénzügyi szociális támogatást biztosít. A szűrőprogramok megszervezésével hozzájárul az egészségmegőrzéshez. A településen a szociális étkeztetés működik, népkonyha fenntartására nincs igény.

3.6.2. Népkonyha

Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Az önkormányzat a helyi közművelődési feladatellátás során közösségi szintként az alábbi ingatlanokat, épületeket biztosítja:

- Közösségi Szintér 8660 Lulla, Kossuth L. u. 43.,
- Könyvtár 8660 Lulla, Kossuth L. u. 43.,
- Helytörténeti Gyűjtemény 8660 Lulla, Kossuth L. u. 23. helyiségei.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság

Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint)	Sportcsarnok, sportpálya léte	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma	Közművelődési intézmények száma
db	van/nincs	db	db
0	nincs	47	1

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A települési könyvtári ellátás biztosítását az önkormányzat a Takáts Gyula Megyei Hatókörű Városi Könyvtárral kötött megállapodásban meghatározottak szerint a megyei könyvtár szolgáltatásainak igénybevételeivel teljesíti.

A közösségi terek megújítására fejlesztésére nagy gondot fordítunk településünkön, a folyamatos fejlesztések mellett azonban faluműzomban további fejlesztés szükséges a települési szintű, valamint kisközösségi rendezvények színvonalas megtartásához.

A település éves rendezvénysorozattal várja a helyi és a településre látogatókat, minden évben a gyerekeknek, időseknek megrendezésre kerül a családi nap, az farsang, az idősek napja, valamint az állami és egyházi ünnepek is rendre települési szinten is megünneplésre kerülnek.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Az II. világháború után a németek kitelepítése és a felvidéki magyarok betelepítése Lullát is érintette. Ellentétek nem alakultak ki a felvidékiek és az itt maradt németek között. Hagyományaikat őrzik a helyi nemzetiségek. Az áttelepítetteknek állított emléket az Önkormányzat, és helyezett el emléktáblát is a településen.

A településre jelenleg nem sok az állandó lakhatási céllal érkező beköltöző, az új lakók elismerik a helyi szokásokat, nem jellemző a helyi lakosok között a konfliktus,

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A településen a lakosság aktív tagjai is szívesen vesznek részt önkéntesként a települési programok szervezésében, valamint az egyházi közösségek tagjai is végeznek önkéntes munkát a község vonzóbbá tétele érdekében.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen mind német, mind felvidékiek élnek, önálló nemzetiségi önkormányzatot nem hoztak létre.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A településen civil szervezet kettő működik, melyek alulról szerveződtek. A kistelepülésen a helyi lakosság aktív résztvevői a közösségi életnek, segítik az önkormányzati rendezvények megvalósítását. A civil szervezetek mellett jelen vannak az egyházi szervezetek is.

A településen működő civil szervezetek:

Lulla Baráti Kör Egyesület
8660 Lulla, Kossuth Lajos utca 43
elnök: Szabó László

Az egyesület összefogja a lullai, a Lulláról elszármazott, Lullán ingatlan tulajdonnal rendelkező és a lullai kötődésű személyeket közös célok megvalósítása érdekében, képviselve a település érdekeit, a különböző gazdasági, kulturális, társadalmi szervezeteknél. Az egyesület fő céljai: Lulla község fejlesztése, szépítése, közösségi rendezvények szervezése, civil kezdeményezések felkarolása, Lulla község jó hírének öregbítése, kulturális örökség megóvása, kulturális tevékenység.

"Lulla Községért" Közalapítvány
8660 Lulla, Kossuth Lajos utca 43.
elnök Keller Pálné

A közalapítvány céljai: településfejlesztés, infrastruktúra javítása, környezetkultúra, településesztétika fejlesztése, a község művelődés-, oktatás- és egészségügyének támogatása, községi rendezvények szervezése és támogatása.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem működik nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
lakhatási nehézségek, rendezetlen lakókörnyezet, közművesztettség hiányosságai	közműrendszer fejlesztése, szennyvízelvezetés kiépítése, közutak, járdák szilárd burkolattal történő ellátása
Külterületen élő lakosság közműellátottsága nem megfelelő, fejlesztési lehetőség hiánya a területi besorolás miatt	külterület belterületté nyilvánítása, és közműrendszer fejlesztése (közutak burkolattal ellátása, szennyvízelvezetés, vezetékes gázhálózat kiépítés, csapadékvíz elvezetés)
Magas a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező, valamint a tartós munkanélküliek aránya	(köz) foglalkoztatási programok szervezése, képzés, átképzési programok népszerűsítése, programokban való részvétel a foglalkoztatási mutatók javítása érdekében

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A település általános bemutatásánál a demográfiai adatok között az a természetes szaporodást valamint az öregedési indexet (3. 5. számú táblázat) prezentáló táblák és grafikonok már megmutatták, hogy településünkön az átlagéletkor nő, a gyermek száma kis mértékben növekszik az állandó népességen belül. 2017. évben az állandó népesség 14,2 %-a (31 fő) volt 18. év alatti, nemek közti megoszlás alapján 54,8 %-a fiú, míg 45,2 %-a lány. Az éve születések száma jelentősen nem emelkedik, ingadozó a születésszám.

A helyi közszolgáltatási rendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segítik a családokat a gyermek nevelésében, iskoláztatásában, valamint védelmet biztosít megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával.

A helyi rendszer célja, hogy a veszélyeztetettséget megelőzze. Ebben különös szerepe van a köznevelési, az egészségügyi, a szociális, a közművelődési intézményeknek és az abban dolgozó munkatársaknak.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A gyermekek között kiemelt figyelmet fordít az ellátó rendszer a hátrányos helyzetű, vagy a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre, akik e státusz megállapítása után jogosultak

- minden olyan kedvezményre, melyre a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak,
- óvodáztatási támogatásra (2015. évben megszűnt)
- óvodai nevelés és iskolai oktatás keretében az óvodai fejlesztő programban, képességkibontakoztató programban és integrációs felkészítésben való részvételre
- Arany János Tehetséggondozó, Kollégiumi vagy Kollégiumi-Szakiskolai Programjában való részvételre a program szabályai szerint
- az Útravaló Macika- Ösztöndíjprogramban való részvételre a program szabályai szerint
- alapfokú művészetoktatás való részvétel támogatása (tandíjmentesség)

A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a köznevelési intézménybe, felsőoktatási intézménybe történő felvételnél a felvételi eljárásra vonatkozó szabályok szerint részesülhetnek pozitív diszkriminációban.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)

Korcsoport	Fő		Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)		
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma	115	98	213	53,99%	46,01%
0-2 évesek			n.a.	-	
0-14 éves	14	13	27	6,57%	6,10%
15-17 éves	3	2	5	1,41%	0,94%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A Gyvt. fogalom-meghatározása alapján veszélyeztetettség az olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A veszélyeztetettség tünetei a gyermeknél: magatartásában, tanulásában hirtelen hanyatlás, igazolatlan, vagy gyanús hiányzások az iskolából, durva, agresszív magatartás, zárkózottság, bizalmatlanság, szeretetéttség, nyugtalanság, ingerlékenység, beteges érzékenység, kisebbségi érzés, feltűnő gátlások, félelemérzés indokolatlanul, túlzott költsékezés, túlzott mértékű öltözködés, szórakozóhelyek látogatása, álmatlanság, aluszékonyosság, gátlástalan viselkedés, durva hangnem, nyílt és rejtett dacolás mindennel és mindenkivel szemben, másnaposság, bódult állapot, réveteg tekintet, mindenből kiábrándulás.

A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai a jegyző, a gyermekjóléti szolgálat, a köznevelési intézmény (óvoda, iskola) kijelölt pedagógusa, házi orvos, védőnő, rendőrség.

A széleskörű jelzőrendszer ellenére is azonban a veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyerek és/vagy szülő alkohol- vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének (ld. ombudsman jelentése az AJB-2227/2010).

A gyermek veszélyeztetettsége esetén, amennyiben a jelzőrendszer tagjai a gyermekjóléti szolgálat felé fordulnak alapellátásba veszi a gyermeket.

Amennyiben a gyermek veszélyeztetettsége az alapellátás során nem javul a járási hivatal a gyermekjóléti központ, a köznevelési intézmény javaslatára, vagy hivatalból is védelembe veheti a gyermeket.

A védelembe vétellel egyidejűleg főként a szülőnek, de a gyermeknek is magatartási követelményeket írhat elő a hatóság, valamint a gyermekjóléti központ szorosabb kapcsolatot tart a családdal, segít a veszélyeztetettség okot adó körülmények enyhítésében.

2011. szeptemberétől az 50 órás igazoltan iskola hiányzások miatt a családi pótlék felfüggesztése, majd 2012. szeptember 1-től szüneteltetése mellett a hatóságnak mérlegelési jogkör nélkül védelembe kellett venni a tanköteles kiskorút. A településünkön ez a védelembe vettek számának emelkedését azonban nem vonta maga után.

Az igazolatlan iskolai hiányzás és ennek következményeként a családi pótlék felfüggesztése esetében a jogalkotó szándéka a gyakorlatban nem mindig érvényesül, azaz az iskolai hiányzás valódi oka, annak részletes feltárása gyakran rejtve marad. Az iskolai hiányzás oka mögött előfordulhat, hogy a veszélyeztetett helyzet azért áll elő, mert a gyermek anyagi vagy egyéb okokból családfenntartói vagy egyéb funkciókat lát el (dolgozik, ápol valakit, stb.).

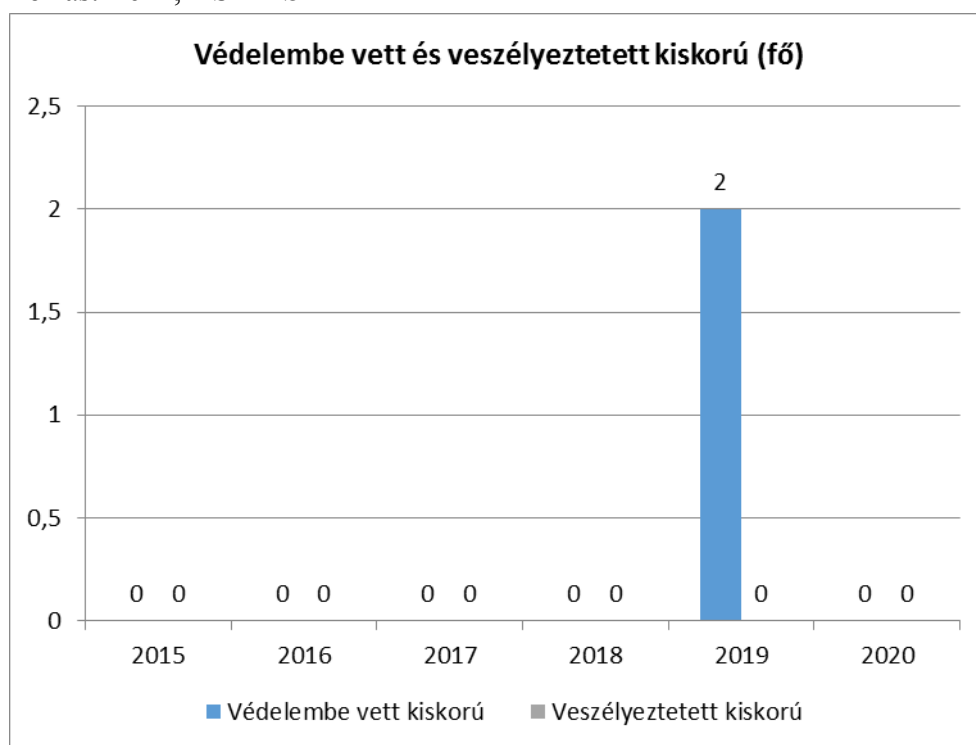
Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú évek óta nincs a településen.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
	Fő	Fő

2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	2	0
2020	0	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A kiskorú veszélyeztetése nem csak a gyermekjóléti ellátórendszer fogalmi körébe tartozik, hanem büntetőjogi kategória is. A Büntető Törvénykönyv büntettnek minősíti azt a jogellenes cselekményt, ahol a kiskorú nevelésére, felügyeletére vagy gondozására köteles személy - ideértve a szülői felügyeletet gyakorló szülő, illetve gyám élettársát, továbbá a szülői felügyeleti jogától megfosztott szülőt is, ha a kiskorúval közös háztartásban vagy egy lakásban él -, aki e feladatából eredő kötelességét súlyosan megszegi, és ezzel a kiskorú testi, értelmi, erkölcsi vagy érzelmi fejlődését veszélyezteti. Lullán 2015 óta a Prevenziós bűnözés-statisztikai adattár adatai alapján nem indult eljárás e bűncselekmény elkövetése miatt.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők évente kétszer augusztusban és novemberben alkalmanként a központi költségvetésben meghatározott összegű fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható utalványt kapnak.

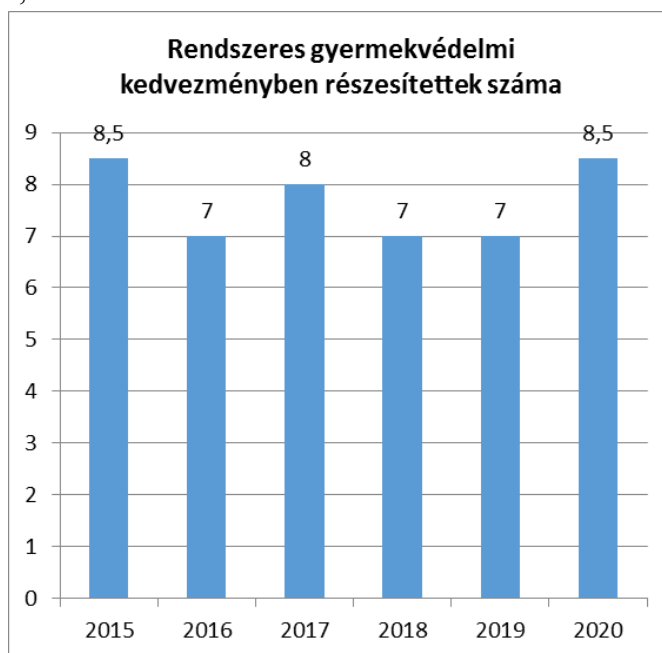
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek ingyenes vagy kedvezményes tankönyvre, illetve étkezésre (bölcsődében, óvodában, általános iskolában, nappali rendszerű

középfokú oktatási intézményben) jogosult, valamint egyéb feltételek fennállása esetén felzárkóztató programokban (pl: Arany János tehetséggondozó program) vehet részt, vagy egyéb támogatásra jogosult.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
	Fő
2015	8,5
2016	7
2017	8
2018	7
2019	7
2020	8,5

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzügyi és természetbeni támogatások rendszeréről, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló rendelete alapján települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező, nem várt többletkiadások – így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatásához, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadásokhoz, hosszabb kórházi kezeléssel járó betegséghez – vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

Ugyanezen önkormányzati rendelet alapján a Képviselő-testület az oktatási intézmények tanulói a középiskola befejezéséig, utolsó alkalommal abban a tanévben, amelyben a középiskolát befejezik, üdülési támogatásban, tanulói támogatásban, vagy oktatási és nevelési intézménybe járó gyermekek támogatásában részesülhetnek.

A település csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj programhoz, mely során évente a felsőoktatásban tanuló fiatalokat is támogatja.

A helyi támogatási rendszer széleskörű, több önkormányzati rendelet is szabályozza, melyek az alábbiak:

- újszülöttek támogatása
- iskolakezdési és karácsonyi támogatása
- üdülési támogatás
- térítési díj támogatás
- Bursa Hungarica Ösztöndíj program

Természetesen az alacsony jövedelemmel rendelkező nehéz élethelyzetbe került szülő gyermekére tekintettel is igényelhet település támogatást.

Az árvaellátás olyan állami támogatás, mely az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy gyermekének, örökbe fogadott gyermekének, meghatározott feltételek esetén nevelt gyermekének, testvérének, unokájának járó ellátás, melynek szabályait az 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) határozza meg. Az árvaellátás alapvetően a gyermek 16. életévének betöltéséig jár, kivéve ha nappali rendszerű oktatásban vesz részt a gyermek, ebben az esetben legfeljebb 25. életévének betöltéséig jár. (Tny. 55. §) Az árvaellátás összege gyermekenként annak a nyugdíjnak a harminc százaléka, ami az elhunytat öregségi nyugdíjként halála időpontjában megillette, vagy megillette volna. A nyugdíj hatvan százaléka jár árvaellátásként annak a gyermeknek, akinek mindkét szülője elhunyt, illetve akinek életben lévő szülője megváltozott munkaképességű. (Tny. 56. § (1) és (2) bek.)

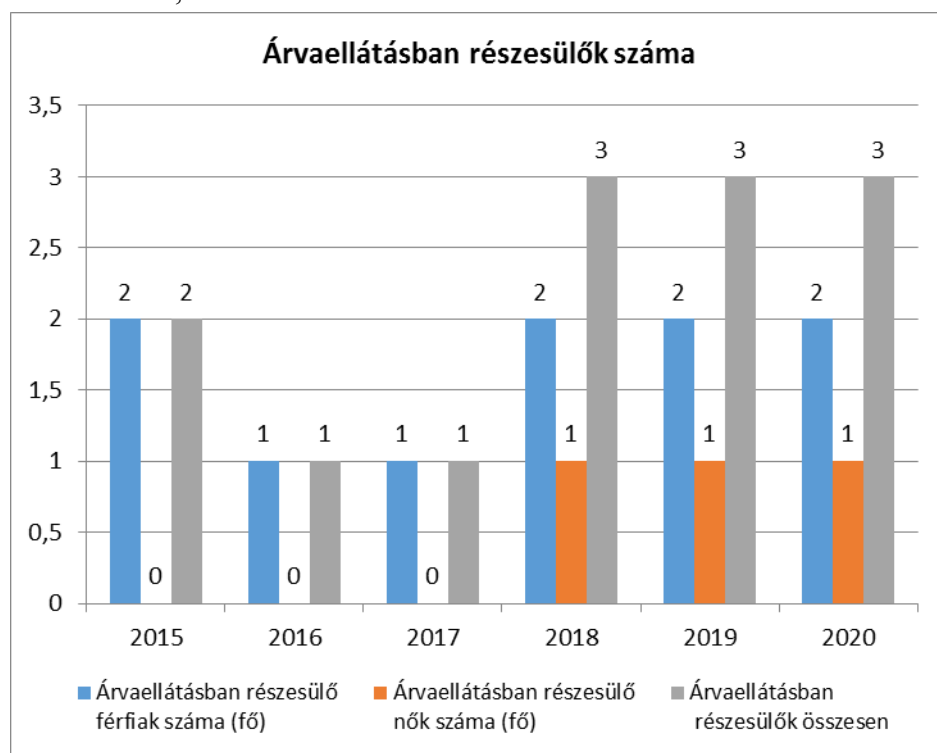
Lullán az árvaellátásban részesülők száma a vizsgált időszakban elenyésző számot mutat, így elmondható, hogy községünkben nincsenek jelen olyan gyermekek, fiatalok, akiknek a szülő halálával kellett szembenéznie.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	2	0	2
2016	1	0	1
2017	1	0	1
2018	2	1	3
2019	2	1	3

2020	2	1	3
------	---	---	---

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. Felmenő rendszerben 2011. január 1-től már a bölcsődei, óvodai nevelésben valamint az alapfokú és nappali rendszerű középfokú oktatásban részt vevő gyermekvédelmi kedvezményben részesülők ingyenesen vagy kedvezményesen étkezhettek, valamint jogosultak az ingyenes tankönyvre is.

Az önkormányzat folyamatosan részt vesz a nyári gyermekétkeztetés megszervezésében, melynek feltételei évről évre szigorodnak ugyan, de az önkormányzat mindent megtesz annak érdekében, hogy a jogszabályi feltételeknek évről évre megfeleljen.

A kedvezményes óvodai és iskola étkeztést igénylők adatai között csak a járásközpont településen óvodai nevelésben, vagy alapfokú oktatásban résztvevő gyermekek adatai szerepelnek

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-8. évfolyam	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	2	1	3	...	4
2016	4	1	2		0
2017	7	1	2		0
2018	8	1	2		0
2019	10	1	3		0
2020					5

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, helyi adatgyűjtés

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A településen nem működik köznevelési intézmény.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nincs információ állampolgársággal nem rendelkező gyermekekről a településen.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nincs KSH által visszaigazolt szegregátum.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Ahogy a 3.3 fejezetben is leírtuk az egészségügyi alapellátás biztosított a településen, a védőnői ellátást Tab Város Önkormányzatával közösen szervezi meg az Önkormányzat. A védőnői ellátásnál a HEP-ben csak a 0-3 éves korosztályt vizsgáljuk, de teljes képet akkor kapunk a védőnői leterheltségtől, ha kiegészítjük azzal, hogy a védőnő az óvodáskorú gyermekek fejlődését is folyamatosan nyomon követi, részt vesz az iskola-egészségügyi feladatok ellátásában, valamint a terhes gondozás keretében a várados anyákkal is rendszeres kapcsolatot tart, továbbá tagja a gyermekjóléti jelzőrendszernek is. Így az egy védőnőre jutó gondozottak száma a valóságban mintegy a duplája az bemutatottakhoz képest.

Az 1 védőnőre jutó gyermekek száma tekintetében, mivel önálló védőnői álláshelye nincs a településnek ezért szerepel a „0” adat. Ahogy a gyermekek számának általános elemzésénél is leírtuk a gyermekek száma a vizsgált években jelentősen nem változik, mely a fogyó lakosságszám mutatói mellett mindképp pozitívumnak tekinthető.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	0	10	-
2016	0	12	-
2017	0	11	-
2018	0	9	-
2019	0	10	-
2020	0	8	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Ahogy a 3.3 fejezetben is leírtuk az egészségügyi alapellátás biztosított a településen, a lakosságszám és ezen belül a gyermeklétszám alapján önálló felnőtt házi orvosi és gyermekorvosi körzet kialakítása nem lehetséges, ezért Tab Város Önkormányzatával közösen történik a feladatellátás. Az orvosi ellátást a gyermekek helyben is igénybe vehetik, a házi gyermekorvos havonta egyszer rendel Lullán. Rendelési időn kívül Tabon vehetik igénybe az egészségügyi szolgáltatást a lullai gyermekek és szüleik.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az Önkormányzatnak lakosság száma alapján a 0-7 éves korosztályú gyermekek napközbeni ellátásának biztosításáról óvoda működtetésével kell gondoskodnia.

A Gyvt. 94. § (3) bekezdés alapján a bölcsődei ellátásra az adott településen legalább öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település - jogszabályban meghatározottak szerint megállapított - 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt, a 10.000 főnél alacsonyabb lakosság számú településnek is gondoskodni kell a gyermekek bölcsődei ellátásáról a Gyvt. 42. § (2) bekezdése szerinti bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások bármelyik formájának biztosításával, önállóan, társulásban vagy ellátási szerződés útján.

A Gyvt. 175. § (5) bekezdés alapján a települési önkormányzatnak 2018. december 31-éig kell eleget tennie az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2015. évi CCXXIII. törvénnyel megállapított 94. § (3a) bekezdésben foglalt kötelezettségének.

Torvajon a 3 év alatti gyermekek száma nem éri el a 40 főt, szülői igény a meghatározott számban még nem jelentkezett. Az Önkormányzat azonban fontosnak tartja, hogy a kisgyermekek ellátást is biztosítsa a jövőben, amelyre ha igény mutatkozik a valamikori óvoda épületében lehetőség lenne családi bölcsőde kialakítására.

A településen sem civil, sem egyházi fenntartású bölcsődei ellátást nyújtó intézmény nincs.

A gyermekek speciális ellátási igényei, fejlesztése terén a Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tabi Tagintézménye játszik fontos szerepet. A Szakszolgálat gyógypedagógus,

pszichológus, szakemberek révén biztosít fejlesztő foglalkozásokat, terápiákat a gyermekek számára. Szolgáltatásai a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján a különböző eredetű problémákkal küzdő gyermekek, családjaik és pedagógusaik megsegítése:

- gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás
- járási szakértői bizottsági tevékenység
- nevelési tanácsadás
- logopédiai ellátás
- iskola-és óvodapszichológiai ellátás
- kiemelten tehetséges tanulók gondozása

Mind az óvodákban, mind az általános iskolákban található olyan gyermekek, akik valamilyen speciális igénnyel rendelkeznek (tartósan betegek, sajátos nevelési igényűek, beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarral küzdenek stb.). Számukra nyújt speciális szolgáltatásokat.

Természetesen az óvodákban és iskolákban is rendelkezésre állnak a gyermek fejlesztéséhez gyógypedagógusok, valamint a Család- és gyermekjóléti intézmény által biztosított óvodai és iskolai szociális munkás is támogatja a gyermekeket fejlődésükben.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti ellátást Lullán Tab Város Önkormányzat Képviselő-testülete által alapított Tabi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ biztosítja. Az intézmény mind az alapszolgáltatási feladatokat, mind a gyermekjóléti központi feladatokat is ellátja.

A gyermekjóléti szolgáltatásokat a településen élők mind a Központban, mind helyben is igénybe vehetik a kliensek. Helyben az ügyfélfogadás rendje az alábbiak szerint alakul:

Minden hónap 1. és 3. keddjén 10.00-tól 11.00-ig lehet helyben felkeresni a szociális és gyermekjóléti szakembereket. Az ügyfélfogadás helye: 8660 Lulla, Kossuth L. u. 43. (Önkormányzat épülete).

A gyermekjóléti szolgáltatás igénybe vehető:

- Önként, mindazok körében, akik a gyermekjóléti szolgálathoz fordulnak segítségért, hogy adott problémájuk megoldható legyen.
- Jelzőrendszer jelzéseit követően a gyermekjóléti szolgálat kezdeményezi a kapcsolatfelvételt.
- Hatóság által, kötelezés formájában.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Az önkormányzatnak lakosság száma alapján a 0-7 éves korosztályú gyermekek napközbeni ellátásának biztosításáról óvoda működtetésével kell gondoskodnia.

A Gyvt. 94. § (3) bekezdés alapján a bölcsődei ellátásra az adott településen legalább öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település - jogszabályban meghatározottak szerint megállapított - 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt, a 10.000 főnél alacsonyabb lakosság számú településnek is gondoskodni kell a gyermekek bölcsődei ellátásáról a Gyvt. 42. § (2) bekezdése szerinti bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások bármelyik formájának biztosításával, önállóan, társulásban vagy ellátási szerződés útján.

A Gyvt. 175. § (5) bekezdés alapján a települési önkormányzatnak 2018. december 31-éig kell eleget tennie az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2015. évi CCXXIII. törvénnyel megállapított 94. § (3a) bekezdésben foglalt kötelezettségének.

Lullán a 3 év alatti gyermekek száma nem éri el a 40 főt, szülői igény a meghatározott számban még nem jelentkezett, így a bölcsődei ellátás megszervezéséről egyelőre nem gondoskodik az Önkormányzat.

A településen sem civil, sem egyházi fenntartású bölcsődei ellátást nyújtó intézmény nincs.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelem komplex, több szakágazatot érintő szerteágazó rendszer. A gyermekvédelem hatósági feladatait a jegyző és a gyámhivatal látja el. 2013. január 1-től a jegyző gyámhatósági feladatai jelentősen lecsökkentek, a gyermekvédelmi feladatok – védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, családba fogadás, vagy a családból kiemelés célzó intézkedések- a gyámhivatal hatáskörébe kerültek.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Az Önkormányzat nem tart fenn krízishelyzetben levő családok, gyermekek és várandós anyák átmeneti gondoskodását biztosító gyermekjóléti intézményt. A járásban Nágocson egy egyházi és egy civil fenntartású átmeneti otthon tudja befogadni a krízishelyzetben levő családokat.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A kutatási adatok szerint a 21. században sokan több időt töltünk képernyők előtt, mint alvással. 10 felnőtt közül 6 úgy érzi, hogy függ a digitális eszközöktől, és azt gondolja, hogy túl sok időt

tölt online. Ez a mutató a mai fiatalokra fokozottan igaz. Ezért fontos, hogy a szabadidejüket hasznosan, közösségben töltsék, melyhez azonban jól kialakított közösségi terekre, interaktív programokra van szükség.

Az egészséges életmódra nevelés a köznevelési intézmények pedagógiai programjának szerves része. A gyermekek rendszeres sportolási lehetőséghez jutnak az óvodai nevelés és az alapfokú oktatás keretei között.

A településen csak egy sportpálya (focipálya) van, mely korszerűsítése szükséges. A szabadidős és szünidős programok szervezésében az Önkormányzat és dolgozói vállalják a legnagyobb szerepet. Az Önkormányzat minden évben több programot szervez, mint a falunap, farsang, húsvéti programok és adventi készülődés. A programok rendjének kialakításában kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy mind a kisgyermekek, mind a fiatalok megtalálják a nekik kedves programokat. A települési rendezvények

- i)* gyermekétkeztetés (intézményi, hétféligi, szünidei);

A településen nyújtott gyermekétkeztetéssel összefüggő adatokat a fent mutattuk be részletesen.

- j)* eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Az önkormányzat és a kisközösségek által szervezett programok minden gyermek számára elérhetőek, a kis gyermeklétszám miatt külön programok szervezésére nincs igény, hiszen valamennyi programon részt vehet minden gyermek korosztálytól függően akár egyedül, akár szülőjével együtt.

- k)* hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A gyermekeket érintő hátrányos megkülönböztetés miatt hivatalos bejelentés nem történt, az önkormányzat a gyermekjóléti gyermekvédelmi és köznevelési feladatainak ellátása során maradéktalanul érvényesíti az esélyegyenlőség szempontjait.

- l)* előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzbeli és természetbeni támogatások rendszeréről, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 5/2015. (II. 20.) rendelete alapján települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező, nem várt többletkiadások – így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadásokhoz, hosszabb kórházi kezeléssel járó betegséghez – vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

Ugyanezen önkormányzati rendelet alapján Lulla Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az oktatási intézmények tanulói a középiskola befejezéséig, utolsó alkalommal abban a tanévben, amelyben a középiskolát befejezik, üdülési támogatásban, tanulói támogatásban, vagy oktatási és nevelési intézménybe járó gyermekek támogatásában részesülhetnek. Az Önkormányzat az újszülötteket is támogatja pénzbeli támogatás formájában.

A település csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj programhoz, mely során évente 2-3 főt támogatnak a jelentkezők függvényében.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

2013. szeptember 1-től a Gyvt. 67/A §-a szerint kérelemre a jegyző állapítja meg a hátrányos helyzet, vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállását, az alábbi feltételek fennállása esetén:

Hátrányos helyzetű, az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a hátrányos helyzetűekre vonatkozó fenti körülmények közül legalább kettő fennáll,
- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A településen évekig nem volt hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, mely igen pozitív mutató. Ez a jelenség 2020-ban megszűnt és 5 hátrányos helyzetű gyermek is megjelent a települési statisztikákban.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma
	fő	fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	5	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az óvodai nevelés biztosítása minden települési önkormányzatnak kötelező feladata. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 8. §-a alapján az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény.

Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási helyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. A jegyző - az egyházi és magán fenntartású intézmények esetében a fenntartó - a szülő kérelmére és az óvodavezető, valamint a védőnő egyetértésével, a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek az ötödik életévét betölti felmentést adhat a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, képességeinek kibontakoztatása, sajátos helyzete indokolja.

2015. szeptember 1-től minden 3. életévét betöltött gyermeknek kötelező az óvodai ellátásban való részvétele egészen a tankötelezettség elérésig a fenti jogszabályi rendelkezés alapján.

Lullán az óvodáskorú gyermekek alacsony száma miatt nem működik óvoda, az Önkormányzat feladat-ellátási szerződéssel biztosítja az óvodai nevelést a településen élőknek. A lullai gyermekek Tab város Önkormányzata által fenntartott Tabi Takáts Gyula Óvoda és Bölcsőde Többcélú Intézményben vehetik igénybe a szolgáltatást. Az intézmény 5 csoporttal működik, 125 fő az engedélyezett férőhelyszáma. Az intézményben szakemberhiány nincs. Reggel 6.30-tól 17.00 óráig várja az óvodás gyerekeket. Az intézmény alapító okirata szerint integrált nevelés formájában ellátja a sajátos nevelési igényű, valamint a fogyatékkal élő, az autista és pszichés fejlődési zavarokkal küzdő gyermekeket is. A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását a KK által fenntartott Somogy Megyei Pedagógia Szakszolgálat Tabi Tagintézménye is segíti.

A járásközpontban egyházi fenntartású óvoda is működik, ahova a lullai gyermekek is felvételt nyerhetnek. A római katolikus egyház által fenntartott köznevelési intézményben szintén biztosított a sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő gyermekek integrált nevelése.

Minden gyermek óvodaköteles gyermek teljesíti az óvodai nevelésben való részvételt, erre a gyermekléti védőháló tagjai kiemelt figyelmet fordítanak. Mivel a szülők nem kötelesek abba az óvodába íratni gyermeküket, amellyel feladatellátásra megállapítása van az Önkormányzatnak, így a gyermekek óvodai ellátásáról csak a Tabon működő óvodákra vonatkozóan van adatunk, mely alapján a lullai szülők az alábbi köznevelési intézménybe írták be gyermeküket.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Tabi Takáts Gyula Óvoda és Bölcsőde Többcélú Intézménybe járó gyermekek száma	Szent Gellért Római Katolikus Általános Iskola és Óvodába járó gyermekek száma
2015	3	1	2
2016	7	1	7
2017	10	3	4
2018	11	3	6
2019	14	3	7
2020	11		

Forrás: helyi adatgyűjtés

A KK fenntartásában működő oktatási intézményben, a Tabi Takáts Gyula Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (továbbiakban: Általános Iskola) keretei között biztosított a gyermekek alapfokú oktatása. A KK fenntartásában működő intézmény alapfokú művészeti iskola is egyben. A járásközpontban egyházi fenntartású köznevelési intézmény is működik.

Minden tanköteles korú gyermek teljesíti a köznevelésben való részvételt, erre a gyermekléti védőháló tagjai kiemelt figyelmet fordítanak. Mivel a szülők nem kötelesek a tankerületi alapfokú oktatási intézménybe íratni gyermeküket, így csak a járásközpontban működő alapfokú oktatási intézményben tanuló gyermekek számáról van információnk.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai

Év	7-14 éves korú gyermekek száma	Tabi Takáts Gyula Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolába járó tanulók száma	Szent Gellért Római Katolikus Általános Iskola és Óvodába járó tanulók száma
2015	10	8	1
2016	11	6	1
2017	9	5	2
2018	7	3	2
2019	8	5	3
2020	10		

Forrás: helyi adatgyűjtés

Az Általános Iskola a sajátos nevelési igényű gyermekek és fogyatékkal élő gyermekek számára is biztosítja a kötelező köznevelési feladatokat. Az Általános Iskolában gyógypedagógus is foglalkoztatásra kerül a gyermekek hátránykompenzálási, felzárkóztatási feladatainak biztosítására.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A gyermekeket érintő hátrányos megkülönböztetés miatt hivatalos bejelentés nem történt, a köznevelési intézmények feladatainak ellátása során maradéktalanul érvényesítik az esélyegyenlőség szempontjait.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Nincs információ e tárgykörben

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Az Önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a gyermekek támogatására. Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzbeli és természetbeni támogatások rendszeréről, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 5/2015. (II. 20.) rendelete alapján az Oktatási intézmények tanulóinak nyújtható támogatásokról külön rendelkezett.

A részletes ellátotti adatokat fentebb részleteztük.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermek száma
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	0	0	7	4
2016	0	0	1	0
2017	0	0	0	0
2018	0	0	2	0
2019	0	0	7	0
2020	0	0	4	5

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
mozgásszegény életmód, fiatal korosztálynál a társas kapcsolatok hiánya, települési hagyományok ismeretének korlátozottsága	helyi kötődés kialakítása, aktív közösségi életre és egészséges életmódra ösztönzés

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el Magyarország Alaptörvény, a Munka Törvénykönyve és természetesen az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény.

Ugyanakkor a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását nem írja elő jogszabály.

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

1. a 40 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
2. a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
3. gyermekeiket egyedül nevelő nők
4. a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

Hazánkban a hagyományos nemi szerepekről való felfogás kedvezőtlenül befolyásolja a nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségét, mivel a gyermekvállalás után a gyermeknevelés terhe még mindig főként a nőkre hárul. E felfogás következtében a munkáltatók is előszeretettel részesítik előnyben a férfiakat, mivel számolnak a nők korlátozottabb rendelkezésre állásával. A sztereotípiák hatására a nők megbecsülése alacsonyabb a munka világában, és sajnos mind a mai napig másokhoz képest kedvezőtlenebb bánásmódban részesülhetnek pusztán azért, mert nők.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

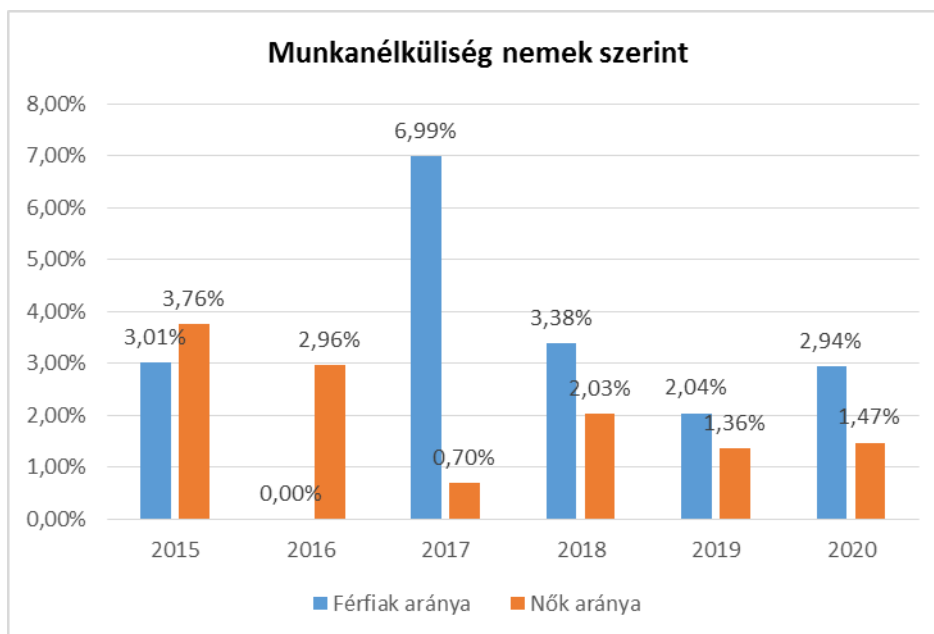
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A településen a 15-64 év közötti, munkaképes korúak közül a nők foglalkoztatási mutatói egyre jobbnak mondhatók a vizsgált időtávban, ez azonban nem jelenti azt, hogy minden foglalkoztatott aktív szereplője is a munkaerő piacnak. A gyermeklétszám már elemezett mutatói természetesen azt is jelentik, hogy több nő inaktív a munkaerőpiacon, mivel kevesebb időre esnek ki a munkaerő piacról.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya	Nők aránya	Összesen
	%	%	%
2015	3,01%	3,76%	6,77%
2016	0,00%	2,96%	2,96%
2017	6,99%	0,70%	7,69%
2018	3,38%	2,03%	5,41%
2019	2,04%	1,36%	3,40%
2020	2,94%	1,47%	4,41%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

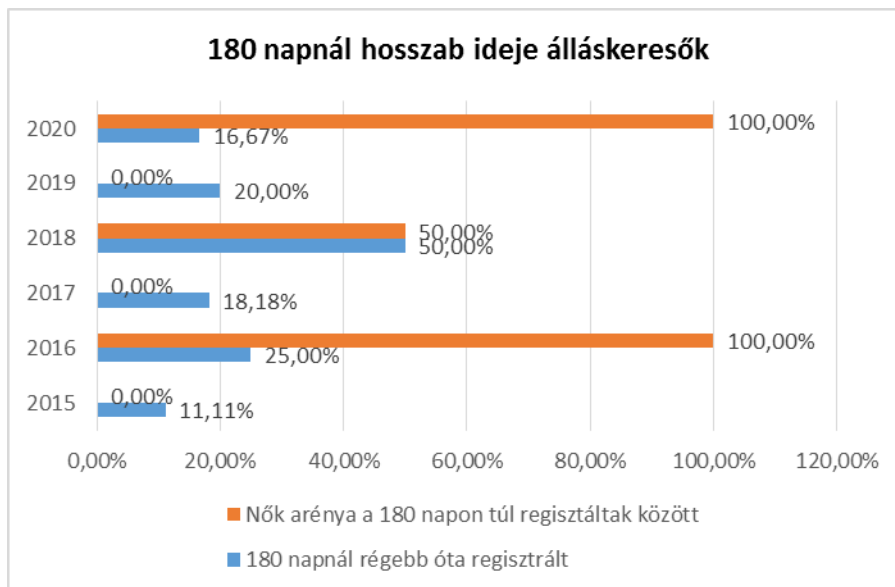

A tartós munkanélüliek tekintetében a nemek aránya között a nők kedvezőbb helyzetben vannak a férfiakhoz képest, számuk és arányuk évek óta csökken, mely igen pozitív jelenség.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélüliek aránya	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül
	%	%
2015	11,11%	0,00%
2016	25,00%	100,00%
2017	18,18%	0,00%
2018	50,00%	50,00%
2019	20,00%	0,00%
2020	16,67%	100,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

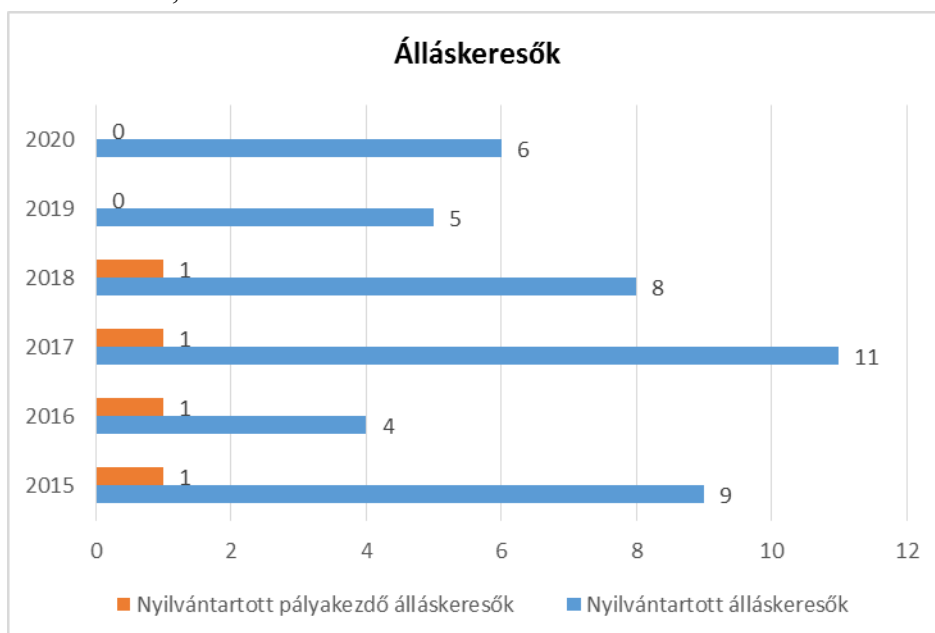

A pályakezdekők között kevés az aktív álláskereső, mai nagyon pozitív, ezt azt feltételezi, hogy az a fiatal, aki tanulmányai befejezése után el kíván helyezkedni, annak van lehetősége.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma
	fő	Fő
2015	9	1
2016	4	1
2017	11	1
2018	8	1
2019	5	0
2020	6	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A regisztrált álláskereső alacsony iskolai végzettségét bemutató 3.2.4. számú tábla adataiból látható, hogy a regisztrált munkanélküliek jellemzően rendelkeznek valamilyen szakképzettséggel, ez mind a nőkre mind a férfiakra igaz. A szakképzettség hiánya, valamint a nem piacképes szaktudás a munkaerő piacon nagyobb hátrányt jelent, mint a munkavállaló neme, ez látható a fenti foglalkoztatási adatokból is, hiszen a regisztrált álláskeresők között egyre csökken a nemek közötti arány különbsége. Ehhez hozzájárul az is, hogy az elmúlt években a foglalkoztatási programok száma folyamatosan emelkedett, melyet a Somogy Megyei Kormányhivatal területileg illetékes járási hivatalának foglalkoztatási osztálya (korábban Munkaügyi Központ) szervez a településen.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az Önkormányzat célkitűzése, hogy a két nem egyenlő lehetőségekkel rendelkezzen a társadalmi és a magánéletben, a munkavállalás területén, a képzésben, való részvételben, az előmenetelben, a politikai döntéshozatalban, a gyermeknevelésben, valamint a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenség). Nincs arról információnk, hogy aránytalan bérezés miatt a településről az Egyenlő Bánásmód Hatósághoz fordult volna bárki is. Az önkormányzati foglalkoztatottak között a nemek közti bérkülönbség nem mérhető, mivel mind a közalkalmazottak, mind a köztisztviselők juttatásait jogszabály határozza meg, mely az iskolai végzettséghez és a munkaviszonyban töltött időhöz igazodik.

A várandós és kisgyermekes anyák visszatérése biztosított és támogatott az önkormányzati munkahelyeken. Munkaerő piaci helyzetükről azonban nem készült felmérés.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A gyermekvállalást, gyermeknevelést azonban nem csak a közszolgáltatások jelenléte tudja támogatni, hanem jelentős befolyásoló tényező a lakhatás is. Lullán a fiatal párok, ha saját fészket szeretnének rakni, mivel csekély a piaci alapú kiadó ingatlanok száma csak saját tulajdonban gondolkodhatnak, melyhez szükséges a forrás is. Az Önkormányzat a népességmegtartás és a letelepedési hajlandóság támogatás érdekében a helyi lakáscélú támogatásokról szóló Lulla Község Önkormányzat Képviselő-testületének 18/2003. (XII.12.) önkormányzati rendeletében

foglalt támogatásokkal – kamatmentes kölcsön, vissza nem térítendő támogatás - segíti a családokat.

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét is szolgálja. A védőnői szolgálaton kívül a Tabi Családsegítő és Gyermejkölési Központ családgondozói segítik a mindennapokban a család-és nővédelmi gondozást.

A Tab Város Önkormányzatával ellátott védőnői szolgálat célja - az alapellátás részeként - a családok egészségének megőrzése, egészségromlásuk megelőzése érdekében végzett egészségnevelés.

A védőnők a gondozási tevékenységet azon családok körében végzik, ahol várandós és gyermekágyas anya illetve 0-6 éves korú gyermek él. A nővédelem területén a védőnő tanácsot ad a családtervezéssel kapcsolatban, segíti a nők anyaságra való felkészülését.

A gyermekágyas, szoptató anyákat a kórházból történő távozást követően azonnal meglátogatja, segítséget nyújt és tanácsot ad a szülést követő egészségi állapotra vonatkozóan a szoptatással, a gyermekgondozással valamint a családtervezéssel összefüggő kérdésekben.

A 0-6 éves korú gyermekek esetében családlátogatás és tanácsadás során segíti a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulását, az egészséges életmód és az egészséges táplálkozás gyakorlásához szükséges ismeretek elsajátítását, a gyermeknevelést, a szocializációt.

A védőnők ellátják az iskolai védőnői feladatokat is az iskolaorvosi feladatokat ellátó háziórvossal együtt. Fontos feladatuk a 6-14 éves korosztálynál a gyermek fejlődését veszélyeztető tényezők időben történő észlelése. A szűrővizsgálatok végzésével, szükség szerinti intézkedéssel, a védőnő mindent megtesz a gyermek zavartalan fejlődésének biztosítása érdekében.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	0	10	-
2016	0	12	-
2017	0	11	-
2018	0	9	-
2019	0	10	-
2020	0	8	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településünkön bölcsőde nem működik. A kisgyermeket a szülei a Tabon működő bölcsődébe írathatják be, ha a feltételeknek megfelelnek.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Általános társadalmi jelenség, hogy a kisgyermekes szülőknek gyermekük gondozása mellett a társas kapcsolataikra kevesebb idő jut, mely hosszú távon negatív pszichológiai folyamatokat indíthat el. Ha kevés a kimoszólási lehetőség, a biztonságos játszótér, a babakocsival könnyen megközelíthető közterület, park, vagy középület, akkor kevesebb fiatal költözik a településre, vagy a településen élő fiatal szülők könnyebben költöznek el, és keresnek olyan lakókörnyezetet, ahol e szolgáltatások rendelkezésre állnak. Ezért fontos, hogy olyan közösségi terek (parkok, játszóterek stb) legyenek ahol akár barátokkal, akár más, kisgyermeket nevelő szülővel találkozni tudjanak, gyermekekkel közös programot szervezhetnek. Egy ilyen közösségi tér már van a községben, de játszótér még nincs a településen. Azonban nem csak a környezeti és tárgyi feltételek megteremtése szükséges a kisgyermekes anyák támogatására, hanem a közösségi programok szervezése is, ahol találkozhatnak más kisgyermekes szülővel, megoszthatják gyermekneveléssel járó tapasztalataikat, problémáikat, vagy közösségi részvételükön keresztül hasznos és aktív tagjainak érezhetik magukat a településen.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A releváns fogalmakról röviden (Gyvt. 43. § - 44/D. §):

- **Bölcsőde:** olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, akár több csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést.
- **Mini bölcsőde:** olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által akár több, a bölcsődei intézményhez képest kisebb létszámú csoportban, valamint egyszerűbb személyi, tárgyi és működtetési feltételek mellett nyújt szakszerű gondozást és nevelést.
- **Munkahelyi bölcsőde:** olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, amelyet a foglalkoztató, vagy a foglalkoztatóval kötött megállapodás alapján az Gyvt. 5. § s) pontja

szerinti fenntartó tart fenn, elsősorban a foglalkoztatónál keresőtevékenységet folytató személyek gyermekei bölcsődei ellátásának biztosítására.

- **Családi bölcsőde:** olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, amelyet a szolgáltatás nyújtója a saját otthonában vagy más e célra kialakított helyiségben biztosít.
- **Napközbeni gyermekfelügyelet:** olyan szolgáltatás, melynek keretében - nem nevelési-
oktatási céllal - a szolgáltatás nyújtója az életkornak megfelelő napközbeni ellátást biztosít
 - a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben nem részesülő gyermek számára,
 - a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól felmentett gyermek számára,
 - az óvodai nevelésben részesülő gyermek számára a kötelező óvodai nevelésben való részvételének idején kívül,
 - a magántanuló számára,
 - az iskolai oktatásban részesülő tanuló számára az Nktv. szerinti kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvételének idején kívül, valamint a tanítási szünetekben, és
 - az Nktv. rendelkezései szerint az általános iskolában a tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól felmentett gyermek számára.
- **Alternatív napközbeni ellátás:** a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,
 - a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,
 - a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges - jogszabályban meghatározott - személyi és tárgyi feltételekkel.

A nők munkaerő piaci részvételét segíti elő a településen működő óvoda, valamint az alapfokú oktatásban az egész napos oktatás-nevelés is. Tab városában működő óvoda nyitva tartása 6.30 - 17.00 óra között biztosítja, hogy a szülők a munkarendjéhez igazodva a gyermekek szakszerű gondozását és ellátást. Az óvoda a nyári szünetben két hét kivételével folyamatosan nyitva tart, ezzel is segítve a családok gyermekek napközbeni elhelyezését.

Az óvodai férőhelyek száma megfelelő, férőhelyhiány miatt még óvodás korú gyermeket nem utasítottak el.

A védőnő jelenléte a településen az elmúlt években biztosított volt, a gyermeklétszám növekedő tendenciát mutat, melyet már korábban is leírtunk, hogy a csökkenő lakosság mellett ez pozitív mutató.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény és a Büntető Törvénykönyv tartalmazza.

A családon belüli erőszak önálló büntetőjogi tényállása jelenleg a Büntető Törvénykönyvben a kapcsolati erőszak, mely kimondja, hogy aki gyermekének szülője, továbbá az elkövetéskor vagy

korábban vele közös háztartásban vagy egy lakásban élő hozzátartozója, volt házastársa, volt élettársa, gondnoka, gondnokoltja, gyámja vagy gyámoltja sérelmére rendszeresen

- a) az emberi méltóságot súlyosan sértő, megalázó és erőszakos magatartást tanúsít,
- b) a közös gazdálkodás körébe vagy közös vagyonba tartozó anyagi javakat von el és ezzel a sértettet súlyos nélkülözésnek tesz ki,

ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A bűncselekmény súlyosbító körülménye a rendszeres testi sértés, becsületsértés, vagy ha a kapcsolati erőszakban személyi szabadság korlátozása is megvalósul.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

Az országos statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai között folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Az adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él, vagy élt olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

Lullán megfelelő a közbiztonság, a Prevenációs bűnözés-statisztikai adattár adatai alapján 2012-2017. év között évente 2-3 bűncselekményt követtek el a településen, melyek között a vizsgált időtávban sem szexuális kényszerítés vagy szexuális erőszak sem zaklatás nem fordult elő

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Célzottan a női erőszak családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a városban nem folyik. A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások az alapszolgáltatás keretében a Tabi Családsegítő és Gyermekjóléti Központban elérhető, míg azon anyáknak, vagy családoknak akik krízishelyzetbe kerülnek legközelebb Nágocson tudnak elhelyezést biztosítani. 1995. január 12-én nyitotta meg kapuit a „Árvácska” Református Anya- és Csecsemőotthon a Dunántúli Református Egyházkerület Tanácsa elhatározására. Nágocson működik szintén a Reménység Alapítvány által fenntartott Reménység Családok Átmeneti Otthona is.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők társadalmi szerepvállalásának erősödésével egyidejűleg a közéletben is egyre nagyobb szerepet vállalhatnak. Jelenleg vezetői szinten az Önkormányzat fenntartásában működő feladatok ellátásában a női munkavállalók és vezetők vannak túlsúlyban, míg a politikai szinten a képviselő-testületben kisebbségbe szorultak.

A településen a nők közéleti szereplése mindenki számára nyitott lehetőség.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Településünkön is, ahogy az ország bármely más településén a nőket hasonló problémák foglalkoztatják. A „gyengébbik” nemhez tartozók igencsak egyező nehézségekkel szembesülnek országshoz. Fejlett társadalmunkban a nőkre egyre több teher hárul: egyszerre kell megfelelniük számos szerepkörnek, így például helyt kell állniuk a munka világában, a családi életben, a háztartás-vezetés és gyermeknevelés terén, valamint az idős vagy beteg hozzátartozók gondozása, ápolása során, a párkapcsolati elvárásokról nem is beszélve. Számos tényező nehezíti azonban a sokféle szerepkörhívásnak történő megfelelést: a foglalkoztatás terén a hátrányos megkülönböztetés, az üvegplafon, a családi élet kapcsán a munkával való összeegyeztethetlenség, a gyermeknevelés, a háztartásvezetés, a hozzátartozókról való gondoskodás kapcsán a férfi-női munkamegosztás problémái. Mindennek eredménye sajnos az lehet, hogy számos nő megfáradt, kiégett, stresszes és a végsőkéig kimerült lesz egy bizonyos idő után, amit megerősíteni látszanak a női depresszióval kapcsolatos statisztikák is. Az elmagányosodás még jobban jelen lehet a kisgyermeknevelés időszakában, amikor a munkahelyi – társas- kapcsolatok is lecsökkennek, a napi feladatok beszűkülnek a kisgyermek ellátása, és a háztartásvezetés feladatai mellett nem marad idő a nőnek önmagára. A szerepkörhívások tehát valószínűleg folyamatosan foglalkoztatják a Torvajon élő nőket is, ezért törekedni szükséges arra, hogy a helyi szintű intézkedések a nők érdekeinek figyelembe vételével kerüljenek megtervezésre és megvalósításra. Ezek célja a nők terheinek mérséklése, kiegyensúlyozott életvitelük biztosítása kell, hogy legyen, akár a pozitív diszkrimináció eszközének alkalmazásával is. Arra kell törekedni továbbá, hogy a gyermekvállalást a munka világa ne büntesse, hanem támogassa, s a kisgyermekes anyukák helyzetének megkönnyítése fontos szempontként kell, hogy megjelenjen a munkahelyeken.

A nemrégiben átadott játszótér kihasználtsága is jó példa arra, hogy a kisgyermekes anyukák közösségi kapcsolatai erősíthetőek, és szívesen töltik gyermekikkel hasznosan az idejüket, és szívesen találkoznak azonos élethelyzetben levő lakótársaikkal.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	beazonosított problémák
Személyes közösségi kapcsolatok csökkenése, család munka közötti egyensúly megteremtésének nehézsége	Személyes közösségi kapcsolatok csökkenése, család munka közötti egyensúly megteremtésének nehézsége Kulturális és mentálhigiénés, gyermeknevelési tanácsadást nyújtó programok kifejezetten nők és nagycsaládosok számára információcsere és tájékoztatás céljából.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Társadalmunkra, hazánkra és így a településre is jellemző az elöregedés. Az életminőség javulásával az orvostudomány fejlődésével a társadalom átlagéletkora is növekszik.

Lullán az időskorú, 65 év feletti lakosság számában növekedés figyelhető meg, mely az országos trendekkel megegyező folyamatot mutat.

Az időskorúak nemenkénti megoszlása, ahogyan erre már az általános fejezetben is rámutattunk, igen érdekesen változik a kor előrehaladtával. Míg az egyes korcsoportokon belül a nemek közti megoszlás viszonylag állandó, addig a 65 év feletti lakosság körében a nők aránya jelentősen magasabb a férfiakénál. Sajnos ez a trend sem egyedülálló, a férfiak korai halálozása miatt az özvegyek között a nők aránya sokkal magasabb, mely alapján az egyedülálló idős női lakosság nagyobb gondoskodást igényel az önkormányzat részéről.

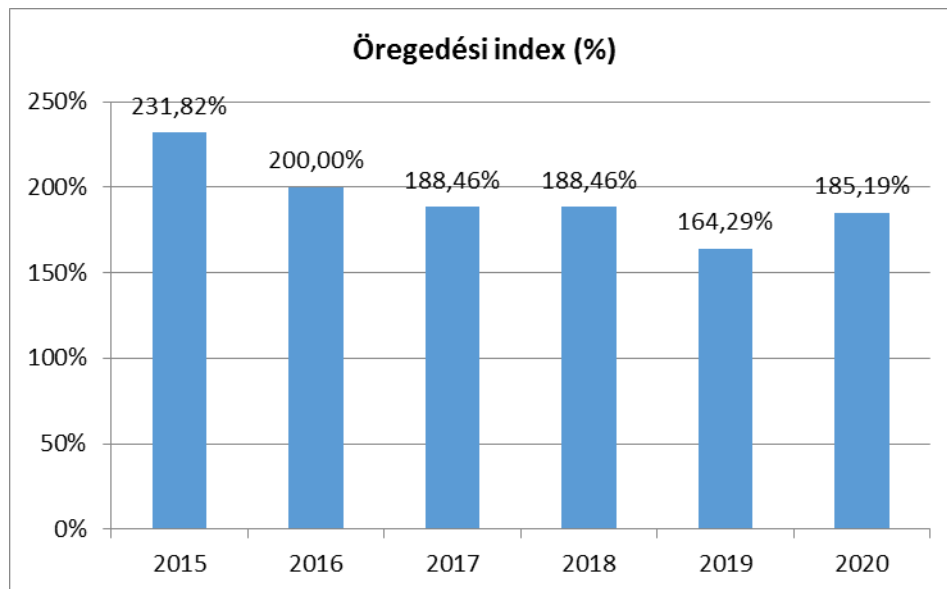
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A településen a 65 év feletti aránya 2020. évben az összlakosság 22,5 %-a. A 65 év feletti lakosság száma 2015 és 2020 között jelentősen nem változott, és az állandó lakosságszámon belül arányuk sem növekedett. Ahogyan az általános demográfiai adatoknál megjegyeztük a település elöregedésének csökkenése pozitív eredmény.

6.1. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index %
2015	51	22	231,82%
2016	50	25	200,00%
2017	49	26	188,46%
2018	49	26	188,46%
2019	46	28	164,29%
2020	50	27	185,19%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A nyugdíjban, illetve nyugdíjszerű ellátásokban részesülők száma, aránya információt nyújthat időseink jövedelmi helyzetéről, a téma vonatkozásában irányadó jogszabály a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tbtv.), melynek értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

- az öregségi nyugdíj.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

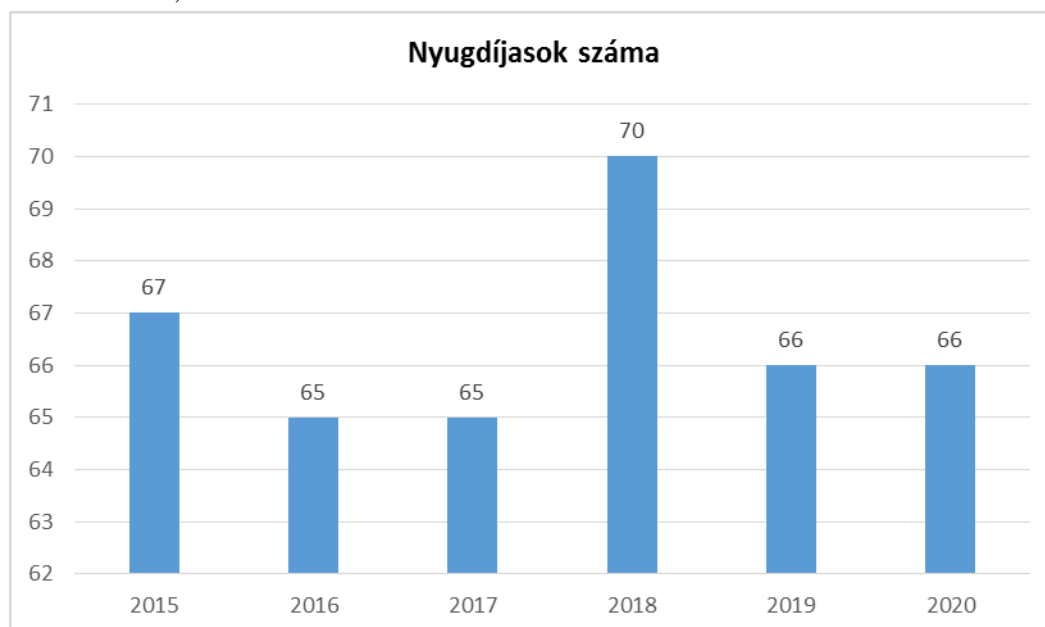
- az özvegyi nyugdíj;
- az árvaellátás;
- a szülői nyugdíj;
- a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
- özvegyi járadék. (Tbtv. 6. § (1) és (2) bekezdése)

A nyugdíjasok száma kisebb emelkedést követően visszaállt vizsgált időszak kezdő szintjére. A nyugdíjasok száma azért haladhatja meg a 65 év feletti lakosság számát, mert a fent felsorolt juttatások tekintetében a jogosultság nem a nyugdíjkorhatárhoz igazodik (pl: özvegyi nyugdíj, baleseti hozzátartozói nyugdíj).

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2015	28	39	67
2016	27	38	65
2017	26	39	65
2018	28	42	70
2019	27	39	66
2020	27	39	66

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

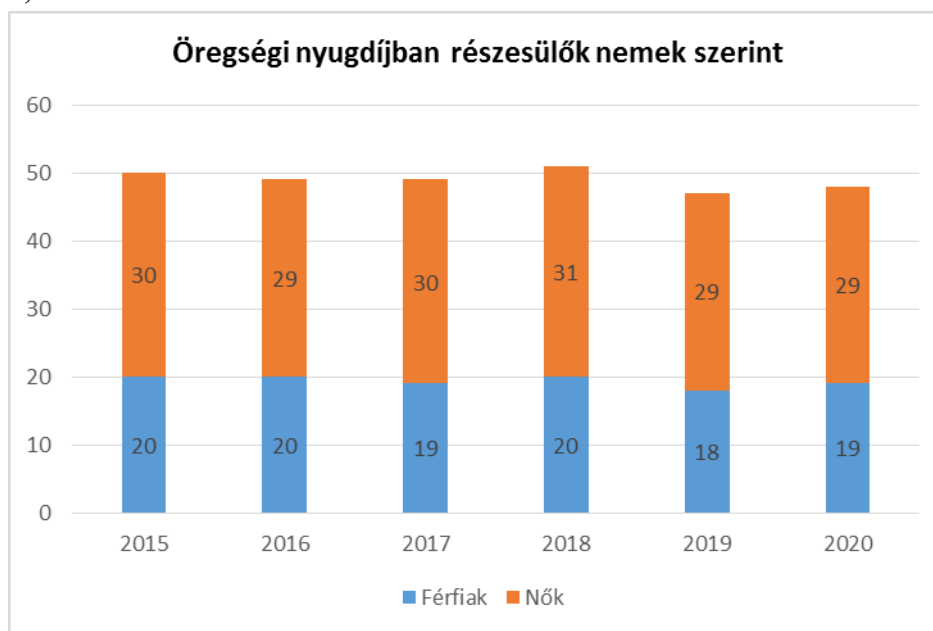

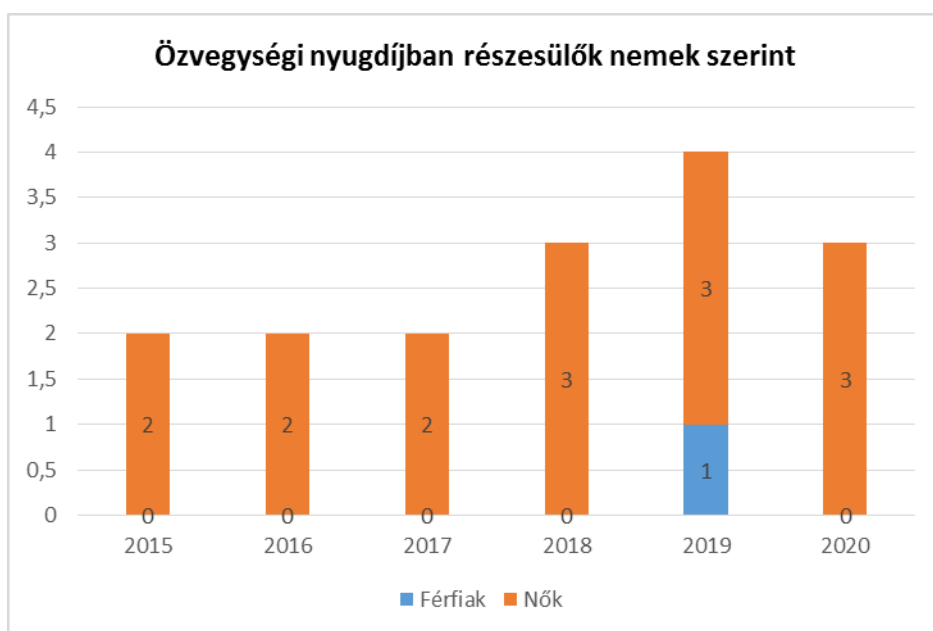
A legjellemzőbb nyugdíjszerű ellátásokat az alábbi táblázat mutatja be, azzal, hogy az árvaellátás, mivel azt a gyermekkorú kapja, a gyermekeknél került bemutatásra.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő)
2015	0	0	20	30	0	2	0
2016	0	0	20	29	0	2	0
2017	0	0	19	30	0	2	0
2018	0	0	20	31	0	3	0
2019	0	0	18	29	1	3	0
2020	0	0	19	29	0	3	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Azon nyugdíjas korúk járadéka azoknak az idős személyeknek a részére biztosít ellátást, akik a nyugdíjkorhatáruk betöltése után a szükséges szolgálati idő (résznyugdíjhoz: legalább 15 év, teljes nyugdíjhoz: legalább 20 év) hiányában saját jogú nyugellátásra nem jogosultak és jövedelemmel egyáltalán nem vagy csak minimális mértékben rendelkeznek. Az időskorúak járadékát a járási hivatal állapíthatja meg 2013. évtől. Időskorúak járadékában viszonylag kevesen részesülnek, számuk minimálisan növekedett az elmúlt években. Településünkön ilyen ellátásban senki nem részesül, mely azt mutatja, hogy minden nyugdíjas korúnak van annyi bedolgozott éve (szolgálati idő), mely a saját jogú nyugellátásra jogosítja.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A nyugdíjasok foglalkoztatása kapcsán a jogszabályi környezet jelentős korlátokat állít, ugyanakkor az utóbbi időszakban számos változtatás szolgálta az idősek foglalkoztatottságának bővülését, nyugdíj utáni munkavállalásuk elősegítését.

2013. július 1-jével lépett hatályba a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. LXXXI. törvény 83/C. § (1) bekezdése, mely kimondja: „Az öregségi nyugdíj folyósítását - a jogviszony létesítésének hónapját követő hónap első napjától a jogviszony megszűnése hónapjának utolsó napjáig - szüneteltetni kell, ha a nyugdíjas közalkalmazotti jogviszonyban, kormányzati szolgálati jogviszonyban, állami vezetői szolgálati jogviszonyban, köztisztviselőként vagy közszolgálati ügykezelőként közszolgálati jogviszonyban, bírói szolgálati viszonyban, igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban, ügyészségi szolgálati viszonyban, fegyveres szervvel hivatásos szolgálati viszonyban vagy a Magyar Honvédséggel szerződéses vagy hivatásos szolgálati viszonyban áll.”

E rendelkezés nem segíti elő a közszférában történő munkavállalást nyugdíjasként, ugyanakkor a versenyszférában számos intézkedés járul hozzá a nyugdíjasok foglalkoztatásának bővítéséhez (A Munka Törvénykönyve szerinti munkaviszonyban foglalkoztatott nyugdíjas dolgozó keresetét 2019. január 1-je óta kizárólag a 15% SZJA terheli, a járulékok megfizetése alól mentesül, a

munkáltató pedig a szociális hozzájárulási adó (19,5%) és a szakképzési hozzájárulás (1,5%) megfizetése alól mentesül, azaz egy nyugdíjas munkavállaló alkalmazása kevesebbe kerül neki, mint egy aktív korú munkavállaló foglalkoztatása).

2022. szeptemberétől azonban 1 éves időintervallumban a közszférában is foglalkoztathatóak újra nyugdíjasok a Kormány 268/2022. (VII. 29.) Korm. rendelete alapján.

2017. július 1-jével lépett hatályba az egyes törvényeknek a közérdekű nyugdíjas szervezetek létrehozásával összefüggő módosításáról szóló 2017. évi LXXXIX. törvény, amely a szervezetekről szóló 2006. évi X. törvény módosításával lehetőséget nyújt ún. közérdekű nyugdíjas-szövetkezet létrehozására. A közérdekű nyugdíjas-szövetkezet célja, hogy a még aktív időszerű tagja számára foglalkoztatást, munkalehetőséget biztosítson nyugellátásának folyósítása mellett. Célja továbbá a tudás-átörökítés, azaz, hogy a következő generációk számára a tagoknál felhalmozódott tudás, szakmai- és élettapasztalat átadásra kerüljön. A munkavállaló bruttó béréből ebben az esetben is csak 15% személyi jövedelemadó kerül levonásra. A munkáltatók által kifizetett bruttó bért itt sem terheli semmilyen közteher (sem a 19,5%-os szociális hozzájárulási adót, sem az 1,5%-os szakképzési hozzájárulást nem kell megfizetni). Első lépésként taggá kell válni valamely szövetkezetben, így lesz jogosult az álláskereső nyugdíjasként történő munkavégzésre a fent említett kedvezményes feltételek mellett.

Az időszerű, nyugdíjas személyek foglalkoztatása több szempontból is hasznos. A munkavállaló számára elsősorban az alábbi tényezők miatt lehet előnyös a nyugdíj melletti munkavégzés:

- többletjövedelemre tehet szert általa,
- lefoglalja magát,
- fizikailag, szellemileg aktív maradhat,
- társasági életet élhet, kevésbé fenyegeti az időskori elmagányosodás,
- nyugdíjasként is a társadalom hasznos tagjának érezheti magát.

A munkáltató számára pedig főleg a következő szempontok miatt lehet vonzó lehetőség a nyugdíjas dolgozó alkalmazása:

- olcsóbb, mint az aktív korú munkavállaló alkalmazása,
- jelentős mértékű munkatapasztalattal rendelkezik,
- kevesebb családi, magánéleti kötöttsége van, ezért rugalmasabb munkaerőt jelenthet, mint aktív korú társai.

A nyugdíjkorhatár elérésével azonban nem szűnik meg az idős emberek munkavégzése. Ha ehhez hozzáteesszük, hogy a regisztrált östermelők között is jelen vannak a nyugdíjas korúak, akkor elmondható, hogy a nyugdíjas korosztály is részt vesz a település gazdasági életében.

Arról nincs kimutatás, hogy az östermelők között ki nyugdíjas, és ki aktív korú.

Az idős korúak gondoskodása a társadalmi szolidaritáson alapul. Az államnak azokról is gondoskodnia kell, akik a nyugellátáshoz szükséges szolgálati idővel nem rendelkeznek, vagy olyan alacsony a nyugellátásuk, hogy az már a megélhetésüket veszélyeztetni.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	9	4	11	8	5	6
41-45 év	Fő	1	0	2	0	2	1
	%	11,11%	0,00%	18,18%	0,00%	40,00%	16,67%
46-50 év	Fő	0	0	2	1	0	1
	%	0,00%	0,00%	18,18%	12,50%	0,00%	16,67%
51-55 év	Fő	0	1	1	1	0	1
	%	0,00%	25,00%	9,09%	12,50%	0,00%	16,67%
56-60 év	Fő	1	0	1	0	0	0
	%	11,11%	0,00%	9,09%	0,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti	Fő	0	0	1	2	1	1
	%	0,00%	0,00%	9,09%	25,00%	20,00%	16,67%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A kor előrehaladtával egyre nagyobb az esélye annak, hogy a munkavállalók kiszorulnak a munkaerő piacról. Minél közelebb kerül valaki a nyugdíjazáshoz annál nehezebben tud újra elhelyezkedni. Az országos trendtől eltérő képet mutat a települési adatsor, melyből inkább az következik, hogy csökken a nyugdíjhoz közelebb állók aránya a munkanélküliek között. Arról sajnos nincs adat, hogy a tartós munkanélküliek között ez a tendencia hogyan változik, de az látszik, hogy a tartós munkanélküliek száma jelentősen csökkent a településen, mely vélhetőleg az idősebb tartós álláskereső korosztály tekintetében is csökkenést hozott.

A nyugdíjasok foglalkoztatása a közintézményekben nem jellemző, tekintettel a közszférában történő nyugdíjasok foglalkoztatásának speciális jogszabályi korlátozásaira

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Az, hogy az idősek hogyan élik meg az évek múlását, az esetleges egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősekkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. A család fiatalabb tagjai gyakran kevés időt szánnak a velük való törődésre, gyakran távol élnek idősebb családtagjaiktól, illetve a megélhetési gondok miatt több mint 8 órát dolgoznak. A fentiek miatt megnőtt a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény.

A településen működő szociális szolgálat és a térségben működő szociális otthonok segítik az idősek problémáinak megoldásában.

Az idős emberek kikerülve a munka világából a társadalombiztosítás kereti között nyugdíjban vagy szociális ellátásban részesülnek. Az aktív korú lakosság körében egészségromlás miatt korábban rokkantsági nyugdíjban, ma már nyugdíjszerű ellátásban részesülnek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nincs információnk hátrányos megkülönböztetésről e területen

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az idős lakosság egészségügyi alapellátása biztosított a településen. Az egészségügyi ellátást a házi orvos, a fogorvosi ellátás valamint a hétközi és hétvégi ügyelet biztosítja. Az egészségügyi ellátás, valamint a szűrőprogramokon való részvétel helyi jellemzőit a 3.6 pontban részleteztük.

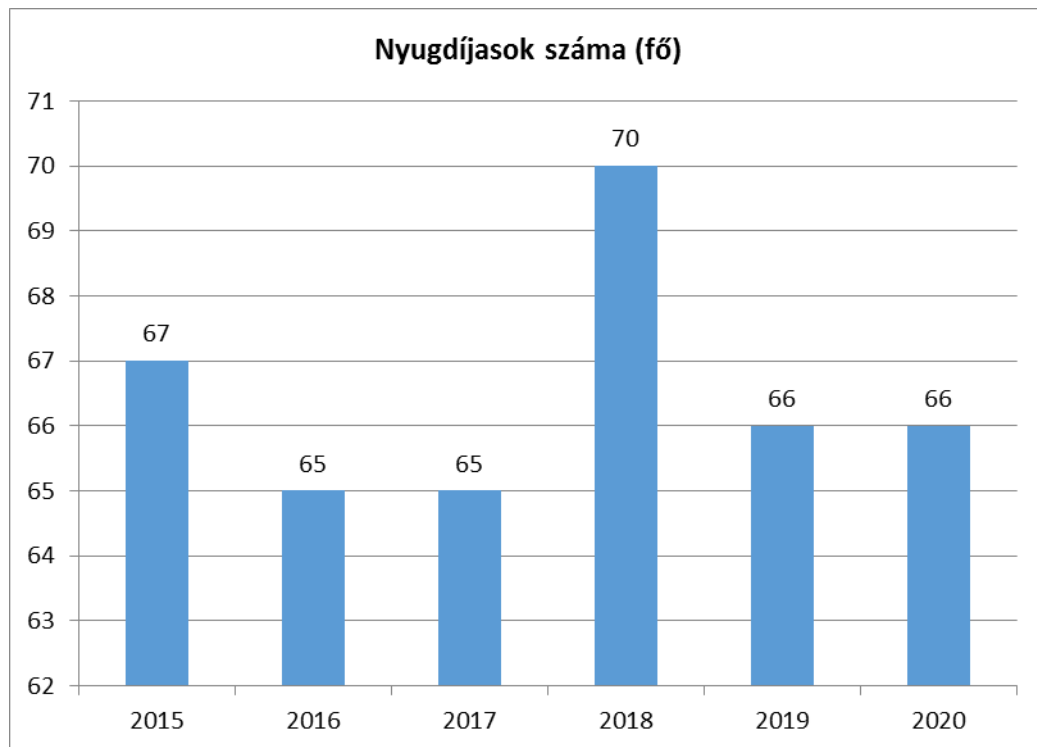
A települési önkormányzat a szociális alapszolgáltatások közül, melyek célja, hogy segítséget nyújtson a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben az önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában az étkeztetést, házi segítségnyújtást és családsegítést biztosítja. Az időskorúak nappali ellátása szintén biztosított a településen.

A településen a Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társulás által fenntartott Koppány- Völgyi Alapszolgáltatási Központon keresztül biztosított a szociális alapellátásokhoz (szociális étkeztetés házi segítségnyújtás, időskorúak nappali ellátása) való hozzájutást. Az idős emberek a családsegítést, az étkeztetést és házi segítségnyújtást helyben tudják igénybe venni, míg az idősek nappali ellátását a Tabon működő székelyintézményben. Az időskorúak nappali ellátásában résztvevők statisztikai adatai a székelyintézmény településének statisztikai adatszolgáltatásában jelenik meg, arról nincs külön kimutatás, hogy lullai lakosok igénybe veszik-e a szolgáltatást.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2015	28	39	67
2016	27	38	65
2017	26	39	65
2018	28	42	70
2019	27	39	66
2020	27	39	66

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

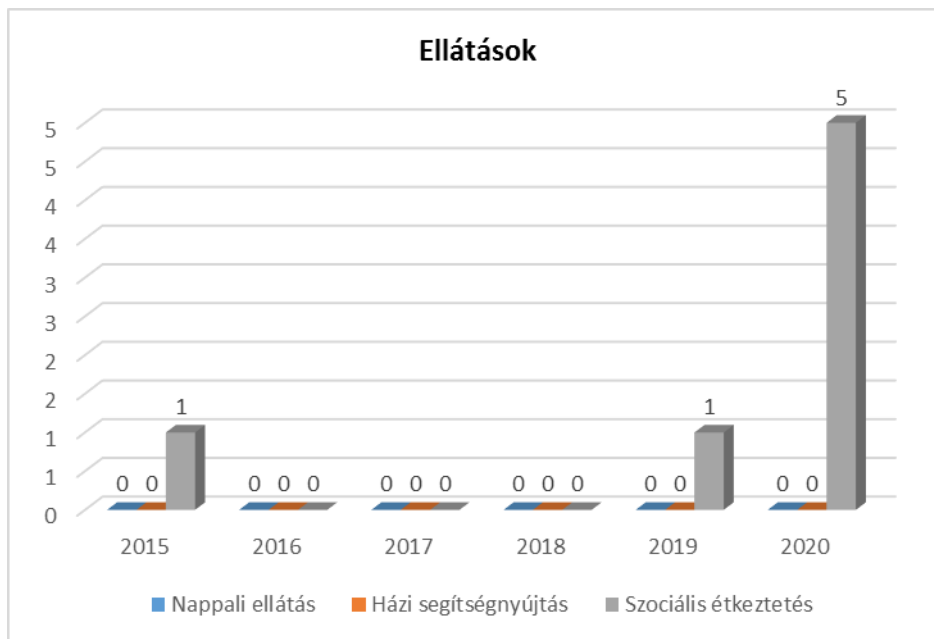

A településünkön a szociális alapellátások közül a házi segítségnyújtás, a szociális étkezés, valamint a falugondnoki szolgálat működik. Mindhárom szolgáltatás fő célcsoportja az idős korú lakosság. A falugondnoki szolgálatra egyre nagyobb igény van, mivel az időskorú lakosság önálló életvitelét koruk egészségi állapotuk korlátozza. Ez megmutatkozik abban, hogy egyre többször kérnek segítséget környezetük rendbetételére vagy gyógyszereik beszerzésére.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	Házi segítségnyújtásban részesülők száma	Szociális étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	fő	fő
2015	51	0	0	1
2016	50	0	0	0
2017	49	0	0	0
2018	49	0	0	0
2019	46	0	0	1
2020	50	0	0	5

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen átmeneti és tartós bentlakást nyújtó szociális intézmény nem működik. A lullai idős emberek, ha már magukról önállóan gondoskodni nem tudnak, és az otthoni ellátásban sem a családtagok, sem a szociális szolgáltatók nem tudnak teljes körű segítséget nyújtani, akkor a térségben több, tartós bentlakást nyújtó szociális intézménybe kérhetik elhelyezésüket az idős emberek. A térségre jellemző elöregedés miatt azonban minden bentlakásos intézménybe hosszú a várólista. A lakosság elöregedésével a szociális ellátórendszer fejlesztése folyamatos feladatot ad a közszolgáltatóknak.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az idős kor, és a nyugdíjba vonulás nem jelenti azt, hogy a közösségi élettől is el kell búcsúzni. A településen az idős embereknek több közösségi program áll rendelkezésre.

A településen az Önkormányzat fenntartásában működik a közösségi ház, ahová az idős embereket is várják programokkal.

Az Önkormányzat minden évben megtartja az idősek napját, ezzel is tisztelegve a szépkorúak előtt.

A településen működő nyilvános könyvtár mozgó könyvtári szolgáltatás keretei között működik, ami az idős emberek számára is hasznos időtöltést kínál, ahol a számos könyvtári dokumentum közül választhatnak az olvasni vágyók. Nem csak az idős embereket, de a település valamennyi lakosát ellátja a helyi könyvtár.

Az idős emberek közösségi életüket nem a virtuális világban hanem személyesen élik meg, melynek leggyakrabban látogatott helyszíne a vallási felekezetnek megfelelő egyházi istentisztelet. A településen a római katolikus, a református és az evangélikus vallású emberek is megtalálják közösségüket, valamint a település 2 templomában és egy imaházában is gyakorolhatják vallásukat.

Az idős emberek általában fontosnak tartják a családi kapcsolatok ápolását, eltávozott szeretteik emlékének gondozását, mely során gyakran látogatják a temetőket. A településen található temető,

melyek területe gondozott, bár a ravatalozó felújításra szorul és a szociális helyiségek hiányoznak a látogatók számára jelenleg.

b) idős emberek informatikai jártassága;

Az időskorú lakosság informatikai jártasságára felmérés nem készült, erről nincs számszaki információnk.

d) a generációk közötti programok.

A települési rendezvények szervezésében és a részvétel során is megmutathatják az idősek emberek magukat, valamint az Önkormányzat minden év októberében megrendezi az Idősek Napját.

Az idősek lakosság helytörténeti ismereteit a falusi élet szokásait a települési rendezvények programjaiba is beépítik a néphagyományok ápolása érdekében.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A települési rendezvények szervezésében és a részvétel során is megmutathatják az idősek emberek magukat, valamint az Önkormányzat minden év októberében megrendezi az Idősek Napját.

Az idősek lakosság helytörténeti ismereteit a falusi élet szokásait a települési rendezvények programjaiba is beépítik a néphagyományok ápolása érdekében.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	beazonosított problémák
idős emberek önálló életvitelében a közművesztettség hiánya akadályozó tényező	közművesztettség növelése a településen
idős korban magasabb a megbetegedés, tartós egészségromlás kockázata	idős korban magasabb a megbetegedés, tartós egészségromlás kockázata
társas kapcsolatok lecsökkennek korlátozottak lesznek, családi kapcsolatok erodálódnak az elköltöző fiatal családtagok miatt	társas kapcsolatok lecsökkennek korlátozottak lesznek, családi kapcsolatok erodálódnak az elköltöző fiatal családtagok miatt

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Európa lakosságának 10–15%-a minősül fogyatékosnak vagy nevezi magát annak (European Disability Forum 2002). Ezzel a fogyatékos emberek Európában, az egyik legnagyobb kisebbséget és – az idős emberek után – az állami szolgáltatások egyik legnagyobb fogyasztói csoportját alkotják.

Magyarországon a 2001-es népszámlálás adatai szerint fogyatékkal, testi, értelmi vagy olyan érzékszervi hátránnyal, amely véglegesen, egész további életén át gátolja a megszokott, hagyományosan elvárható életvitel szabad gyakorlását 577.006 fő élt, ami a népesség 5,7 %-a volt. Míg a mozgássérültek, a nagyothallók és a vakok többségének fogyatékosága baleset során szerzett, vagy valamilyen betegség szövődménye, a többiek – különösen az értelmi fogyatékosok és a siketek – között magasabb a születésük óta testi vagy szellemi hátránnyal élők aránya. A népszámlálási adatok elemzése alapján megállapítható, hogy a fogyatékkal élők iskolai végzettsége átlag alatti, 29 %-uknak még a nyolc évfolyamot sem sikerült elvégeznie. A társadalmi hátrányok csökkentése érdekében ugyan egyre több köznevelési intézményben vezetnek be az integrált oktatást, de nem fedi le a teljes köznevelési intézményi hálózatot, így nem jut minden fogyatékos gyermek számára megfelelő szintű oktatáshoz. A fogyatékosok a szakképzés valamint a befogadó munkahelyek hiánya miatt a munkaerő piacon inkább inaktív keresőként vannak jelen, így bevételi forrásaik főként az állami szociális ellátó rendszerből származnak. A rendszerváltást követően a szociális ellátó rendszer kibővült, mind a pénzügyi támogatások, mind a szociális szolgáltatások terén, lehetőséget biztosítva arra, hogy a szociálisan rászorultak életminőségét javítsák.⁵

A 2011. évi népszámlálás adatai alapján az országban 490.578 fő él valamilyen fogyatékossgal saját bevallása szerint, mely, a teljes népesség 4,9 százaléka azonosította magát fogyatékossgal élőként. Tartósan betegnek ennél jóval többen tartják magukat: összesen 1 648 413 fő válaszolt igennel erre a kérdésre.⁶

A teljes népesség és a fogyatékossgal élők korstruktúrája szignifikánsan eltér egymástól: a fogyatékossgal élők körében jóval alacsonyabb a gyermekek aránya, miközben az idősebb korosztály jelentősen magasabb arányban képviselteti magát. Míg a fogyatékossgal élők több mint fele 60 éves vagy idősebb, addig e korosztály teljes népességen belüli aránya 24 %.

A férfiak és nők aránya megegyezik a fogyatékossgal élők és a teljes népesség körében: mindkét csoportban ugyanolyan arányú nőtöbbség mutatkozik (férfiak 47, nők 53 %).

A fogyatékossgal élő férfiak ötöde, a nők valamivel kisebb aránya születésétől fogva fogyatékos. Az idősebbek körében megfordul ez az arány: a fogyatékossgal élő nők – a hosszabb élettartam miatt is – negyede 60 éves kora után vált fogyatékosá, míg a férfiaknak csupán 15 százaléka jellemző ez. A fogyatékossgal élő idős személyek körében – hasonlóan a népesség egészében megfigyelthez – erős nőtöbbség mutatkozik.

A két népszámlálás között nem változott, hogy a legtöbb fogyatékkal élő valamilyen mozgásszervi fogyatékossgal szenved, majd ezt követi az érzékszervi fogyatékossgal aránya, és legkisebb arányt az értelmi fogyatékosok képviselik.

⁵ Statisztikai Tükör 2007, I. évf. 17. 1-2 o.

⁶ 2011. évi népszámlálás 17. A fogyatékossgal élők helyzete és szociális ellátásuk, KSH kiadvány 2015.

A 2011. évi népszámlálás során kérdésként került felvételre, hogy „Miben akadályozza Önt fogyatékosága?” A kérdésére a fogyatékosággal élők 72,6 % (356 ezer személy) nevezett meg legalább egy akadályozó tényezőt. 8,4 % azt közölte, hogy a megnevezett akadályozó tényezők egyike sem nehezíti életét, és 19 % nem kívánt erre a kérdésre válaszolni.

Az akadályozó tényezőt megnevezők leginkább a mindennapi életben (42,82 %) és a közlekedésben (39,86 %) érzik hátráltatva magukat, de viszonylag magas volt azon válaszadók aránya is, akik a tanulásban, munkavállalásban (20,6 %) érzik magukat akadályozva. Ezzel szemben a válaszadók viszonylag kis része, mindössze 6 % érzi úgy, hogy fogyatékosága a családi életben akadályozza.

A statisztikai adatok tükrében egyértelműen megállapítható, hogy a fogyatékos emberek jelentős társadalmi hátrányokkal küzdenek, melyek csökkentése folyamatos feladat elé állítja a közszolgáltatókat.

7.1 A településen fogyatékosággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok települési szinten, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. Kivételt képeznek ez alól a tanköteles korú fogyatékkal élő gyermekek, hiszen a sajátos nevelési igényű gyermekekről pontos adataink vannak, ők integrált oktatásban vesznek részt. A szociális ellátások igénybevevői között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is.

A településen fogyatékosággal élő személyekről az Önkormányzat és annak szervei külön nyilvántartást nem vezet, mivel az egészségi állapot különleges személyes adatnak minősül.

A járásközpontban működő óvodák és általános iskolák sajátos nevelési igényű és a fogyatékos gyermekek nevelését, oktatását is vállalják integrált nevelés formájában.

A felnőtt korú lakosság tekintetében a munkavállalásban egészségi állapotuk miatt részben akadályozott aktív korú lakosságról a megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülők adataiból lehet következtetni. Azonban meg kell jegyezni, hogy e körbe nem csak a fogyatékkal élők, hanem egészségkárosodásban szenvedők is jelen vannak.

Azok a megváltozott munkaképességű személyek, akik foglalkoztatásban nem vesznek részt szociális ellátásra jogosultak.

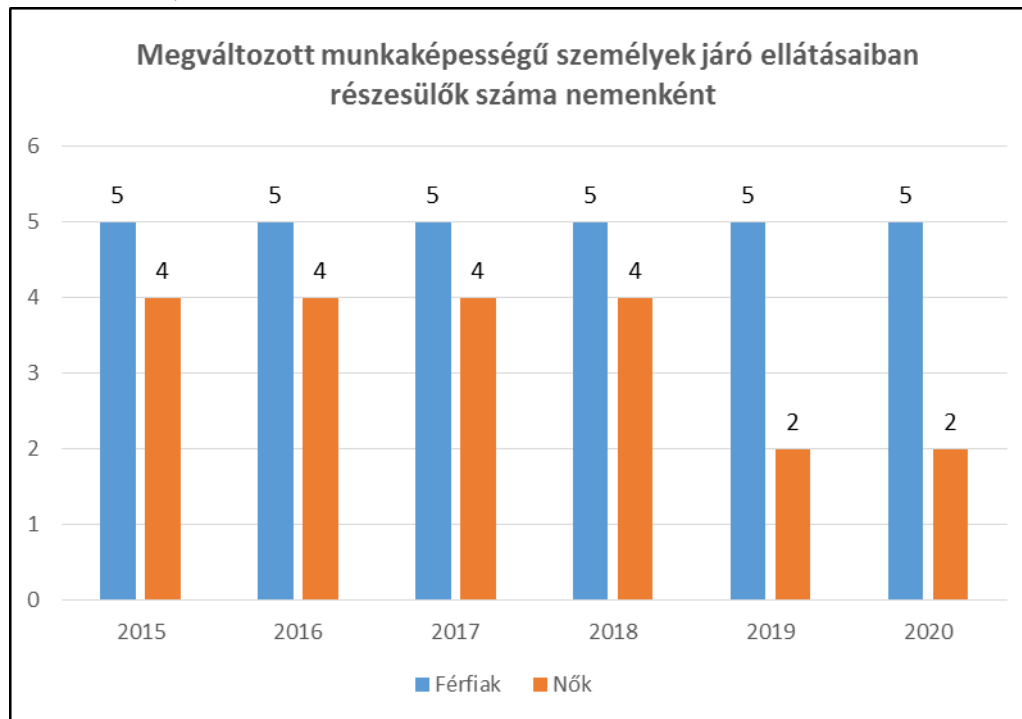
Az ellátásban részesülők száma az elmúlt 5 évben évről évre csökkent, a vizsgált időszakban összesen 22 %-ot.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők	Összesen
2015	5	4	9

2016	5	4	9
2017	5	4	9
2018	5	4	9
2019	5	2	7
2020	5	2	7

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Védett munkahely, valamint megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztató munkahely nincs a településen. Megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztató munkahely legközelebb Tabon található.

Azok a megváltozott munkaképességű személyek, akik foglalkoztatásban nem vesznek részt szociális ellátásra jogosultak.

Az ellátásban részesülők száma az elmúlt években csökkenés tapasztalható.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A Fot. 15. § (1) bekezdése értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. (Fot. 15. § (2) bekezdés) Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint

biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti. (Fot. 16. §)

A foglalkoztatási törvény szerint fogyatékossgal élő munkavállaló, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással - valamint ezek bármilyen halmozódásával - él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja. (Flt. 57/B. § (4) bekezdés f) 3.)

Megváltozott munkaképességű személy:

- a rehabilitációs hatóság vagy jogelődjei által végzett hatályos minősítés alapján
 - akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű,
 - aki legalább 40 százalékos egészségkárosodással rendelkezik, az erről szóló szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás, hatósági bizonyítvány alapján,
 - akinek a munkaképesség-csökkenése 50-100 százalékos mértékű,
- aki a komplex minősítés alól jogszabály rendelkezése alapján mentesül, rokkantsági ellátás folyósításának időtartama alatt. (Flt. 58. § (5) bekezdés m) pont)

A helyzetelemzést nehezíti, hogy nem állnak rendelkezésünkre pontos statisztikai adatok a fogyatékossgal élők foglalkoztatásával kapcsolatban. Annyi bizonyos, hogy a tartós egészségi problémával, fogyatékossgal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen korlátozottak, így minden segítséget meg kell adni számukra ahhoz, hogy elhelyezkedési esélyeik növekedjenek. Szintén fontos a munkáltatók ösztönzése a megváltozott munkaképességű munkavállalók alkalmazására. Ennek eszköze a meglévő törvényi szabályozásban foglalt kedvezmények, támogatások megismertetése a munkáltatókkal, az érzékenyítő programok, illetve a megváltozott munkaképességű munkavállalók előnyeinek hangsúlyozása a munkáltatók felé. A legnagyobb ösztönző a munkáltatók részére feltehetően a rehabilitációs hozzájárulás (A rehabilitációs hozzájárulás szabályait a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.) tartalmazza) megfizetésének kiváltása megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása.

Az Önkormányzat maga is munkáltató, a közfoglalkoztatásban azon személyeket is bevonja, akik megváltozott munkaképességűek, de aktív korú nem foglalkoztatott személynek minősülnek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs adat hátrányos megkülönböztetésre vonatkozóan.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Az Önkormányzat nem tart fenn kifejezetten fogyatékossgal élőknek szolgáltatást nyújtó szociális intézményt, azonban a szociális étkeztetésben, házi segítségnyújtásban szociálisan rászorulóknak minősül a fogyatékossgal élő személy. A szociális étkeztetést, házi segítségnyújtást a településen a Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társuláson keresztül biztosítjuk, míg a családsegítés és gyermekjóléti ellátás területén a fogyatékossgal élő klienseket a Tabi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ látja el.

A fogyatékkal élők számára új szolgáltatás a településen a falugondnoki szolgálat, mely a gyógyszerkiváltásban, és a szállításban is segíti önálló életvitelük megőrzését.

A Mozgáskorlátozottak Somogy Megyei Egyesülete Tabi telephelyén a fogyatékkal élők számára 2017. év végén új szolgáltatásként elindította a támogató szolgáltatást, ahol személyi segítséget és személyi szállítást is igénybe vehetnek az arra rászorulóknak. A szolgáltatás működési területe Lullára is kiterjed.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A pénzbeli ellátások között megkülönböztetünk olyan támogatási formát, ahol kifejezetten a fogyatékosága miatt kapja az ellátott a támogatást, és olyan támogatási formákat, ahol a fogyatékosága miatt magasabb összegű ellátásra jogosult az arra rászorult, vagy annak családja. Az első csoportba tartozik a fogyatékosági támogatás, ápolási díj, a vakok személyi járadéka, vagy a súlyosan mozgáskorlátozott személyek közlekedési támogatása. A második csoportba tartozik a családi pótlék, az aktív korúak ellátása vagy a lakásfenntartási támogatás.

Természetben ellátásként lehet megemlíteni a közgyógyellátást. A fogyatékosági támogatást és a vakok személyi járadékát a Magyar Államkincstár folyósítja.

A települési önkormányzat által nyújtott támogatásokra vonatkozó adatokat az ápolási díjra vonatkozóan a 3.6.1. számú táblázat, míg a települési támogatásokban részesülők adatait a 3.4.3. táblázat tartalmazza, amelyben benne foglaltatnak azok is akik, fogyatékkal rendelkeznek. Az adattáblák nem mutatják a fogyatékkal élő és nem fogyatékkal élő jogosultak közti arányokat, mivel nem jogosult az önkormányzat a szociális nyilvántartásaiban az ellátott fogyatékoságára vonatkozóan adatot nyilvántartani, így nem állnak rendelkezésre információk.

Az előző pontban részletezett közszolgáltatásokon túl a Lulla Község Önkormányzata a szociális ellátásokon belül a települési támogatások körében a gyógyszerköltséghez történő hozzájárulás is segíti a fogyatékkal élőket.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen házi orvosi szolgáltatást a fogyatékkal élők is igénybe vehetik, a szakellátást biztosító orvosi ellátás Tabon igényelhető.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékoztatói lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)-(2))

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos

személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7. §)

A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést a középületek akadálymentesítése szolgálja.

Az Önkormányzat törekszik arra, hogy minden középület felújításánál figyelemmel legyen az akadálymentesítés követelményeire. A fizikai akadálymentesítés részben megoldott a településen, az infokommunikációs akadálymentesítés feladatai azonban még az Önkormányzat előtt állnak.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az Önkormányzat által szervezett programokon minden helyi lakos korlátozás nélkül részt vehet, figyelemmel vannak minden társadalmi célcsoport igényére.

Lakóépületek akadálymentességéről az Önkormányzat nincs információja.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Munkahelyek akadálymentesítéséről az Önkormányzatnak nincs információja.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közösségi közlekedés a volán társaság feladata. Akadálymentes (alacsonypadlós, információs táblával felszerelt) buszjárat a településről nem közlekedik.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A falugondnoki szolgálatot, a szociális étkezést, a házi segítségnyújtást a fogyatékkal élők helyben is igénybe vehetik. A nappali ellátás Tabon biztosított a fogyatékkal élők számára.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Külön hátránykompenzáló programot az Önkormányzat nem biztosít.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Kifejezetten a fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok nem működnek a településen. Ilyen programok működtetésére nem mutatkozott igény. Ugyanakkor a különböző társadalmi szervezetek kezdeményezése révén megvalósuló programok a helyi lakossághoz történő eljuttatásában természetesen minden esetben partner az Önkormányzat.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Bár konkrét adataink e téma kapcsán nincsenek, de tapasztalataink alapján feltételezhetjük, hogy nincs olyan társadalmi probléma, mely a településen fokozottabban érintené a fogyatékossgal élők csoportját, mint más településeken, vagy ország szinten. Nincs tapasztalat olyan esettel kapcsolatban, amikor egy fogyatékossgal élő személyt bármilyen atrocitás vagy különös nehézség ért volna helyben. Azonban a községben is minden bizonnyal jelen vannak azok az esetleges problémák, melyekkel bárhol máshol is szembesülhet egy fogyatékossgal élő személy. Fontosnak tartjuk, hogy a fogyatékossgal élők ugyanolyan értékű tagjai legyenek a településnek, mint mindenki más. Ezért fontos a társadalmi szemléletformálás, az olyan érzékenyítő programok, melyek elsősorban gyermekkorban oldhatják fel eredményesen az esetleges gátlásokat, melyek a fogyatékossgal élőkkel való kapcsolatok létrejöttét akadályozzák. A községben nem működik kifejezetten olyan civil szerveződések, melyek hasonló programokat már megvalósítottak, de a környékbeli társadalmi szervezetek is alkalmanként elérhetővé tesznek ilyen jellegű programokat, főleg a köznevelési intézmények berkein belül, melyeken való részvételt településünk is népszerűsít, amennyiben erre vonatkozó megkeresését kap.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
középületek akadálymentesítése nem teljes körű	középületek akadálymentesítése, közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása
közterületek akadálymentesítése nem teljes körű	járdák, utak, közterületek felújításánál, parkolók kialakításánál az akadálymentesítési szempontok figyelembevétele

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Népességmegtartó ereje a településnek kicsi, előregedő a település lakossága, kevés a beköltöző	Rendezett lakókörnyezet, közműrendszer fejlesztése első sorban a szennyvízhálózat kialakításával a településen
Külterületen élők lakókörnyezete, közművesítettsége nem megfelelő	Jabapuszta belterületbe vonása, közművesítettség fejlesztése, utak, járdák kialakítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen két aktív civil szervezet működik, valamint jelen van az egyház is a településen.

Lulla Baráti Kör Közhasznú Egyesület

8660 Lulla, Kossuth Lajos utca 43

elnök: Szabó László

Az egyesület összefogja a lullai, a Lulláról elszármazott, Lullán ingatlan tulajdonnal rendelkező és a lullai kötődésű személyeket közös célok megvalósítása érdekében, képviselve a település érdekeit, a különböző gazdasági, kulturális, társadalmi szervezeteknél. Az egyesület fő céljai: a./ Lulla község fejlesztése, szépítése. b./ Közösségi rendezvények szervezése. c./ Civil kezdeményezések felkarolása. d./ Lulla község jó hírének öregbítése. e./ kulturális örökség megóvása, kulturális tevékenység.

"Lulla Községért" Közalapítvány

8660 Lulla, Kossuth Lajos utca 43.

elnök Keller Pálné

Településfejlesztés, infrastruktúra javítása, környezetkultúra, településesztétika fejlesztése, a község művelődés-, oktatás- és egészségügyének támogatása, községi rendezvények szervezése és támogatása.

A helyi civil szervezetekkel az Önkormányzat jó kapcsolatot ápol, költségvetési forrásaihoz mértén támogatja a helyi kisközösségeket. A civil szervezetek részt vesznek a település közösségi életében a programok szervezésében és lebonyolításában.

A településen a római katolikus, a református és az evangélikus vallású emberek is megtalálják közösségüket, valamint a település két imateremben is gyakorolhatják vallásukat. A települési

rendezvényekbe, főként a vallási kötődésű programokhoz – húsvét, advent idején- az egyházi felekezetek is bevonásra kerülnek.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Nemzetiségi Önkormányzat nem működik a településen. A civil, egyházi és gazdasági szektor szereplői a Leader program keretében tudnak együttműködni, melyben az Önkormányzat is részt vesz. A települési rendezvényeken minden szektor képviselteti magát, a szektorközi együttműködés jónak mondható a településen.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Lulla Község Önkormányzat tagja a Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társulásnak. A térségi települések közül a legszorosabb kapcsolatot a járásközpontként is funkcionáló Tab Város Önkormányzatával tart fenn. Az önkormányzati társulások és együttműködések részletes szabályait feladat-ellátási szerződések, vagy társulási megállapodások rögzítik. Az egyes településekkel közös feladatellátásokat a 2.2 pont részletezi.

Lulla település tagja a Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesületnek, mely az Európai Unió vidékfejlesztési politikájának részeként létrejött LEADER program megvalósításában működik közre. A LEADER program keretében a települési önkormányzat, a helyi civil szektor és vállalkozói szektor tagjai a település lakosságának életminőségének javítását szolgáló fejlesztési támogatásokhoz is hozzájuthat.

Az elmúlt években a közös önkormányzati hivatalt alkotó településekkel együtt európai uniós forrás segítségével közös programok valósultak meg a helyi közszolgáltatások fejlesztése érdekében.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön nemzetiségi önkormányzat nem működik.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A településen működő civil, egyházi és sportszervezetek aktívan közreműködnek a település közösségi életében vagy a települési rendezvényeken. Lulla Községi Önkormányzat forrásaihoz mértén támogatja a helyi közösségek munkáját, melynek részletes szabályait az az államháztartáson kívüli forrás átadásáról-átvételéről szóló Lulla Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014. (VII.10.) önkormányzati rendelete határozza meg.

A helyi kis közösségek programjaikkal, az önkormányzattal történő együttműködésük során hozzájárulnak az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a hátrányos helyzetű célcsoportok (mélyszegénységben élők, roma lakosok, nők, gyermekek, idősek, fogyatékkal élők) életminőségének javításában a közösséghez tartozás tudatának erősítésében. A helyi

kisközösségek munkája egyben szolgálja a népességmegtartást, a közösségi szemlélet erősítést, végső soron a lakosság életminőségének javítását.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A településen működő kevés számú vállalkozói szektor tag is a helyi közösség része bár kevésbé vesznek részt a települési programok megvalósításában, mellyel támogathatnák a települési célkitűzések megvalósulását.

A vállalkozói szektor tagjai saját tevékenységük során figyelnek az esélyegyenlőségi elvek betartására.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyi esélyegyenlőségi programjának elkészítésében a koordinátori szerepet az önkormányzati hivatal jegyzője látja el, aki felelős

- a) adatszolgáltatókkal kapcsolattartásáért
- b) az adatok valódiságtartamának ellenőrzéséért
- c) az helyi esélyegyenlőségi program elkészítésért

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen feladatot ellátó szociális, gyermekjóléti, köznevelési szakemberek, valamint az önkormányzati hivatal munkatársai. Részvételük az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált.

Az elkészült HEP-et véleményezték a településen működő közintézmények, valamint az adatszolgáltató állami fenntartású szervezetek, és javaslatokat fogalmazhatott meg a Képviselő-testület felé annak elfogadása előtt.

A HEP tervezetet, mivel a települési önkormányzat saját honlappal nem rendelkezik, a Tabi Közös Önkormányzati Hivatal székhelytelepülésének hivatalos honlapján társadalmi véleményezésre bocsátottuk, a társadalmi véleményezés lehetőségéről hirdetményben hívtuk fel a lakosság figyelmét.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az elfogadott dokumentum a lakosság széles köre számára hozzáférhető lesz, eljuttatjuk majd minden helyi közszolgáltatást nyújtóknak, illetve elektronikus formában eljuttatjuk az azt igénylő lakosoknak. Mindezek alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket a helyiek megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Magas a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező, valamint a tartós munkanélküliek aránya	köz) foglalkoztatási programok szervezése, képzés, átképzési programok népszerűsítése, programokban való részvétel a foglalkoztatási mutatók javítása érdekében
Gyermekek	mozgásszegény életmód, fiatal korosztálynál a társas kapcsolatok hiánya, települési hagyományok ismeretének korlátozottsága	helyi kötődés kialakítása, aktív közösségi életre, és egészséges életmódra ösztönzés
Idősek	idős korban magasabb a megbetegedés, tartós egészségromlás kockázata	idős korban magasabb a megbetegedés, tartós egészségromlás kockázata
	társas kapcsolatok lecsökkennek korlátozottak lesznek, családi kapcsolatok erodálódnak az elköltöző fiatal családtagok miatt	társas kapcsolatok lecsökkennek korlátozottak lesznek, családi kapcsolatok erodálódnak az elköltöző fiatal családtagok miatt
Nők	Személyes közösségi kapcsolatok csökkenése, család munka közötti egyensúly megteremtésének nehézsége	Személyes közösségi kapcsolatok csökkenése, család munka közötti egyensúly megteremtésének nehézsége Kulturális és mentálhigiénés, gyermeknevelési tanácsadást nyújtó programok kifejezetten nők és nagycsaládosok számára információcsere és tájékoztatás céljából.
Fogyatékkal élők	középületek akadálymentesítése nem teljes körű	középületek akadálymentesítése, közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása

	közterületek akadálymentesítése nem teljes körű	járdák, utak, közterületek felújításánál, parkolók kialakításánál az akadálymentesítési szempontok figyelembevétele
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Népességmegtartó ereje a településnek kicsi, előregedő a település lakossága, kevés a beköltöző	Rendezett lakókörnyezet, közműrendszer fejlesztése első sorban a szennyvízhálózat kialakításával a településen
	Külterületen élők lakókörnyezete, közművesítettsége nem megfelelő	Jabapuszta belterületbe vonása, közművesítettség fejlesztése, utak, járdák kialakítása

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák társadalmi integrációja nem ütközik akadályokba. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők a mélyszegénységben élők munkához való hozzáféréseinek esélyei javuljanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek a gyermekek egészséges testi, lelki, értelmi, érzelmi fejlődésének elősegítését, hogy nyugodt, gondoskodó családban nőhessenek fel.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek igényeire, számítunk tudásukra, segítjük őket abban, hogy méltósággal, szeretetben élhessenek.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esélyeinek javítását a munka világában történő szerepvállalásukban, támogatjuk a család és munka összeegyeztetését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szükségleteinek és speciális problémáinak feltárására, keressük az életminőségük javítását célzó lehetőségeket.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben felírt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Szennyvízhálózat kialakítása	rendezetlen lakókörnyezet, lakhatási szegénység	Lakosság életminőségének javítása, rendezett lakókörnyezet, népességmegtartás növelése	rendezési terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Lulla-Kereki-Bálványos-Pusztaszemes településekkel szennyvízhálózat kiépítése	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	csatornahálózat km-ben	pályázati forrás, önerő, tervezés, kivitelezési feladatok	Gondos használattal évekig	A hálózatkiépítéssel érintett településekkel együtt
2	Lakott külterület belterületbe vonása	lakhatási szegénység, korlátozott hozzáférés a közszolgáltatásokhoz	Lakosság életminőségének javítása, rendezett lakókörnyezet,		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Jaba-pusztá, mint lakott külterület belterületté nyilvánítása	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	település belterület nagysága km ²	pályázati forrás, önerő, hatósági eljárás, tervezési folyamat	Tartós, végleges megoldás, hosszú távon fenntartható	

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Foglalkoztatási, képzési programok	magas az álláskeresők között a szakképzéssel rendelkezők aránya	Foglalkoztatási mutatók javítása		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	(köz) foglalkoztatási programok szervezése, képzés, átképzési programok népszerűsítése, programokban való részvétel	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	képzésben résztvevők száma	pályázati forrás, önerő, együttműködés képző szervezetekkel és KH foglalkoztatási osztályával	Folyamatos	
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Közösségi szintér fejlesztése	mozgásszegény életmód, fiatal korosztálynál a társas kapcsolatok hiánya, települési hagyományok ismeretének korlátozottsága	helyi kötődés kialakítása, aktív közösségi életre ösztönzés		Nemzeti Ifjúsági Stratégia	Kossuth L. út 43 szám alatti közösségi színtér fejlesztése, eszközpark bővítése, programokkal megtöltése	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	programok száma	pályázati forrás, önerő,	Gondos használatával évekig	
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Családi élet harmóniáját, gyermeknevelést segítő közösségi programok	elmagányosodás, kirekesztődés érzete kisgyermekvállaláskor	A nők testi- lelki egészségnek megőrzése, gyermekvállaláskor az elmagányosodás csökkentése		Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	Kulturális és mentálhigiénés, gyermeknevelési tanácsadást nyújtó programok szervezése kifejezetten nők és nagycsaládosok számára információcsere és tájékoztatás céljából	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	résztvevők száma	pályázati forrás, önerő	folyamatos	szociális és egészségügyi ellátást közösen működtető önkormányzatokkal pályázati keretek között

IV. Az idősök esélyegyenlősége

1	Szűrővizsgálatok szervezése	Magas az idős korúak száma, idős korban magasabb a megbetegedés, tartós egészségromlás kockázata	Szociális és egészségügyi védőháló erősítése, Rejtett egészségügyi problémák feltárása,		Időügyi Nemzeti Stratégia	Szűrővizsgálatok népszerűsítése, a szűrővizsgálatok szervezése, a részvétel támogatása	polgármester	2027. 12. 31. (péntek) fenntartása indokolt	szűrővizsgálaton résztvevők száma	Pályázati forrás, önerő	folyamatosan	---
---	------------------------------------	--	---	--	---------------------------	--	--------------	---	-----------------------------------	-------------------------	--------------	-----

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Utak közlekedésbiztonságosítása	közterületek, utak, járdák akadálymentesítése nem teljes körű	Az akadálymentes közlekedés megvalósítása	gazdasági program	Országos Fogyatékosügyi Program	Járdák, utak, közterületek felújításánál az akadálymentesítési szempontok figyelembevétele	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	Elkészült utak, járdák folyóméterben	Pályázat, közfoglalkoztatás, önerő	gondos használattal folyamatosan évekig biztosított	---
---	--	---	---	-------------------	---------------------------------	--	--------------	------------------------	--------------------------------------	------------------------------------	---	-----

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

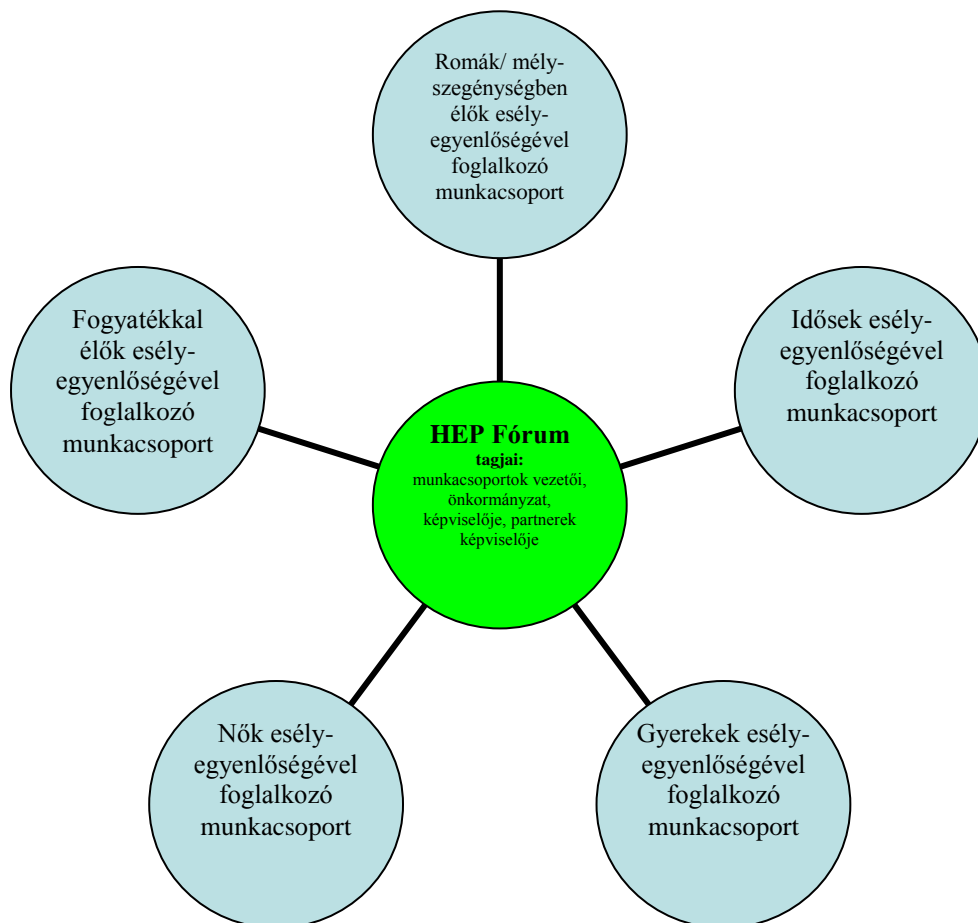
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. Jelenleg nem működik HEP FÓRUM. Amennyiben a társadalmi igények alapján a fórum létrejötte szükségessé válik, úgy az alábbi célok és feladatok rendelkezhetők hozzá

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelőség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelősége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelőségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Lulla község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Lulla község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA